

**Hüquqi İslahatlara  
Yardım Mərkəzi**

**RUSCA-AZƏRBAYCANCA  
HÜQUQ**

**L Ü Ğ Ə T İ**

**BAKI - 2008**

**Buraxılışa məsul:** Fətəli ABDULLAYEV

**Tərtibçilər:** Mələhət VƏLİYEVA, Alidə MAHMUDOVA

**Korrektor:** Gülgün BAĞIROVA

**Kompüter tərtibatçısı:** Emil CAMALOV

Lüğət hüquq sahəsini əhatə edən iki minə yaxın  
termindən və anlayışdan ibarətdir.

Lüğət ali hüquq təhsil müəssisələrinin tələbələri, müəllimləri;  
iqtisadçılar; sahibkarlar; hüquq sahəsində işləyən dövlət qulluqçuları  
və hüquqla maraqlanan oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulub.

## Содержание / Mündəricat

<b>А</b>	<b>7</b>
<b>Б</b>	<b>25</b>
<b>В</b>	<b>35</b>
<b>Г</b>	<b>54</b>
<b>Д</b>	<b>61</b>
<b>Е</b>	<b>81</b>
<b>Ж</b>	<b>82</b>
<b>З</b>	<b>84</b>
<b>И</b>	<b>92</b>
<b>К</b>	<b>101</b>
<b>Л</b>	<b>113</b>
<b>М</b>	<b>115</b>
<b>Н</b>	<b>120</b>
<b>О</b>	<b>129</b>
<b>П</b>	<b>142</b>
<b>Р</b>	<b>167</b>
<b>С</b>	<b>173</b>
<b>Т</b>	<b>187</b>
<b>У</b>	<b>192</b>
<b>Ф</b>	<b>196</b>
<b>Х</b>	<b>201</b>
<b>Ц</b>	<b>202</b>
<b>Ч</b>	<b>203</b>
<b>Ш</b>	<b>205</b>
<b>Э</b>	<b>206</b>
<b>Ю</b>	<b>207</b>
<b>Я</b>	<b>209</b>

## **Условные сокращения / Şerti ixtisarlar**

AR. - Azərbaycan Respublikası

AİB. - Avropa İnvestisiya Bankı

AYİB. - Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı

alm. - almanca

fr. - fransızca

lat. - latınca

yun. - yunanca

ita. - italyanca

ing. - ingiliscə

## LÜĞƏTİN İSTİFADƏÇİLƏRİNƏ

Bu gün müstəqil Azərbaycan Respublikasının hüquqi dövlət quruluşunda keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyması müşahidə olunur. İqtisadi potensialını inkişaf etdirən respublikamız dünya iqtisadi birliyinə inteqrasiya olunmaqla yanaşı, beynəlxalq təşkilatlar sırasında da öz layiqli yerini tutur.

Azərbaycan Respublikasında iqtisadi-sosial həyat sürətlə dəyişir, inkişaf edir. Bu inkişaf şəraitində istər yeni qəbul olunan qanunlarda, istərsə də hüquqi münasibətlərin tənzimləndiyi digər sahələrdə, beynəlxalq müqavilələrin bağlanması, mülki-hüquqi, iqtisadi müqavilələrdən yaranan mübahisələrin həlli üzrə aparılan danışıqlarda, məhkəmə proseslərində işlədilən terminlər, ifadələr də dəyişilir.

Məlumdur ki, hüquqşünasların fəaliyyətində bəzən müxtəlif sözlərin, terminlərin yerində işlədilməməsi müəyyən çətinliklər doğurur. Azərbaycandilli mütəxəssislərin rus və digər əcnəbi dildə olan sənədlərlə işləməsində, rusdilli və əcnəbi mütəxəssislərin isə Azərbaycan dilində olan mətnlərlə işləməsində müəyyən problemlər yaranır. Bu cür problemlərin aradan qaldırılması üçün, əlbəttə ki, geniş hüquqi maarifləndirmə tədbirlərinə zərurət vardır.

Hüquqi maarifləndirmə sahəsində Azərbaycan Respublikasında görülən işlərdən biri də müasir şəraitə uyğun olaraq beynəlxalq aləmdə adətən işlədilən terminlərin Azərbaycan dilində tərcüməsini, mənasını mütəxəssislər və daha geniş kütlələr arasında yaymaqdır. Bundan ötrü isə əcnəbi dildə olan sözlərin, söz birləşimlərinin və terminlərin Azərbaycan dilində qarşılıqlı doğru-dürüst ifadə edilməsi zəruridir.

Rus dilinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qəbul etdiyi beynəlxalq dillərdən biri olması, həmçinin, bu dildə hüquq ədəbiyyatının daha çox nəşr olunması, eyni zamanda, yerli mütəxəssislərimizin də əcnəbi dillər sırasından daha çox rus dilindən səmərəli istifadə etmək imkanlarının olmasını nəzərə alaraq, hazırkı lüğətin tərtib olunmasını məqsədəuyğun hesab etdik.

Əlbəttə ki, bu kitabda hüquq sahəsinə aid olan bütün ifadələr, terminlər əhatə olunmamışdır. Təqdim olunan lüğət, hüququn müxtəlif sahələri ilə yanaşı, xüsusən, kommersiya hüququnda daha çox işlənən sözlərin rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcüməsini və izahını əhatə edir. Sözlərin, terminlərin və söz birləşmələrinin Azərbaycan

dilində tərcüməsi ilə yanaşı, onların izahı da verilmişdir. Bu da lüğətin daha səmərəli və geniş istifadəsini təmin etmək məqsədi daşıyır.

Avropa Şurasına üzv olmaqla Azərbaycan Respublikasının üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən biri də milli qanunvericiliyin Avropa standartlarına və mühüm beynəlxalq konvensiyalara uyğunlaşdırılmasıdır. Dövlətimizin siyasəti bu istiqamətə yönəlib və mühüm işlər görülməkdədir. Beynəlxalq iqtisadi əlaqələrin, hüquqi əməkdaşlığın daha səmərəli qurulması üçün qeyd olunan beynəlxalq hüquqi aktların, rəsmi sənədlərin öyrənilməsi, bu prosesdə isə müəyyən söz və terminlərin Azərbaycan dilinə düzgün və peşəkar tərcümə olunması zəruridir.

Lüğətdə, əsasən, sahibkarlıq, kommersiya hüququ ilə bağlı sözlərin tərcüməsi ilə yanaşı, ümumişlək hüquqi terminlərə də geniş yer verilmişdir. Müasir dövrdə insan hüquqları, onların müdafiəsi probleminin aktuallığını nəzərə alaraq lüğətdə insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı bir sıra terminlər də öz əksini tapmışdır. Lüğətdə, həmçinin, latın dilində olan, bu gün beynəlxalq hüquqi aktlarda, kommersiya müqavilələrində və mülki hüquq ədəbiyyatında işlədilən bəzi hüquqi terminlərin rus dilində tərcüməsi və izahı da verilmişdir.

Lüğətdən, əsasən, hüquqşünaslar, tərcüməçilər, hüquq və kommersiya sahəsində fəaliyyət göstərən, rəsmi sənədlərin, müqavilələrin hazırlanması ilə məşğul olan mütəxəssislər, rus dilində ədəbiyyatdan, internetdən istifadə edən müəllimlər, tələbələr və digər bu sahə ilə maraqlanan oxucular istifadə edə bilərlər.

Hüquqi İslahatlara Yardım Mərkəzi İctimai Birliyi bu lüğətin nəşrini təmin etməklə hüquqi maarifləndirmə sahəsində görülən işlərə müəyyən qədər öz töhfəsini vermək istəyini reallaşdırmışdır. Ümid edirik ki, təqdim olunan lüğət onu istifadə edənlər üçün faydalı olacaqdır. Lüğətdən istifadə zamanı rastlaşdığımız nöqsanları aradan qaldırmaq və öz tövsiyələrinizi, təkliflərinizi bildirmək üçün Hüquqi İslahatlara Yardım Mərkəzinə müraciət edə bilərsiniz. Bununla gələcəkdə belə bir lüğətin daha geniş həcmdə və daha təkmil formada nəşrinə öz yardımınızı etmiş olarsınız.

Bütün təklif və tövsiyələrinizə görə əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

***Hüquqi İslahatlara Yardım Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri:  
Fətəli ABDULLAYEV***

**АБАНДОН**

**ABANDON** (*fr. abandon, ing. abandonment - imtina*) sığorta olunanın sığorta olunmuş əmlak üzərində malik olduğu hüquqlarından sığortaçının xeyrinə imtina etməsi.

**АБСОЛЮТНОЕ  
ПРАВО  
СОБСТВЕННОСТИ**

**MÜTLƏQ** (*tam*) mülkiyyət hüququ

**АБСОЛЮТНЫЙ,  
НЕОГРАНИЧЕННЫЙ  
СОБСТВЕННИК**

**TAM, MÜTLƏQ**  
qeyri-məhdud mülkiyyətçi

**АВАЛЬ**

**AVAL** (*ing., fr. aval*) - mülki hüquqda üçüncü şəxs tərəfindən xüsusi təminat qeydi növündə edilən veksəl tapşırığı və ya çek üzrə ödəmə təminatı.

**АВАНС**

**AVANS** (*ing. advance; fr. avance*) - şərtləşdirilmiş ödəmələr və ya qarşıdan gələn xərclər hesabına borclu tərəfindən kreditora qabaqcadan verilən pul məbləği və ya əmlak dəyərli sair ödəmə.

**АВАНСОВЫЙ  
ПЛАТЕЖ**

**AVANS ÖDƏNİŞİ** (hər hansı bir layihəyə pul vəsaiti yönəldilməsinin bir forması olub yerinə yetiriləcək işin, göstəriləcək xidmətin, alınacaq maddi qiymətlərin və s.-in dəyərinin öncədən ödənilməsi məqsədilə pul vəsaitinin avansı alan şəxsə verilməsi və ya onun hesabına köçürülməsi).

**АВАНСОДЕРЖАТЕЛЬ**

**AVANS SAHİBİ**

**АВАНТЮРА****АВИЗО****АВТОРИЗАЦИЯ****АВТОРСКОЕ  
ПРАВО****АВТОРСКОЕ  
СВИДЕТЕЛЬСТВО****FIRILDAQÇILIQ**

**AVIZO** (*ing. avizo; ita. avvizo*) - bank təcrübəsində müştərilərin hesabları üzrə əməliyyatların yerinə yetirilməsi haqqında bir bankın digər banka göndərməli olduğu yazılı bildiriş.

Daha geniş mənada avizo dedikdə, bir kontragent tərəfindən digərinə qarşılıqlı hesablaşmaların vəziyyətindəki dəyişikliklər, yaxud ödəmələrin köçürülməsi, malların, məhsulların və i.a. göndərilməsi haqqında göndərməli olduğu istənilən yazılı bildiriş başa düşülür.

**AVTORIZASIYA** (*ing. avtorization*) - bank işində elektron sənədi, kartoçkanı, yaxud özünü təqdim edən şəxsin səlahiyyətlərinin və ya müəllifliyinin təsdiq edilməsi.

**MÜƏLLİFLİK HÜQUQU** (təyinatın, dəyərindən və məzmunundan, habelə ifadə formasından və üsulundan asılı olmayaraq yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsi olan həm açıqlanmış, həm də açıqlanmamış əsərlərin, elm, ədəbiyyat və incəsənət əsərlərinin yaradılması və onlardan istifadə ilə əlaqədar yaranan münasibətləri tənzimləyən hüquq normalarının məcmusu).

**MÜƏLLİFLİK ŞƏHADƏTNAMƏSİ** (öz əsərini qeydiyyatdan keçirən şəxsə müəyyən edilmiş nümunədə verilən sənəd).



**АГЕНТ**

**AGENT** (*lat. agentis - fəaliyyət göstərən, iş görən*) - digər şəxsin (prinsipalın) fəaliyyət dairəsində səlahiyyətli vasitəçi qismində onun maraqları naminə və tapşırığı əsasında iş görən, eləcə də onun adından çıxış edən hüquqi və ya fiziki şəxs.

**АГЕНТ-БАНК****AGENT-BANK**

**1)** müxtəlif iqtisadi subyektlər tərəfindən istiqraz buraxılışı barəsində tapşırıq almış bank;

**2)** iri müştəriləri tərəfindən onların maraqları naminə müxtəlif istiqamətli əməliyyatlar aparmağa vəkil edilmiş (müvəkkil) bank;

**3)** beynəlxalq kredit sindikatu (birliyi) tərəfindən bütün kredit müddəti ərzində öz maraqlarının zəmanətçisi (qarantı) qismində vəkil edilmiş (müvəkkil) bank.

**АГИТАЦИЯ****TƏŞVİQAT****АГРАРНОЕ ПРАВО**

**AQRAR HÜQUQ** (kompleks şəkildə ixtisaslaşdırılmış hüquq sahəsi, kənd təsərrüfatı sahəsində yaranan aqrar (torpaq, əmlak, əməyin təşkili ictimai münasibətləri tənzimləyən hüquq normalarının sistemi).

**АГРЕМАН**

**AQREMAN** (*fr. aqrement, aqreer sözüdür - bəyənmək, razılıq vermək*) - beynəlxalq hüquqda - dövlətin konkret şəxsi digər dövlətin diplomatik nümayəndəliyinin başçısı qismində qəbul etməyə verdiyi razılıq.

**АГРЕССИЯ****AQRESSİYA** (*lat. aqressio - təcavüz*)

- BMT nizamnaməsinə zidd olaraq (bir qrup dövlətin) digər dövlətin, yaxud xalqın (millətin) suverenliyi, ərazi bütövlüyü, siyasi müstəqilliyi əleyhinə silahlı qüvvə tətbiq etməsi.

**АДАПТАЦИЯ****ADAPTASIYA** (*lat. adaptatio - uyğunlaşma*)

- qüvvədə olan dövlətdaxili hüquq normalarının həmin dövlətin qanunvericiliyində hec bir dəyişikliklər edilmədən onun yeni beynəlxalq öhdəliklərinə uyğunlaşdırılması.

**АДВОКАТ****ADVOKAT, VƏKİL** (*lat. advocatus*),

(*ər. inanılmış*) - hüquqi yardım göstərməyi özünə peşə seçmiş (etmiş) şəxs.

**АДЕКВАТНЫЙ**

**ADEKVAT**, tam uyğun.

**АДМИНИСТРАТИВНАЯ  
ОТВЕТСТВЕННОСТЬ****İNZİBATİ MƏSULİYYƏT** (idarəetmə

sahəsində konkret inzibati işlərə baxılması və onların həll edilməsi zamanı meydana çıxan və formalaşan ictimai münasibətləri tənzimləyən hüquq normalarının məcmusu).

**АДМИНИСТРАТИВНОЕ  
ПРАВО****İNZİBATİ HÜQUQ** (dövlət idarəetmə

orqanlarının təşkili və icra-sərəncam fəaliyyəti prosesində yaranan ictimai münasibətləri tənzim edən hüquq sahəsi).

**АДМИНИСТРАТИВНОЕ  
ПРАВОНАРУШЕНИЕ****İNZİBATİ HÜQUQPOZMA** (dövlət qaydasına və ya ictimai qaydaya, dövlət

mülkiyyətinə, xüsusi mülkiyyətə, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarına, müəy-

**АДМИНИСТРАТИВНОЕ  
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ**

yən edilmiş idarəetmə qaydalarına qəsd edən, hüquqa zidd olan, təqsirli sayılan (qəsdlə və ya ehtiyatsızlıqla törədilən) və inzibati məsuliyyətə səbəb olan hərəkət və ya hərəkətsizlik).

**АДМИНИСТРАТИВНО-  
ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ  
ПРАВО**

**İNZİBATİ XƏBƏRDARLIQ** (hüquqa-zidd əməlin yolverilməzliyi barədə şəxslərə edilən rəsmi xəbərdaredici tədbir).

**İNZİBATİ-PROESSUAL HÜQUQ** (*dövləti idarəetmə sahəsində* fərdi inzibati işlərə baxılması və onların həll edilməsi zamanı meydana çıxan və formalaşan ictimai münasibətləri tənzimləyən hüquq normalarının məcmusu).

**АДМИНИСТРАТИВНОЕ  
ВЗЫСКАНИЕ**

**İNZİBATİ CƏRİMƏ** (AR İXM-də nəzərdə tutulmuş hallarda hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən təyin edilən və təqsirkar şəxsdən dövlətin xeyrinə məcburi tutulan pul məbləği).

**АДМИНИСТРАТИВНЫЙ  
АКТ**

**İNZİBATİ АКТ** (dövlət idarəetmə orqanının aktı).

**АДМИНИСТРАТИВНЫЙ  
ПРОЦЕСС**

**İNZİBATİ PROSES** (idarəetmə sahəsində konkret inzibati işlərin həll edilməsi üzrə dövlət orqanlarının fəaliyyəti).

**АДМИНИСТРАЦИЯ**

**MÜDİRİYYƏT**, idarə, administrasiya, idarə rəhbərliyi.

**АДОПТАЦИЯ**

**ADOPTASIYA** (*lat. adoptio - övladlığa götürmə*) - hüquqi nəticələrə səbəb olan övladlığa götürmə.

**АДРЕСАТ**

**ADRESAT** (*alm. adressat*) - hər hansı göndərişi, o cümlədən maliyyə, pul sənədini və s.-ni alan (qəbul edən) tərəf; ünvan sahibi.

**АЖУР**

**AJUR** (*fr. a jour - bu günədək*) - Təsərrüfat əməliyyatlarının aparıldığı gün bütün hesab qeydlərinin edildiyi vaxta mühasibat uçotunun vəziyyəti. Daha geniş mənada: uçot-hesablama işlərinin müəyyən edilmiş müddət ərzində yerinə yetirilməsi.

**АЗИАТСКИЙ БАНК РАЗВИТИЯ**

**ASIYA İNKİŞAF BANKI (AİB)** - Asiya və Sakit okean ölkələrində iqtisadi inkişaf layihələrinin uzunmüddətli kreditlərlə təmin edilməsi məqsədi ilə (BMT-nin iqtisadi komissiyasının tövsiyəsi ilə Manilada, (Filippin) 1965-ci ildə təsis edilən və 1966-cı ildən fəaliyyətə başlayan regional maliyyə-kredit təşkilatı.

**АККРЕДИТИВ**

**AKKREDİTİV** (*lat. accreditivus - vəkalətnamə*)

Müştərinin tapşırığı ilə onun müqavilə üzrə kontragentinin xeyrinə verilən bankın şərti pul öhdəliyi; nağdsız hesabların əsas vasitələrindən biri.

**АККРЕДИТОВАНИЕ**

**AKKREDİTASIYA** (*lat. accredere - etimad göstərmə*)

1) Beynəlxalq hüquqda ölkə nümayəndəsinin beynəlxalq təşkilatın xarici nümayəndəliyi nəzdindəki təşkilatda təyin edilməsi və tanınması prosesi.

2) Jurnalistlərin təyin edilməsi və səlahiyyətlərinin tanınması.

3) Milli hüquqda dövlət orqanları tərəfindən müxtəlif növ sübyektlərin (təhsil müəssisələrinin, elmi təşkilatların, tibbi müəssisələrin, kommersiya banklarının və i.a.) xüsusi səlahiyyətlərinin tanınması (təsdiq edilməsi) qaydası.

## АКСЕЛЕРАЦИЯ

**АКСЕЛЕРАСИЯ** (*lat. accele-ratio, ing. acceleration - sürətlənmək, tez-ləşmək*) - Borc alan tərəfindən kredit müqaviləsi şərtlərinin hər hansı birinin pozulduğu təqdirdə kredit məbləğinin vaxtından öncə geri qaytarılması barədə kreditorla borc alan arasındakı razılaşma.

## АКТ

**АКТ** (*lat. actus - hərəkət, actum - sənəd*)

1) Hüquqi gücə malik rəsmi sənəd (dövlət aktı, normativ akt və s.;

2) Hər hansı subyektin hüquq pozuntusu ilə müşayiət olunan hərəkəti, fəaliyyəti və ya bu fəaliyyət nəticəsində törədilən hadisə.

## АКТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ

## ДӨVLƏT HAKİMİYYƏTİ AKTI

## АКТ ПРОИЗВОЛА

## ÖZBAŞINALIQ AKTI

## АКТИВ

**АКТИВ** (*lat. aktivus - fəal*) -

1) İdarə, müəssisə və təşkilatın hər cür mülkiyyəti - texnoloji qurğular və

<p><b>АКТИВНАЯ БАНКОВСКАЯ ОПЕРАЦИЯ</b></p>	<p>avadanlıqlar, maşınlar, binalar, ehtiyat hissələri, bank əmanətləri, sərmayə və patentlər, qiymətli kağızlar;  <b>2)</b> Mühasibat balansının müəssisənin maddi və qeyri-maddi (<i>qudvild</i>) sərvətlərini əks etdirən hissəsi;  <b>3)</b> Balansların bəzi növləri üzrə (məsələn, ödəmə balansı və i.a. üzrə) xərclər üzərində gəlirlərin yüksəldilməsi.</p> <p><b>AKTİV BANK ƏMƏLİYYATI</b> (bankların uçot-kredit əməliyyatları və bank sərmayələri).</p>
<p><b>АКТИВНЫЕ СЧЕТА</b></p>	<p><b>AKTİV HESABLAR</b> (müxtəlif maddi sərvətlərin artması və azalmasını göstərən mühasibat hesabları).</p>
<p><b>АКТИВЫ</b></p>	<p><b>AKTİVLƏR</b> (müəssisənin malik olduğu və ya onun istifadəsində olan qiymətli vəsaitlər).</p>
<p><b>АКТЫ ГРАЖДАНСКОГО СОСТОЯНИЯ</b></p>	<p><b>VƏTƏNDAŞLIQ VƏZİYYƏTİ AKTLARI</b> (doğum, ölüm, nigahın bağlanması və pozulması, övladlığa götürmə, atalığın müəyyən edilməsi, adın, atanın adının və soyadın dəyişdirilməsi faktlarının qeydiyyatı və uçotu aktları).</p>
<p><b>АКТЫ ЮРИДИЧЕСКИЕ</b></p>	<p><b>HÜQUQİ AKTLAR</b> (müəyyən hüquqi nəticələrə səbəb olan, hüquq münasibətləri yaradan, onları dəyişdirən və xitam edən, ictimai münasibətləri hökmran istehsal vasitələrinin təmin edilməsi, möhkəmləndirilməsi və inkişafı üçün tənzimləyən, xalqın mənafeininin həyata keçirilməsinə yönəldilmiş rəsmi yazılı sənədlər).</p>

**AKCEPT****AKSEPT** (*lat. asseptus - qəbul edilmiş*) -

- 1) Mülki hüquqda şəxs tərəfindən ona ünvanlanmış ofertanın (müqavilə bağlamaq təklifinin) qəbul edilməsi;
- 2) Bank hesablaşmalarında alıcının vekseli (vekselli aksept), çeki (çekli aksept) və i.a. ödəməyə razılıq verməsi;
- 3) Sığortalılaşdırmada sığorta edənin (təkrar sığorta edənin) nümayəndəsi tərəfindən qeyd olunan gözüyumulu riskdə və onda göstərilən şərtlərlə iştiraka razılığı təsdiq etmək üçün öz adını, soyadını və atasının adını gözüyumulu qeyd etməsi.

**AKCEPTАНТ****AKSEPTANT** (*lat. acceptans - razılıq verən, qəbul edən*) -

- 1) Üzərinə veksəl ödənişi barəsində öhdəlik götürmüş və bunu vekselin üzərində imzası ilə təsdiq edən fiziki və ya hüquqi şəxs;
- 2) Köçürmə vekselin üzərində göstərilən məbləğin ödənişi ilə bağlı zəmanət təqdim etmiş bank.

**AKCEPTАЦИЯ****AKSEPTAYİSA** (razılıq vermə, qəbul etmə).**AKCEPTНАЯ  
ФОРМА РАСЧЕТА****AKSEPT HESABLAŞMA FORMASI** (nağdsız hesablaşma forması).**AKCEPTНОЕ  
ПОРУЧЕНИЕ****AKSEPT TAPŞIRIĞI** (idxalçı tərəfin ona xidmət edən banka onun hesabında olan vəsaitin qismən və ya tam həcmdə müəyyən bir hesabda deponlaşdırılması və aksepti barəsində təqdim etdiyi ödəniş tapşırığı).

**АКЦЕПТНЫЙ  
КРЕДИТ**

**AKSEPT KREDİT** (bank tərəfindən köçürmə vekselin akseptləşdirilməsi qaydasında təqdim edilən kredit).

**АКЦИЗ**

**AKSİZ** (*fr. accise; lat. accidere -kə-sirəm*) - kütləvi istehlak mallarına, həmçinin nəqliyyat xidmətlərinə, kommunal və s. xidmətlərə qoyulan dolayı vergi növlərindən biri.

**АКЦИОМА**

**AKSIOM** (*yun. axioma - qəbul edilmiş müddə*) - təsdiqə, sübuta ehtiyacı olmayan fikir və ya müddə.

**АКЦИОНЕР**

**SƏHMDAR** (səhmdar cəmiyyətinin səhminə və ya müvəqqəti səhm şəhadətnaməsinə malik olan fiziki, yaxud hüquqi şəxs).

**АКЦИЯ**

**AKSIYA, SƏHM** (səhmdar cəmiyyətində üzvlüyü və ya sahibinin (səhmdarın) səhmdar cəmiyyəti mənfəətinin bir hissəsini dividendlər şəklində almaq, səhmdar cəmiyyətin işlərinin idarə olunmasında iştirak etmək hüququunu və cəmiyyətin ləğvindən sonra qalan əmlakın bir hissəsinə hüququunu təsdiqləyən qiymətli kağız).

**АКЦИОНЕРНОЕ  
ОБЩЕСТВО**

**SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ** (təsərrüfat fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə nizamnamə fondunu səhm buraxmaq yolu ilə formalaşdıran fiziki və (və ya) hüquqi şəxslərin könüllü sazişi əsasında yaradılan müəssisə).



**АКЦИОНЕРНОЕ  
ПРАВО**

**SƏHMDAR HÜQUQU** (səhmdar cəmiyyətinin və onun iştirakçılarının statusunu müəyyən edən hüquq normalarının məcmusu).

**АЛИБИ**

**ALİBİ** (*lat. alibi - başqa yerdə*) - cinayətin törədildiyi anda şübhə edilən və ya təqsirləndirilən şəxsin təqsirsizliyinin sübutu kimi onun başqa yerdə olması faktı.

**АЛИМЕНТЫ**

**ALIMENT** (*lat. - qida, saxlama, maddi təminat*) - ailə hüququnda saxlamaq; təmin etmək üçün vəsait.

**АЛЛОНЖ**

**ALLONJ** (*fr. allonge - əlavə etmə*) - veksəl blankında, onun təslimi, zəmanəti və ya təminatı üçün qeydə yer olmadığı hallarda vekselə yapışdırılan əlavə vərəqə (indossament). Ondakı birinci təslim qeydinə vekseldən başlayıb allonjda qurtarmaq qəbul edilmişdir.

**АЛЬТЕРНАТИВА**

**ALTERNATİV** (yeganə mümkün olan iki qərardan birini seçmə məcburiyyəti).

**АЛЬТЕРНАТИВНОЕ  
ОБЯЗАТЕЛЬСТВО**

**ALTERNATİV ÖHDƏLİK** (borclunun razılaşdırılmış iki və ya daha artıq hərəkəti; bu hərəkətlərdən birinin edilməsi öhdəliyin icrası deməkdir).

**АЛЬЯНС**

**ALYANS** (*fr. alliance*) - (adətən dövlətlər və təşkilatlar arasında) ittifaq, yaxud birləşmə.

**АМНИСТИЯ**

**АМНІСТІЯ** (yun. *amnestia* - unutma, bağışlama) - cinayət törətmiş şəxslərin qeyri-müəyyən dairəsinin cinayət məsuliyyətindən və ya cəzadan tam, yaxud qismən azad edilməsi və ya cəzanın daha yüngül cəza ilə əvəz edilməsi.

**АМОРАЛИЗМ**

**АМОРАЛІЗМ** (yun. *a* - inkar şəkilçisi + lat. *moralizm* - əxlaqi) - hər cür əxlaq normalarının inkarı, əxlaqsızlığın ictimai davranış prinsipi səviyyəsinə qaldırılması.

**АМОРТИЗАЦИЯ**

**АМОРТІЗАСІЯ** (lat. *amortizastion* - *ödəmə*) -

1) Əsas fondların; yəni binaların, avadanlıqların, qurğuların və s.-in tədricən köhnələrək öz dəyərini hissə-hissə istehsal olunan məhsulun üzərinə keçirməsi;

2) Müəssisə tərəfindən pul vəsaitinin yığılması və köhnəlmiş əsas fondların yeniləri ilə əvəz edilməsi;

3) Dövrü olaraq borc vəsaitlərinin hissə-hissə ödənilməsi yolu ilə borc öhdəliklərinin icra edilməsi (aradan qaldırılması);

4) Borc öhdəliyini təsdiq edən sənədin itməsi və ya oğurlanması səbəbindən həmin borc öhdəliyinin qismən və ya tam surətdə ləğv edilməsi (etibarsız sayılması).

**АНАЛИЗ**

**АНАЛІЗ, ТӘHLİL**

**АНАЛОГИЯ  
ЗАКОНА**

**АНАЛОГІЯ** (yun. *analogia* - uyğunluq, oxşarlıq). Qanunun

**АННЕКСИЯ**

**analogiyası** - hüquqda hüquqi tənzimlənmə tələb edən, lakin birbaşa qanunla və ya qanunqüvvəli aktla nəzərdə tutulmayan oxşar hüquq normalarının ictimai münasibətlərə tətbiqi (qanunun analogiyası).

**АННЕКСİYA** (*lat. annexio - birləşmə*) - başqa dövlətin ərazisinin zorakılıqla birləşdirilməsi.

**АННОТАЦИЯ**

**XÜLASƏ, ŞƏRH** (qısa izahat)

**АННУЛИРОВАНИЕ**

**LƏĞV, LƏĞV ETMƏ** (edilmə)

**АННУЛЯЦИЯ  
(ОТМЕНЕНИЕ)**

**ANNULYASIYA** (*lat. annullo - məhv edirəm*) - hər hansı hüquqi aktın, sazişin və ya müqavilənin, yaxud hüquqların və ya səlahiyyətlərin ləğv olunması, etibarsız elan edilməsi.

**АНОМАЛИЯ**

**ANOMALIYA, QEYRİ-ADİLİK** (ümmi normadan kənara çıxma).

**АНОНИМ**

**ANONİM** (*yun. anonymos - adsız, imzasız*) -

1) öz adını, yaxud təxəllüsünü məktubunda və ya əsərində gizli saxlamış müəllif;

2) müəllifinin adı məlum olmayan, yaxud göstərilməyən əsər.

**АПАТРИДЫ**

**АПАТРИД** (apolid) (*yun. apatris, apolis - atalıqdan, vətəndən məhrum edilmiş*) - vətəndaşlığı, təbəəliyi olmayan şəxs.

**АПЕЛЛЯНТ**

**APELLİANT** (məhkəmə prosesində apellyasiya şikayəti vermiş tərəf).

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ  
ЖАЛОБА**

**APELLYASIYA ŞİKAYƏTİ** (birinci instansiya məhkəməsinin qanuni qüvvəyə minməmiş qərarından (hökmdəndən, qətnaməsindən, qərardadından) işdə iştirak edən şəxs tərəfindən yuxarı instansiya (apellyasiya) məhkəməsinə verilən şikayət).

**АПЕЛЛЯЦИЯ**

**APELLYASIYA** (*lat. appellatio - müraciət*) - işə yenidən baxılması məqsədilə məhkəmənin həm cinayət işləri, həm də mülki işlər üzrə aktından yuxarı instansiya məhkəməsinə edilən müraciət.

**АПОЛОГИЯ**

**APOLOGİYA** (*ing. apology*) -

1) hərfən mütəhimi şifahi və ya yazılı formada müdafiə etmək;

2) qeyri-obyektiv müdafiə, yaxud qeyri-mötədil tərif (bir qayda olaraq, mədh etmə).

**АПОСТЕРИОРИ**

**APOSTERİORİ** (təcrübəyə, fakta əsasən, təcrübədən sonra).

**АПОСТИЛЬ**

**APOSTİL** - 1961-ci il Haaqa Konvensiyasına uyğun olaraq həmin konvensiyanın iştirakçısı olan dövlətlərin rəsmi sənədlərinə vurulan xüsusi ştamp. Həmin ştampın vurulmasında məqsəd bu rəsmi sənədləri diplomatik və konsul leqallaşdırılması zərurətindən azad etməkdən ibarətdir.

**АПРИОРИ**

**APRİORİ** (təsrübədən asılı olmaya-raq, təcrübədən əvvəlki).

**АРБИТР**

**ARBİTR** (*lat. arbiter*) - iqtisadi xarakterli mübahisələri münəfiq üsulu ilə həll edən vasitəçi hakim.

**АРБИТРАЖ**

**ARBİTRAJ** (*fr. arbitrage*) - mübahisə edən tərəflərin özləri tərəfindən seçilən, yaxud qanunvericiliklə təyin edilmiş hakimlər (arbitrlər) tərəfindən mübahisələri həll etmək üsulu.

**АРБИТРАЖНОЕ СОГЛАШЕНИЕ**

**ARBİTRAJ SAZIŞI** (müqavilə xarakterli olub-olmamasından asılı olmaya-raq tərəflər arasında konkret hüquq münasibətləri ilə əlaqədar yaranan və ya yarana bilən bütün və ya bir qisim mübahisələrin arbitraj məhkəməsinə verilməsi haqqında saziş).

**АРБИТРАЖНО-ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО**

**ARBİTRAJ-PROSESSUAL HÜQUQU** (bir sıra ölkələrdə hüququn müstəqil sahəsi (arbitraj prosesi)).

**АРГУМЕНТ**

**ARQUMENT** (*lat. argumentum; ing. argument*) - sübutun əsasına xidmət edən məntiqi dəlil.

**АРГУМЕНТАЦИЯ**

**ƏSASLANDIRMA** (dəlil gətirmə, sübut göstərmə).

**АРЕНДА**

**İCARƏ** (əmlaka (əşyaya), torpağa və digər təbii ehtiyatlara müqavilə əsasında əvəzi ödənilməklə müddətli sahib olmaq və bunlardan istifadə etmək).

<b>АРЕНДАТОР</b>	<b>İCARƏDAR</b> (əmlakı icarəyə götürən hüquqi və ya fiziki şəxs).
<b>АРЕНДОДАТЕЛЬ</b>	<b>İCARƏYƏ VERƏN</b> (əmlakı icarəyə vermək hüququna malik olan mülkiyyətçi, əmlakı icarəyə vermək üçün mülkiyyətçinin vəkili etdiyi orqan, təşkilat və ya fiziki şəxs, habelə əmlak tam təsərrüfat idarəsinə, yaxud əməli idarəsinə verilmiş hüquqi şəxs).
<b>АРЕСТ</b>	<b>HƏBS</b> (cinayət-prosessual qanunvericiliyinə görə qətimkan tədbiri qismində təqsirləndirilən şəxsin azadlığını müvəqqəti məhdudlaşdırmaqla həbsdə saxlanılma).
<b>АДМИНИСТРАТИВНЫЙ АРЕСТ</b>	<b>İNZİBATİ HƏBS</b> (yalnız müstəsna hallarda inzibati hüquqpozmaların ayrı-ayrı növlərinə görə tətbiq edilən həbs).
<b>АРЕСТ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAK ÜZƏRİNƏ HƏBS QOYMA</b> (əmlakın siyahıya alınması ilə onun üzərində sərəncam vermək hüququnun qadağan edilməsi).
<b>АССИГНОВАНИЕ</b>	1. <b>PUL BURAXMA</b> ; 2. <b>AYRILMIŞ MƏBLƏĞ, TƏXSİSAT, TƏXSİSNAMƏ</b>
<b>АССИГНОВАТЬ</b>	<b>PUL AYIRMAQ, PUL TƏXSİS ETMƏK</b>
<b>АТРИБУТ</b>	<b>XÜSUSİYYƏT, ƏLAMƏT</b>
<b>АТТЕСТАЦИЯ</b>	<b>ATTESTASIYA</b> ( <i>lat. attestatio - şəhadət, təsdiq</i> ) - işçinin ixtisasının,

	məhsulun keyfiyyətinin, işçi yerlərinin, şagirdlərin bilik səviyyəsinin müəyyən edilməsi; sorğu, xasiyyətnamə.
<b>АУДИЕНЦИЯ</b>	<b>AUDIYENSIYA</b> ( <i>lat. audientia - dinləmə</i> ) yüksək dövlət vəzifəsini tutan şəxsin yanında rəsmi qəbul; dövlət başçısı tərəfindən diplomatik nümayəndənin qəbulu).
<b>АУДИТ</b>	<b>AUDİT</b> ( <i>lat. audit - o eşidir</i> ) - təşkilatın fəaliyyətinə müştərinin istəyilə mühasibat hesabatının təftiş növündə aparılan maliyyə nəzarəti forması (audit yoxlaması).
<b>АУДИТОР</b>	<b>AUDİTOR</b> ( <i>lat. auditor - dinləyici müdavim</i> ) - şirkətin fəaliyyətinin maliyyə-təsərrüfat vəziyyətini yoxlayan (audit) , habelə ona həmin şirkətin rəhbərliyi ilə bağlanmış kontrakt əsasında məsləhətverici xidmətlər göstərən şəxs.
<b>АУДИТОРСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ</b>	<b>AUDİTOR FƏALİYYƏTİ</b> (audit) - şirkətin, firmanın mühasibat kitabının, hesablalarının, hesabatlarının və i.a., bir qayda olaraq, müstəqil mütəxəssislər və ya təşkilatlar (auditor firmaları) tərəfindən maliyyə yoxlanışı, təftiş edilməsi.
<b>АУДИТОРСКАЯ ФИРМА</b>	<b>AUDİTOR FİRMASI</b> (audit fəaliyyətini həyata keçirmək hüququna malik ixtisaslaşmış hüquqi şəxs).
<b>АУКЦИОН</b>	<b>AUKSİON, HƏRRAC</b> ( <i>lat. auctio - açıq ticarət satışı</i> ) - ən yüksək qiymət təklif edən şəxslə alqı-satqı müqaviləsindən ibarət olan ticarətin bir növü.

**АУКЦИОНИСТ**

**HƏRRACÇI** (hərracı həyata keçirən fiziki şəxs).

**АУТЕНТИЧНОЕ  
ТОЛКОВАНИЕ**

**AUTENTİK TƏFSİR** (normativ təfsir növlərindən biri).

**АФФЕКТ**

**AFFEKT** (*lat. affectus - ruhi həyəcan, qəzəb*) - dərin sarsıntılarla, şüurun daralması və özünə nəzarətin zəifləməsi ilə xarakterizə olunan güclü, sürətlə yaranan və sürətlə davam edən psixi vəziyyət.

**АЖИОТАЖ**

**AJİOTAJ** (*ing. agiotage*) - mənfəət əldə etmək məqsədilə birja kağızlarının və ya malların qiymətlərinin möhtəkirlə sənə olaraq yüksəldilməsi və ya aşağı salınması.



## **БАЗИС**

**BAZİS** (*yun., ing. basis*) -

1) Geniş mənada: əsas, özül, bünövrə, dayaq;

2) Marksist konsepsiyada: iqtisadi bazis - adamlar arasında tarixən təşəkkül tapan, ona müvafiq üstqurumu, yəni siyasi, hüquqi və digər münasibətlərin, təsisatların və ictimai şüurun müxtəlif formalarını müəyyən edən is-tehsal münasibətlərinin məcmusu.

## **БАЛАНС**

**BALANS** (*fr. balance, ital. bilancio - hərfən tərəzi, bərabərlik, tarazlıq mənasını verir*) - geniş mənada hər hansı bir hadisəni və ya vəziyyəti onun ayrı-ayrı hissələrini, yaxud cəhətlərini müqayisə etmək yolu ilə xarakterizə edən göstəricilərin sistemi.

## **БАЛАНСОВАЯ ПРИБЫЛЬ**

**BALANS MƏNFƏƏTİ** (müəyyən müddət ərzində müəssisənin bütün fəaliyyət istiqamətlərindən əldə etdiyi məcmu (ümumi) mənfəət).

## **БАЛАНСОВАЯ СТОИМОСТЬ**

**BALANS DƏYƏRİ** (müəssisəyə, təşkilata və s.-yə məxsus əsas vəsaitlərin, uzunmüddətli aktivlərin və s.-nin müəssisə balansına daxil olduğu zaman malik olduğu ilkin dəyər).

## **БАНДЕРОЛЬ**

**BANDEROL** (*fr. banderole - bağlama*) mətbuat əsərlərinin (qəzet və jurnalların), işgüzar kağızların və xırda əmtələrin poçtla göndərişinin bir növü.

## **БАНК**

**BANK** (Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə uyğun olaraq fiziki və

	<p>hüquqi şəxslərin pul vəsaitini depozitə cəlb etmək, həmin vəsaiti müddətilik və faizlə geri qaytarmaq şərti ilə öz adından və öz hesabına yerləşdirmək; fiziki və hüquqi şəxslərin hesablarını açmaq və aparmaq əməliyyatlarının məcmusunu həyata keçirmək üçün müstəsna hüquqa malik kredit təşkilatı).</p>
<p><b>БАНК-КОРРЕСПОНДЕНТ</b></p>	<p><b>MÜXBİR BANK</b> (başqa bankın kont-ragenti kimi fəaliyyət göstərən, o cümlədən həmin bankın ödəniş tapşırıqlarını yerinə yetirən (qarşılıqlı şəkildə) bank ).</p>
<p><b>БАНК-НЕРЕЗИДЕНТ</b></p>	<p><b>QEYRİ-REZİDENT BANK</b> (müəyyən bir ölkənin qanunvericiliyinə görə bank və ya digər kredit təşkilatı sayılan, başqa bir ölkədə fəaliyyət göstərən qeyri-rezident hüquqi şəxs).</p>
<p><b>БАНК-ЭМИТЕНТ</b></p>	<p><b>BANK-EMİTENT</b> (emissiya fəaliyyəti ilə məşğul olan bank).</p>
<p><b>БАНКОВСКАЯ ПРИБЫЛЬ</b></p>	<p><b>BANK GƏLİRİ</b> (bank tərəfindən özünün verdiyi kreditlərə görə faizlər arasındakı fərqdən əldə etdiyi gəlir).</p>
<p><b>БАНКОВСКИЕ ОПЕРАЦИИ</b></p>	<p><b>BANK ƏMƏLİYYATLARI</b> (bankların və digər kredit təşkilatlarının həyata keçirə bildikləri əməliyyatlar).</p>
<p><b>БАНКОВСКОЕ ПРАВО (БАНКОВСКОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО)</b></p>	<p><b>BANK HÜQUQU</b> (ölkədə bank sisteminin, o cümlədən mərkəzi bankın və kommersiya banklarının, habelə digər kredit institutlarının fəaliyyətini, eyni zamanda bank sistemi ilə bağlı ictimai</p>

	münasibətləri tənzimləyən qanunvericilik kompleksi).
<b>БАНКОВСКИЕ ИНВЕСТИЦИИ</b>	<b>BANK İNVESTİSİYALARI</b> (iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə birbaşa investisiyalar şəklində, qiymətli kağızlarla portfel investisiyası şəklində yatırılan bank vəsaitləri (resursları)).
<b>БАНКОВСКИЙ АКЦЕПТ</b>	<b>BANK AKSEPTİ</b> (bank tərəfindən borc sənədləri üzrə məbləğin ödənilməsi barəsində razılığın verilməsi, yaxud həmin məbləğin ödənilməsi ilə bağlı zəmanətin təqdim edilməsi).
<b>БАНКОВСКИЙ БИЛЕТ</b>	<b>BANK BİLETİ</b> (banknot, emissiya banklarının buraxdığı kredit pul nişanı).
<b>БАНКОВСКИЙ КАПИТАЛ</b>	<b>BANK KAPİTALI</b> 1) Bankların istifadə etdikləri pul kapitallarının məcmusu; 2) Bankların xüsusi kapitalı.
<b>БАНКОВСКИЙ СЧЕТ</b>	<b>BANK HESABI</b> (müşərinin banka verdiyi pul tələblərinin uçotu məqsədilə bank işində tətbiq edilən uçot vahidi).
<b>БАНКОВСКИЙ ЧЕК</b>	<b>BANK ÇEKİ</b> (kommersiya ödəmələrinin (avans , təminat məbləğlərinin və digər məbləğlərin ödənilməsi ) həyata keçirilməsi üçün istifadə olunan çek).
<b>БАНКРОТ</b>	<b>BANKROT, MÜFLİS</b>
<b>БАНКРОТСТВО</b>	<b>MÜFLİSLƏŞMƏ</b> (borclunun öz öhdəliklərini ödəmə (icra etmə) qabiliyyətinin olmaması).

<b>БАРТЕР</b>	<b>BARTER</b> ( <i>fr. barater, ing. bartren - mübadilə etmək</i> ) - əmtəə və xidmətlərin birbaşa, pulsuz mübadiləsi.
<b>БАРТЕРНАЯ ТОРГОВЛЯ</b>	<b>BARTER TİCARƏTİ</b>
<b>БАРЬЕР</b>	<b>MANEƏ, ƏNGƏL, ÇƏTİNLİK</b>
<b>БЕЗБРАЧИЕ</b>	<b>NİKAHSIZ</b>
<b>БЕЗВЕСТНОЕ ОТСУТСТВИЕ</b>	<b>XƏBƏRSİZ İTKİN DÜŞMƏ</b>
<b>БЕЗВОЗМЕЗДНО</b>	<b>PULSUZ, HAVAYI</b>
<b>БЕЗВОЗМЕЗДНОЕ ПОЛЬЗОВАНИЕ ИМУЩЕСТВОМ</b>	<b>ƏMLAKDAN ƏVƏZSİZ İSTİFADƏ ETMƏ</b>
<b>БЕЗВОЛИЕ</b>	<b>İRADƏSİZLİK</b>
<b>БЕЗГРАЖДАНСТВО</b>	<b>VƏTƏNDAŞLIĞI OLMAYAN</b>
<b>БЕЗДЕЙСТВИЕ</b>	<b>FƏALİYYƏTSİZLİK, HƏRƏKƏTSİZLİK</b>
<b>БЕЗДОМНЫЙ</b>	<b>EVSİZ, EŞİKSİZ</b>
<b>БЕЗЗАКОНИЕ</b>	<b>QANUNSUZLUQ</b>
<b>БЕЗНАКАЗАННОСТЬ</b>	<b>CƏZASIZ QALMA</b>
<b>БЕЗНАКАЗАННЫЙ БЕЗОГОВОРЧНЫЙ</b>	<b>CƏZALANDIRILMAMIŞ QEYD-ŞƏRTSİZ</b>

<b>БЕЗОТЗЫВНЫЙ</b>	GERİYƏ QAYTARILMASI MÜMKÜN OLMAYAN, QƏTİ
<b>БЕЗОШИБОЧНЫЙ</b>	NÖQSANSIZ, SƏHVSIZ
<b>БЕЗПАРТИЙНЫЙ</b>	BİTƏRƏF
<b>БЕЗРАБОТИЦА</b>	işsizlik
<b>БЕЗРАБОТНЫЙ</b>	işsiz
<b>БЕЗУПРЕЧНЫЙ</b>	NÖQSANSIZ, QÜSURSUZ
<b>БЕЗУСЛОВНОЕ ПРАВО СОБСТВЕННОСТИ</b>	XÜSUSİ MÜLKİYYƏT HÜQUQU; QEYD-ŞƏRTSİZ ƏLDƏ EDİLƏN ƏŞYA HÜQUQU
<b>БЕЗУСЛОВНЫЙ</b>	ŞƏRTSİZ
<b>БЕНЕФИЦИАР</b>	<b>BENEFİSİAR</b> ( <i>lat. beneficium - iltifat</i> ) - mənfəət əldə edən. Yəni müqaviləyə və ya sair qanuni əsasa görə nemətlərdən istifadə edən şəxs.
<b>БЕСПОРЯДОК</b>	NİZAMSIZLIQ
<b>БЕСПОШЛИННЫЙ</b>	RÜSUMSUZ
<b>БЕСПРАВИЕ</b>	1. HÜQUQSUZLUQ; 2. QANUNSUZLUQ, HAQSIZLIQ, ƏDALƏTSIZLIK
<b>БЕСПРАВНЫЙ</b>	HÜQUQSUZ, İXTİYARSIZ; HÜQUQ-DAN MƏHRUM
<b>БЕСПРОЦЕНТНЫЙ</b>	FAİZSİZ

<b>БЕСПРИСТРАСТНЫЙ</b>	<b>QƏRƏZSİZ, ƏDALƏTLİ</b>
<b>БЕСПРИСТРАСТНОСТЬ</b>	<b>QƏRƏZSİZLİK</b>
<b>БЕСПРИЧИННОЕ ОЗОПСТВО</b>	<b>SƏBƏBSİZ OLARAQ ÖZBAŞINALIQ ETMƏ</b>
<b>БЕСЧЕСТИЕ</b>	<b>NAMUSSUZLUQ, ŞƏRƏFSİZLİK</b>
<b>БЕССОЗНАТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>ŞÜURSUZ, HUŞSUZ</b>
<b>БЕССРОЧНАЯ АРЕНДА</b>	<b>MÜDDƏTSİZ İCARƏ</b>
<b>БЕСПОРНЫЕ ФАКТЫ</b>	<b>MÜBAHİSƏSİZ FAKTLAR</b>
<b>БЕССРОЧНЫЙ АККРЕДИТИВ</b>	<b>MÜDDƏTSİZ AKKREDİTİV</b> (şəxsin (müşərinin) tapşırığı əsasında onun hesabından digər şəxsə ödənişlər edilməsi barəsində bankın müddətsiz öhdəliyi).
<b>БЕССРОЧНЫЙ НАЕМ</b>	<b>MÜDDƏTSİZ KİRAYƏ GÖTÜRMƏ</b>
<b>БЕССУДНЫЙ</b>	<b>MÜHAKİMƏSİZ, MƏNKƏMƏSİZ</b>
<b>БИЗНЕС</b>	<b>BİZNES</b> ( <i>ing. business - iş, fəaliyyət, sahibkarlıq</i> ) - bilavasitə mənfəət məqsədi ilə həyata keçirilən istənilən iqtisadi fəaliyyət növü.
<b>БИЗНЕС-ПЛАН</b>	<b>BİZNES-PLAN</b> (konkret biznes fəaliyyətinin layihəsi)
<b>БИРЖА</b>	<b>BİRJA</b> ( <i>lat. bursa, alm. börse - pul kisəsi</i> ) -

**БИРЖЕВАЯ  
КОТИРОВКА**

- 1) Eyni növ əmtəələrin topdansatış ticarəti ilə bağlı həyata keçirilən iqtisadi münasibətlərin məcmusu;
- 2) Eyni növ əmtəələrin topdansatış ticarəti üzrə iqtisadi münasibətlərin, yəni birja münasibətlərinin həyata keçirildiyi coğrafi məkan, yer, bina və s.

**BİRJA KOTİROVKASI** (birjada əmtəənin, qiymətli kağızın və s.-nin qiyməti və ya kursu).

**БЛАГОПРИЯТНЫЙ  
КУРС**

**MÜNASİB MƏZƏNNƏ**

**БЛАГОТВОРИ-  
ТЕЛЬНОСТЬ**

**XEYRİYYƏÇİLİK**

**БОНУС**

**BONUS** (*lat. bonus - yaxşı*) - əlavə mükafat. Ticarət vasitəçisi tərəfindən onun öz iştirakı ilə dövrüyyənin ümumi məbləğinə qoyulan faiz növündən əldə edilən mükafatdır.

**БРАК**

**NİKAN**

**БЛАНК**

**BLANK** (*fr. blank - ağ, təmiz*) -

- 1) Sənədin doldurulmamış, yəni tələb olunan (zəruri) məlumatların yazılmamış maketi (forması);
- 2) İdarənin, təşkilatın və s.-in adı, nişanı həkk olunmuş, zəruri məlumatların qeyd olunması üçün hazırlanmış sənəd forması.

**БЛАНКОВЫЙ  
ВКСЕЛЬ**

**BLANK VEKSELİ** (üzərində benefisiarın adı göstərilməyən (qeyd olunmayan) veksel).

**БЛАНКОВЫЙ  
ИНДОССАМЕНТ**

**BLANK İNDOSSAMENTİ** (təminatlı kredit).

**БРАЧНЫЙ  
ВОЗРАСТ**

**NİKAN YAŞI**

**БРАК ПО РАСЧЕТУ**

**MƏNFƏƏTLİ NİKAN**

**БРАЧНЫЙ**

**NİKANHA DAİR, EVLİLİYƏ DAİR**

**БРАЧНЫЙ СОЮЗ  
(СОЮЗ, АЛЬЯНС)**

**NİKAN ƏLAQƏSİ** (ittifaq, alyans)

**БРОКЕР**

**BROKER** (bazarda tərəflər arasında vasitəçilik funksiyasını həyata keçirən hüquqi və ya fiziki şəxs, vasitəçi).

**БРУТТО-ПРОЦЕНТЫ**

**TOPLAM FAİZ MİQDARI**

**БУХГАЛТЕР**

**MÜHASİB** (müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq müəssisənin, təşkilatın uçot sənədlərini (kitablarını) aparan, maliyyə hesabatlarına və mühasibatlıq sənədlərinə qismən və ya tam cavabdehlik daşıyan vəzifəli şəxs).

**БУХГАЛТЕРСКОЕ  
ДЕЛО**

**MÜHASİBAT İŞİ**

**БУХГАЛТЕРСКИЙ  
БАЛАНС**

**MÜHASİBAT BALANSI** (müəyyən zaman müddətində müəssisənin, təşkilatın və s.-nin maliyyə fəaliyyəti haqqında məlumatları ümumiləşdirilmiş pul ifadəsində əks etdirən mühasibat sənədi).

**БУХГАЛТЕРСКИЙ  
ОТЧЕТ**

**MÜHASİBAT UÇOTU** (təsərrüfat subyektinin həyata keçirdiyi maliyyə-tə-



**БУХГАЛТЕРСКИЙ  
УЧЕТ**

sərrüfat əməliyyatlarının sənədləşdirilmiş qaydada, fasiləsiz və digər özü-nəməxsus prinsiplər əsasında uçotu).

**MÜHASİBAT UCOTU** (idarə, müəssisə, təşkilatın və digər təsərrüfat subyektlərinin əmlakının, öhdəliklərinin, kapitalının, dövriyyə vəsaitlərinin və ümumiyyətlə, bütün maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin, *natural* göstəricilər əsasında, pul ifadəsində, fasiləsiz, sənədləşdirilmiş və mühasibat rəqistrlərində qarşılıqlı əlaqələndirilmiş bütün təsərrüfat əməliyyatlarının mühasibat hesablarında ikili yazılış üsulu ilə yığılması və qaydaya salınması sistemini özündə əks etdirən uçot).

**БЫТЬ  
ДЕФИЦИТНЫМ****QIT OLMAQ****БЫТЬ  
ОБВИНЕННЫМ**

**İTTİHAM EDİLMƏK** (təqsirləndirilmək).

**БЫТЬ  
ОТКЛОНЕННЫМ  
СУДОМ, БЫТЬ  
ОТКАЗАННЫМ  
(ОБ ИСКОВОМ  
ТРЕБОВАНИИ)**

**MƏNKƏMƏ TƏRƏFİNDƏN İMTİNA EDİLMƏK** (iddia tələbi haqqında).

**БЮДЖЕТ**

**BÜDCƏ** (dövlət hakimiyyəti orqanlarının funksiyalarının təmin edilməsi üçün pul vəsaitlərinin yaranması və xərclənməsi forması).

**БЮДЖЕТНЫЙ ГОД**

**BÜDCƏ İLİ** (təsdiq edilmiş dövlət

büdcəsinin icra olunduğu 12 təqvim ayı müddəti).

**БЮДЖЕТНЫЙ  
ЗАКОН**

**BÜDCƏ QANUNU** (ümumdövlət qanunvericilik aktı).

**БЮЛЛЕТЕНЬ**

**BÜLLETEN** (*fr. bulletin*) -

- 1) Sosial əhəmiyyətə malik hadisə, məsələ və ya iş haqqında qısa məlumat;
- 2) Müəyyən məsələlərə həsr olunmuş dövrü, yaxud daimi nəşr (məs. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin bülleteni və i.s.);
- 3) Səsvermə vərəqəsi.

**БЮРОКРАТИЯ**

**BÜROKRATIYA** (*fr. bureaucratic - dəftərxana + Yun. kratos - hakimiyyət, hökmranlıq*) -

- 1) Feodal-mütləq və kapitalist dövlətində məmurların yüksək təbəqəsi, ali məmurlar hakimiyyəti;
- 2) Bürokratizm metodu ilə eynilik təşkil edir.

**ВАЛВАЛЬЦИЯ**

**VALVASİYA** (*fr. evaluation - qiymət*)  
- milli pul vahidində xarici valyutanın müəyyən qiyməti, dəyəri.

**ВАЛЮТА**

**VALYUTA** (*lat. valeo - dəyərim var, ital. Valuta - dəyər, qiymət*) -

**1)** Ölkənin pul vahidi (milli valyuta). məs. (manat (Azərbaycanda), dollar (ABŞ-da) və s.;

**2)** Ölkədə pul sisteminin bir forması;

**3)** Xarici ölkələrin pul vahidi (xarici valyuta), eləcə də beynəlxalq hesablaşmalarda istifadə olunan ödəniş, yaxud kredit vəsaitləri.

**ВАЛЮТА КРЕДИТА**

**KREDİT VALYUTASI** (tərəflər arasındakı razılaşmaya əsasən kredit müqaviləsi zamanı kredit vəsaitinin təqdim edildiyi valyuta).

**ВАЛЮТА ПЛАТЕЖА**

**ÖDƏNİŞ VALYUTASI** (müqavilə əsasında tərəflər arasında ödənişin həyata keçirildiyi valyuta).

**ВАЖНОСТЬ**

**ƏHƏMİYYƏTLİLİK**

**ВАЖНЫЙ  
СВИДЕТЕЛЬ**

**ƏSAS (VACİB) ŞAHİD**

**ВАЖНЫЙ  
ДОКУМЕНТ**

**VACİB, LAZİMİ SƏNƏD**

**ВАКАНСИЯ**

**VAKANSIYA** (*fr. vacance - boş, azad*) - dövlət idarə və ya müəssisələrində tutulmamış vəzifə, azad, boş yer.

<b>ВВЕДЕНИЕ</b>	<b>BAŞLANĞIC, GİRİŞ</b>
<b>ВВЕДЕНИЕ В ЗАБЛУЖДЕНИЕ</b>	<b>ALDADICI TƏSVİR, TƏRİF</b>
<b>ВВОДНЫЙ</b>	<b>GİRİŞ</b>
<b>ВВЕРИТЕЛЬНЫЕ</b>	<b>ETİMADLI</b>
<b>ВВОДИТЬ В ВЛАДЕНИЕ</b>	<b>SAHİBLİYİNƏ VERMƏK</b>
<b>ВДОВЕЦ, ВДОВА</b>	<b>DUL KİŞİ, DUL QADIN</b>
<b>ВДОВЬЯ ЧАСТЬ НАСЛЕДСТВА</b>	<b>MİRASIN ƏRƏ (ARVADA) QALAN HİSSƏSİ</b>
<b>ВЕДЕНИЕ</b>	<b>APARMA, KEÇİRMƏ</b>
<b>ВЕДОМСТВЕННАЯ ЖИЛАЯ ПЛОЩАДЬ</b>	<b>DÖVLƏT YAŞAYIŞ SAHƏSİ</b>
<b>ВЕДОМСТВЕННЫЙ</b>	<b>İDARƏYƏ AİD</b>
<b>ВЕДОМСТВО</b>	<b>İDARƏ, MÜƏSSİSƏ, TƏSİSAT</b>
<b>ВЕКСЕЛЬ</b>	<b>VEKSEL (<i>alm. wechsel - hərfi məna- da mübadilə</i>) - qiymətli kağız növü.</b>
<b>ВЕЛИЧИНА</b>	<b>BÖYÜKLÜK, HƏCM</b>
<b>ВЕРДИКТ</b>	<b>VERDİKT (<i>lat. vere dictum - hərfi mənadada düz söylənilmiş</i>) - andlılar məhkəməsində müttəhimin və ya cavabdehin təqsirinin olub-olmaması haqqında andlı iclasçıların qərarı, hök- mü (ittiham, yaxud bəraət verdikti).</b>

<b>ВЕРОЛОМСТВО</b>	<b>XAINLIK, VƏFASIZLIQ, XƏYANƏT</b>
<b>ВЕРОЯТНЫЙ</b>	<b>EHTİMAL EDİLƏN</b>
<b>ВЕРСИЯ</b>	<b>VERSİYA, XƏBƏR, VARIANT</b>
<b>ВЕРХНЯЯ ПАЛАТА</b>	<b>YUXARI PALATA</b>
<b>ВЕРХОВНАЯ ВЛАСТЬ</b>	<b>ALİ HAKİMİYYƏT</b>
<b>ВЕРХОВНЫЙ СУД</b>	<b>ALİ MƏNKƏMƏ</b>
<b>ВЕС БРУТТО</b>	<b>MALIN TARA İLƏ ÇƏKİSİ</b>
<b>ВЕСТИ ЧУЖИЕ ДЕЛА БЕЗ ПОРУЧЕНИЯ</b>	<b>BAŞQASININ İŞİNİ TAPŞIRIQSIZ APARMA</b>
<b>ВЕТО</b>	<p><b>VETO (lat. veto - qadağan edirəm) -</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li><b>1)</b> Qədim Romada magistratların qərarlarına və fəaliyyətinə müdaxilə etmə hüququ;</li> <li><b>2)</b> Müasir ölkələrdə dövlət başçısının qanunverici orqanın qəbul etdiyi qanun layihəsinə qanun qüvvəsi verməkdən imtina etmək hüququ;</li> <li><b>3)</b> Qanun layihəsinin qəti olaraq rədd edilməsi mütləq veto deməkdir;</li> <li><b>4)</b> suspensiv veto qanun layihəsinin parlament tərəfindən təkrarən təsdiq edilməsinin mümkünlüyünü göstərir;</li> <li><b>5)</b> hər hansı qərarın qəbuluna mane olan yekdilliyin olmaması.</li> </ol>

**ВЕЩЕСТВЕННОЕ  
ДОКАЗАТЕЛЬСТВО**

**MADDİ SÜBUT** (cinayət prosesində və mülki prosesdə obyektiv həqiqətin aşkara çıxarılması vasitəsi, faktiki məlumat).

**ВЕЩИ ИЗ  
НАСЛЕДСТВА,  
КОТОРЫЕ МОГУТ  
ПРИНАДЛЕЖАТЬ  
КОМУ-ЛИБО ИЛИ  
ЖЕ ЕГО ДЕТЯМ**

**BİR ŞƏXSƏ VƏ ONUN ENƏN XƏTT  
ÜZRƏ QAN QOHUMLARINA MƏX-  
SUS OLA BİLƏN MİRAS ƏMLAK**

**ВЕЩНОЕ ПРАВО**

**ƏMLAK HÜQUQU, ƏŞYA HÜQUQU**

**ВЕЩНЫЙ ИСК**

**ƏŞYA İDDİASI**

**ВЗЫСКАНИЕ**

1. AL(IN)MA;
2. ALINAN PUL, VERGİ QALIĞI, CƏRİMƏ VƏ S.;
3. CƏRİMƏ, TƏNBEH, CƏZA

**ВИЗА**

**VİZA** (*fr. visa, lat. visus - görülmüş, baxılmış sözündən*) - geniş mənada müvafiq vəzifəli şəxsin hər hansı sənədin və ya aktın həqiqiliyini təsdiq edən, yaxud ona hüquqi qüvvə verən qeydi.

**ВИНА**

**TƏQSİR, XƏTA, NÖQSAN, QÜSUR**

**ВИНДИКАЦИЯ**

**VİNDİKASIYA** (*lat. vindicatio - iddia edirəm, tələb edirəm*) - mülkiyyət hüququnun müdafiə edilməsi üsulu. Bu üsulla mülkiyyətçi öz əmlakını, ona qanunsuz yiyələnmiş özgə şəxsin sahibliyindən tələb edə bilər.

**ВИНОВАТ  
(ВИНОВНЫЙ)**

**QÜSURLU, TƏQSİRLİ, QƏBAHƏTLİ**

<b>ВИНОВНОЕ ДЕЙСТВИЕ</b>	<b>TƏQSİRLİ HƏRƏKƏT</b>
<b>ВИНОВНОЕ НЕЗНАНИЕ</b>	<b>TƏQSİRLİ MƏLUMATSIZLIQ</b>
<b>ВИНОВНЫЙ</b>	<b>GÜNAHKAR</b>
<b>В ИСКОВОМ ПОРЯДКЕ</b>	<b>İDDİA QAYDASINDA</b>
<b>ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ</b>	<b>ƏMƏKDAŞLIQ</b>
<b>ВЗАИМОДЕЙС- ТВОВАТЬ</b>	<b>ƏMƏKDAŞLIQ ETMƏK</b>
<b>ВЗАИМОЗАМЕННЫЙ</b>	<b>MÜBADİLƏSİ MÜMKÜN, ƏVƏZ OLUNA BİLƏN</b>
<b>ВЗАИМООТНОШЕНИЕ</b>	<b>QARŞILIQLI MÜNASİBƏT</b>
<b>ВЗАИМНАЯ ВЫГОДА</b>	<b>QARŞILIQLI MƏNFƏƏT</b>
<b>ВЗАИМНОЕ ЗАВЕЩАНИЕ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAKIN QARŞILIQLI VƏSİYYƏT EDİLMƏSİ</b>
<b>ВЗАИМНОЕ ПРИЗНАНИЕ</b>	<b>QARŞILIQLI ETİRAF</b>
<b>ВЗАИМНОЕ ПРИЗ- НАНИЕ ЗАКОНОВ</b>	<b>QANUNLARIN QARŞILIQLI TANINMASI</b>
<b>ВЗАИМНОЕ СОГЛАСИЕ СТОРОН</b>	<b>TƏRƏFLƏRİN QARŞILIQLI RAZILIĞI</b>
<b>ВЗАИМНОСТЬ (ВЗАИМНЫЙ)</b>	<b>QARŞILIQLIQ (QARŞILIQLI)</b>

<b>ВЗЫМАНИЕ НАЛОГОВ</b>	<b>VERGİLƏRİN TOPLANMASI</b>
<b>ВЗЯТКА</b>	<b>RÜŞVƏT (bax: Rüşvətxorluq)</b>
<b>ВЗЯТОЧНИК</b>	<b>RÜŞVƏTXOR</b>
<b>ВЗЯТОЧНИЧЕСТВО</b>	<b>RÜŞVƏTXORLUQ</b> (cinayət hüququn- da iki növ (rüşvət alma, rüşvət vermə) cinayət tərkibini əhatə edən anlayış).
<b>ВЗЯТЬ ВНОВЬ ПОД СТРАЖУ</b>	<b>YENİDƏN HƏBSƏ ALMAQ</b>
<b>В КАЧЕСТВЕ</b>	<b>QİSMİNDƏ</b>
<b>ВЛАДЕНИЕ</b>	1. Mülk; malikanə; 2. Sahib olma, malik olma, yiyələnmə; 3. Yiyəlik, sahiblik.
<b>ВЛАДЕЛЕЦ</b>	<b>SAHİBKAR</b>
<b>ВЛАДЕЛЕЦ ЛОМБАРДА</b>	<b>LOMBARD SAHİBİ</b>
<b>ВЛАДЕЛЕЦ НА СРОК</b>	<b>MÜDDƏTLİ SAHİBKAR</b>
<b>ВЛАДЕЛЕЦ СЧЕТА</b>	<b>HESABIN SAHİBİ</b>
<b>ВЛАДЕЛЬЧЕСКИЙ</b>	<b>SAHİBLİYƏ AİD</b>
<b>ВЛАДЕНИЕ НЕДВИЖИМОСТЬЮ</b>	<b>DAŞINMAZ ƏMLAKA SAHİB OLMA</b>
<b>ВЛАДЕТЬ</b>	<b>SAHİB OLMAQ</b>



<b>ВЛАСТЬ</b>	<b>HAKİMİYYƏT</b>
<b>ВМЕНЯЕМОСТЬ</b>	<b>MƏSULİYYƏT DAŞIMA QABİLİYYƏTİ, AĞLI BAŞINDA OLMA</b>
<b>ВМЕСТЕ И В ОДНО ВРЕМЯ</b>	<b>BİRLİKDƏ VƏ EYNİ VAXTDA</b>
<b>ВМЕСТЕ С...</b>	<b>BİRLİKDƏ</b>
<b>ВМЕШИВАТЬСЯ</b>	<b>MÜDAXİLƏ ETMƏK, QATILMAQ</b>
<b>ВМЕШАТЕЛЬСТВО</b>	<b>MÜDAXİLƏ, QATILMA</b>
<b>ВНЕБРАЧНОЕ ОТНОШЕНИЕ</b>	<b>NİKAHSIZ ƏLAQƏ (münasibət).</b>
<b>ВНЕ КОМПЕТЕНЦИИ</b>	<b>SƏLAHİYYƏTSİZ, SƏLAHİYYƏTDƏN KƏNAR, AİDİYYƏTİ OLMAYAN</b>
<b>ВНЕСУДЕБНЫЙ</b>	<b>MƏNKƏMƏYƏ AİD OLMAYAN, MƏNKƏMƏDƏN XARİC</b>
<b>ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ БАНК</b>	<b>XARİCİ TİCARƏT BANKI (ixracın kreditləşdirilməsi üzrə ixtisaslaşan bank və ya digər kredit institutu).</b>
<b>ВНЕШНИЙ</b>	<b>XARİCİ, ZAHİRİ</b>
<b>ВНУТРЕННИЙ</b>	<b>DAXİLİ</b>
<b>ВНУТРЕННИЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ</b>	<b>DAXİLİ MALİYYƏ NƏZARƏTİ (müəssisə və təşkilatın özünün maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti, eləcə də onun şöbələri, sexləri, filialları, sahələri üzə-</b>

**ВНУТРЕННЯЯ  
ИНВЕСТИЦИЯ**

rində həmin müəssisənin, təşkilatın müvafiq struktur bölməsi (mühasibatlıq, maliyyə şöbəsi və s.) tərəfindən həyata keçirilən maliyyə nəzarəti).

**DAXİLİ İNVESTİSİYA**

- 1) Ölkədaxili maliyyə mənbələri, yəni yerli investorlar tərəfindən yatırılan investisiya;
- 2) Müəssisənin, firmanın şəxsi maliyyə vəsaitləri, əmlakı və digər maddi qiymətləri hesabına yatırılan investisiya.

**ВНУТРЕННЯЯ  
РЕВИЗИЯ**

**DAXİLİ AUDİT** (müəssisənin, təşkilatın və s.-nin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin düzgünlüyünü və səmərəliliyini təmin etmək məqsədilə həmin iqtisadi subyektin öz işçiləri olan xüsusi mütəxəssislər və ya auditorlar tərəfindən aparılan audit).

**ВНУТРЕННЯЯ  
ТОРГОВЛЯ****DAXİLİ TİCARƏT****ВО ВНЕСУДЕБНОМ  
ПОРЯДКЕ****MƏHKƏMƏ  
QAYDASINDAN KƏNAR****ВО ВРЕМЯ  
ЗАСЕДАНИЯ СУДА****MƏHKƏMƏ İCLASI MÜDDƏTİNDƏ****ВОЗБУДИТЬ ИСК  
(возбудить  
судебное  
дело, судебный  
процесс)**

**İDDİA İRƏLİ SÜRMƏK** (məhkəmə isı başlamaq, məhkəmə prosesinə başlamaq).

<b>ВОЗБУЖДАТЬ ВСТРЕЧНЫЙ ИСК</b>	<b>QARŞILIQLI İDDİA İRƏLİ SÜRMƏK</b>
<b>ВОЗБУЖДАТЬ ДЕЛО</b>	<b>İŞİ QALDIRMAQ</b> (məhkəmədə).
<b>ВОЗБУЖДЕННЫЙ (ПРЕДЬЯВЛЕН- НЫЙ) ИСК</b>	<b>İRƏLİ SÜRÜLMÜŞ</b> (qaldırılmış) <b>İDDİA</b>
<b>ВОЗВРАТИТЬ</b>	<b>QAYTARMAQ</b>
<b>ВОЗВРАЩАТЬ ДЕНЬГИ</b>	<b>PULLARI QAYTARMAQ</b>
<b>ВОЗВРАЩАТЬ В МЕСТО ЛИШЕНИЯ СВОБОДЫ</b>	<b>AZADLIQDAN MƏHRUM ETMƏ YERİNƏ QAYTARMAQ</b>
<b>ВОЗВРАЩАТЬ (ДЕЛО) ДЛЯ ПОВТОРНОГО РАССМОТРЕНИЯ</b>	<b>YENİDƏN BAXILMASI ÜÇÜN (İŞİ) GERİ QAYTARMAQ</b>
<b>ВОЗДАТЬ</b>	<b>VERMƏK, ƏVƏZİNİ VERMƏK, HAQQINI VERMƏK</b>
<b>ВОЗДЕРЖАНИЕ ОТ ДЕЙСТВИЯ</b>	<b>HƏRƏKƏTDƏN ÇƏKİNMƏK, EHTİYAT ETMƏK</b>
<b>ВОЗДЕРЖИВАТЬСЯ</b>	<b>ÇƏKİNMƏK</b>
<b>ВОЗДЕРЖИВАТЬСЯ ОТ СОВЕРШЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ</b>	<b>MÜƏYYƏN HƏRƏKƏT ETMƏKDƏN VAZ KEÇMƏK, İMİNA ETMƏK, Bİ- TƏRƏF QALMAQ, ÇƏKİNMƏK</b>
<b>ВОЗДЕЙСТВОВАТЬ</b>	<b>TƏSİR ETMƏK</b>

<b>ВОЗРАЖЕНИЕ</b>	<b>ETİRAZ</b>
<b>ВОЗМЕЩЕНИЕ</b>	<b>ƏVƏZİNİ VERMƏ</b>
<b>ВОЗМЕЩЕНИЕ ВРЕДА</b>	<b>ZİYANİ ÖDƏMƏ</b>
<b>ВОЗМЕЩЕНИЕ УБЫТКОВ</b>	<b>ZİYANIN ÖDƏNİLMƏSİ</b>
<b>ВОЗМОЖНОСТЬ</b>	<b>İMKAN</b>
<b>ВОЗМОЖНЫЙ</b>	<b>MÜMKÜN OLAN</b>
<b>ВОЗМОЖНЫЙ ДЛЯ ПЕРЕДАЧИ, УСТУПЛЕНИЯ</b>	<b>KÖÇURULƏ BİLƏN, VERİLƏ BİLƏN</b>
<b>ВОЗМОЖНЫЙ НАСЛЕДНИК</b>	<b>EHTİMAL EDİLƏN VARİS</b>
<b>ВОЗНАГРАДИТЬ</b>	<b>MÜKAFATLANDIRMAQ</b>
<b>ВОЗОБНОВЛЕНИЕ</b>	<b>YENİDƏN BAŞLAMA, TƏZƏLƏMƏ, TƏZƏDƏN TƏKRAR ETMƏ</b>
<b>ВОЗОБНОВЛЕНИЕ ДЕЛО</b>	<b>İŞİN YENİDƏN BAŞLANMASI, TƏZƏLƏNMƏSİ</b>
<b>ВОЗОБНОВЛЯТЬ</b>	<b>YENİDƏN BAŞLAMAQ, TƏZƏLƏ- MƏK, TƏZƏDƏN TƏKRAR ETMƏK, BƏRPA ETMƏK</b>
<b>ВОЛОКИТА</b>	<b>SÜRÜNDÜRMƏ, SÜRÜNDÜRMƏÇİLİK, GET-GƏLƏ SALMA, (lüzumsuz) RƏSMİYYƏT</b>

<b>ВОЛЯ (В ПРАВЕ)</b>	1. İRADƏ (HÜQUQDA) 2. İXTİYAR. ARZU. İSTƏK, TƏLƏB; 3. ƏZM; 4. QƏRAR, HÖKM
<b>ВОРОВСТВО</b>	OĞURLUQ
<b>ВОССОЕДИНЕНИЕ</b>	YENİDƏN BİRLƏŞMƏ
<b>ВОССТАНАВЛИВАТЬ</b>	BƏRPA ETMƏK
<b>ВОССТАНОВИТЬ В ПРАВАХ</b>	HÜQUQLARI BƏRPA ETMƏK
<b>ВОССТАНОВЛЕНИЕ НА РАБОТЕ</b>	İŞƏ BƏRPA EDİLMƏ
<b>ВОТУМ</b>	VOTUM ( <i>lat. votum - istək, iradə</i> ) - seçki korpusunun və ya nümayəndəli təsisatın iradəsi ifadəsi olan, yaxud səs- lərin əksəriyyəti ilə qəbul olunan təklif və ya qərar.
<b>ВПЛОТЬ ДО</b>	...QƏDƏR, ...KİMİ
<b>В ПОЛЬЗУ</b>	XEYRİNƏ
<b>ВРАЖДЕБНЫЙ</b>	DÜŞMƏNCƏ
<b>ВРЕД</b>	ZİYAN, ZƏRƏR
<b>ВРЕДИТЬ</b>	ZİYAN VURMAQ, ZƏRƏR VURMAQ
<b>ВРЕДНЫЙ</b>	ZƏRƏRLİ, ZİYANKAR
<b>ВРЕДНОЕ ПОСЛЕДСТВИЕ</b>	ZƏRƏRLİ NƏTİCƏ

<b>ВРЕДОНОСНОЕ (ДЕЛИКТНОЕ ) ПОВЕДЕНИЕ</b>	<b>ZƏRƏRLİ (DELİKT) HƏRƏKƏT (DAVRANIŞ)</b>
<b>ВРЕМЕННАЯ ЗОНА</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ ƏRAZI</b>
<b>ВРЕМЕННАЯ НЕТРУДОСПОСОБ- НОСТЬ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ ƏMƏK QABİLİYYƏTİNİ İTİRMƏ</b>
<b>ВРЕМЕННО</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ, MÜVƏQQƏTİ OLARAQ, HƏLƏLİK</b>
<b>ВРЕМЕННО ПРЕБЫВАТЬ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ QALMAQ</b>
<b>ВРЕМЕННОЕ ДЕЙСТВИЕ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ QÜVVƏDƏ OLMA</b>
<b>ВРЕМЕННОЕ ОТСУТСТВИЕ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ OLMAMAQ</b>
<b>ВРЕМЕННОЕ ПО- ТЕРЯ ПАМЯТИ</b>	<b>HAFİZƏNİN MÜVƏQQƏTİ İTİRİLMƏSİ</b>
<b>ВРЕМЕННОЕ СОГЛАШЕНИЕ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ RAZILIQ</b>
<b>ВРЕМЕННЫЕ ЖИЛЬЦЫ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ SAKİNLƏR</b>
<b>ВРЕМЕННЫЕ РАБОТНИКИ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ İŞÇİLƏR</b>
<b>ВРЕМЕННЫЙ</b>	<b>MÜVƏQQƏTİ, KEÇİCİ</b>
<b>ВРЕМЯ ВЛАДЕНИЯ</b>	<b>SAHİBLİK MÜDDƏTİ</b>

**ВРЕМЯ, СРОК****ВСЕМИРНЫЙ  
БАНК (ВБ)****ВСЕОБЩАЯ****ВСЕОБЪЕМЛЮЩИЙ****ВСЕСТОРОННИЕ  
ПОЛНОМОЧИЯ****В СООТВЕТСТВИИ С...****В СООТВЕТСТВИИ  
С ЗАКОНОМ****В СООТВЕТСТВИИ  
С ПРАВОМ,  
(законом //соответ-****VAXT, MÜDDƏT**

**DÜNYA BANKI QRUPU (DB)** - üzv ölkələrin iqtisadi maliyyə islahatlarına yardımçı olmaq; xarici maliyyə qaynaqlarından daxil olan investisiyaları təsbit edərək, üzv ölkələrdə investisiya çatışmazlığı şəraitində vəziyyəti tənzimləmək, ölkələrin xarici dövlət borcu mexanizmini normal hala gətirmək və bu yöndə meydana çıxan əsaslı çətinlikləri aradan qaldırmaq, ölkələr üçün daha sərfəli investisiya mənbələrini müəyyən etmək və beynəlxalq iqtisadi tarazlığı təmin etmək, üzv ölkələrdə yerli şirkətlərin maliyyə mənbələrinə yaranan ehtiyacının aradan qaldırılmasına şərait yaratmaq məqsədilə BMT tərəfindən 1944-cü ildə yaradılmış ixtisaslaşmış beynəlxalq maliyyə institutu.

**ÜMUMİ**

**HƏR ŞEYDƏN XƏBƏRDAR,  
BİR ÇOX ŞEYİ EHTİVA EDƏN**

**HƏRTƏRƏFLİ SƏLAHİYYƏT**

...MÜVAFİQ OLARAQ (uyğun olaraq).

**QANUNA UYĞUN, QANUNA MÜVAFİQ**

**HÜQUQA, QANUNA MÜVAFİQ OLARAQ, UYĞUN OLARAQ // QANUNA MÜVAFİQ OLAN;**

<b>ствующий закону; законный, правомерный)</b>	<b>QANUNAUYGÜN, QANUNİ, HÜQUQİ</b>
<b>ВСПОМОГАТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>YARDIMÇI</b>
<b>ВСТРЕЧНЫЙ ИСК</b>	<b>QARŞILIQLI İDDİA</b> (cavabdehin iddiaçıya qarşı müstəqil iddia tələbi).
<b>ВСТРЕЧНОЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВО</b>	<b>QARŞILIQLI ÖHDƏLİK</b>
<b>ВСТРЕЧНОЕ ТРЕБОВАНИЕ</b>	<b>QARŞILIQLI TƏLƏBNAMƏ</b> (borclu subyektin kreditora ona olan borcunu hər hansı başqa öhdəlik məbləği ilə qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi barədə rəsmi təklifini, tələbini ifadə edən sənəd).
<b>ВСТУПАТЬ (В ОРГАНИЗАЦИЮ)</b>	<b>DAXİL OLMAQ</b> (təşkilata).
<b>ВСТУПАТЬ В ЗАГОВОР</b>	<b>SUI-QƏSD CİNAYƏTİNƏ DAXİL OLMAQ</b>
<b>ВСТУПАТЬ В ЗАКОННУЮ СИЛУ</b>	<b>QANUNİ QÜVVƏYƏ MİNİMƏK</b>
<b>ВСТУПАТЬ В ПАЙ</b>	<b>SƏHMLƏRDƏ İŞTİRAK ETMƏK</b>
<b>ВСТУПЛЕНИЕ В ДОЛЖНОСТЬ</b>	<b>VƏZİFƏYƏ KEÇMƏK</b>
<b>ВТОРАЯ ИНСТАНЦИЯ</b>	<b>İKİNCİ İNSTANSİYA</b>
<b>ВТОРИЧНО, ВТОРИЧНЫЙ</b>	<b>TƏKRAR</b>



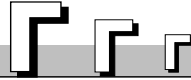
<b>ВТОРОСТЕПЕННОЕ</b>	<b>İKİNCİDƏRƏCƏLİ</b>
<b>ВТОРЖЕНИЕ</b>	<b>MÜDAXİLƏ, ZORLA GİRMƏ</b>
<b>ВХОДИТЬ В КОМПЕТЕНЦИЮ</b>	<b>SƏLANİYYƏT DAXİLİNDƏ OLMAQ</b>
<b>ВЫБИРАТЬ</b>	<b>SEÇMƏK</b>
<b>ВЫБОР</b>	<b>SEÇİM, SEÇKİ</b>
<b>ВЫВОД</b>	<b>NƏTİCƏ</b>
<b>ВЫВОЗ ТОВАРОВ ПО БРОСОВЫМ ЦЕНАМ</b>	<b>AŞAĞI QİYMƏTLƏRLƏ MALLARIN İXRACI</b>
<b>ВЫГОВОР</b>	<b>TÖHMƏT</b>
<b>ВЫГОДА, ПОЛЬЗА</b>	<b>FAYDA, XEYİR, MƏNFƏƏT, QAZANC</b>
<b>ВЫГОДНЫЙ</b>	<b>SƏRFƏLİ</b>
<b>ВЫДАВАТЬ</b>	<b>VERMƏK, TƏSLİM ETMƏK</b>
<b>ВЫДВИГАТЬ</b>	<b>İRƏLİ SÜRMƏK, QABAĞA ÇƏKMƏK</b>
<b>ВЫДВИЖЕНИЕ</b>	<b>İRƏLİ ÇƏKMƏ</b>
<b>ВЫДЕЛИТЬ ДОЛЮ</b>	<b>PAY AYIRMAQ</b>
<b>ВЫДУМАТЬ</b>	<b>UYDURMAQ</b>

<b>ВЫЕЗДНОЕ СУДЕБНОЕ ЗАСЕДАНИЕ</b>	<b>SƏYYAR MƏHKƏMƏ İCLASI</b>
<b>ВЫЗОВ</b>	<b>ÇAĞIRIŞ</b>
<b>ВЫЗЫВАТЬ В СУД</b>	<b>MƏHKƏMƏYƏ ÇAĞIRMAQ</b>
<b>ВЫКУПАТЬ</b>	<b>PUL VERİB QURTARMAQ</b>
<b>ВЫКУПАТЬ ЗАЛОЖЕННОЕ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>GİROV ƏMLAKI GERİ ALMAQ</b>
<b>ВЫМОГАТЬ ДЕНЬГИ</b>	<b>PULLARI HƏDƏ-QORXU ALMAQ</b>
<b>ВЫМОГАТЕЛЬ</b>	<b>ŞANTAJ EDƏN</b>
<b>ВЫМОГАТЕЛЬСТВО</b>	<b>ZORAKILIQ, ŞANTAJ, ZORLA ALMAQ</b>
<b>ВЫМОРОЧНАЯ ВЕЩЬ</b>	<b>VƏRƏSƏSİZ ƏMLAK</b>
<b>ВЫМОРОЧНЫЕ ТОВАРЫ</b>	<b>VƏRƏSƏSİZ ƏŞYALAR</b>
<b>ВЫМОРОЧНОСТЬ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAKIN VƏRƏSƏSİZ OLMASI</b>
<b>ВЫМЫШЛЕННОЕ ИМЯ</b>	<b>QONDARMA AD</b>
<b>ВЫМЫШЛЕННОЕ ЛИЦО</b>	<b>UYDURULMUŞ ŞƏXS</b>
<b>ВЫМЫШЛЕННЫЙ ИСТЕЦ</b>	<b>YALANÇI (qondarma) İDDİAÇI</b>

<b>ВЫМЫШЛЕННЫЙ РЕМИТЕНТ</b>	QONDARMA QƏBUL EDƏN (pulu)
<b>ВЫНЕСТИ РЕШЕНИЕ ПО ДЕЛУ</b>	İŞ ÜZRƏ QƏRAR ÇIXARTMAQ
<b>ВЫНЕСЕНИЕ ПРИГОВОРА</b>	HÖKM ÇIXARILMASI
<b>ВЫНОСИТЬ ВЕРДИКТ</b>	QƏRAR (VERDİKT) ÇIXARMAQ
<b>ВЫНОСИТЬ СУДЕБНОЕ РЕШЕНИЕ</b>	MƏNKƏMƏ QƏRARI ÇIXARMAQ
<b>ВЫНОСИТЬ ТРЕТЕЙСКИЕ РЕШЕНИЯ</b>	MÜNSİF (ARBİTRAJ) QAYDASINDA QƏRAR ÇIXARMAQ
<b>ВЫНУЖДЕННЫЙ ПРОГУЛ</b>	MƏCBURİ İŞBURAXMA, M. İŞƏ GƏLMƏMƏ, M. İŞƏ ÇIXMAMA
<b>ВЫПОЛНЕНИЕ, СОБЛЮДЕНИЕ (ПРАВОВЫХ НОРМ)</b>	ƏMƏL ETMƏ, RİAYƏT ETMƏ ( <i>hüquq normalarına</i> ).
<b>ВЫПОЛНИТЬ ОБЯЗАННОСТЬ</b>	VƏZİFƏNİ İCRA ETMƏK
<b>ВЫПОЛНИТЬ ОБЯЗАТЕЛЬСТВО</b>	ÖHDƏLİYİ YERİNƏ YETİRMƏK
<b>ВЫРАВНИВАТЬСЯ</b>	DÜZLƏŞDİRMƏK, DÜZ HALA GƏTİRMƏK
<b>ВЫРАЖАТЬ</b>	İFADƏ ETMƏK.

<b>ВЫРАЖЕННЫЙ</b>	<b>İFADƏ EDİLMİŞ</b>
<b>ВЫРУЧКА</b>	<b>KÖMƏK, MƏDAXİL</b>
<b>ВЫСЕЛЕНИЕ</b>	<b>MƏNZİLDƏN ÇIXARILMA</b>
<b>ВЫСКАЗЫВАНИЕ</b>	<b>1. DEMƏ, SÖYLƏMƏ (ÖZ FİKRİNİ, RƏYİNİ, MƏQSƏDİNİ); 2. MÜLAHİZƏ, FİKİR, RƏY</b>
<b>ВЫСКАЗЫВАТЬ</b>	<b>RƏYİNİ BİLDİRMƏK</b>
<b>ВЫСТУПАТЬ</b>	<b>ÇIXIŞ ETMƏK</b>
<b>ВЫСТУПАТЬ В СУДЕ</b>	<b>MƏNKƏMƏDƏ ÇIXIŞ ETMƏK</b>
<b>ВЫСШИЙ</b>	<b>ALİ</b>
<b>ВЫСЫЛАТЬ</b>	<b>GÖNDƏRMƏK</b>
<b>ВЫСЫЛКА</b>	<b>GÖNDƏRİŞ</b>
<b>ВЫСЛАННЫЙ</b>	<b>GÖNDƏRİLMİŞ</b>
<b>ВЫСТАВЛЯТЬ КАНДИДАТУРУ</b>	<b>NAMİZƏDLİYİ İRƏLİ SÜRMƏK</b>
<b>ВЫСТУПАТЬ В КА- ЧЕСТВЕ СВИДЕТЕЛЯ</b>	<b>ŞAHİD QİSMİNDƏ ÇIXIŞ ETMƏK</b>
<b>ВЫСТУПАТЬ ПРОТИВ</b>	<b>QARŞI ÇIXMAQ</b>
<b>ВЫХОДИТЬ НА ПЕНСИЮ</b>	<b>TƏQAÜDƏ ÇIXMAQ</b>
<b>ВЫХОДЯЩИЙ В ОТСТАВКУ</b>	<b>İSTEFAYA GEDƏN</b>

<b>ВЫШЕУПОМЯНУТЫЙ</b>	<b>YUXARIDA XATIRLANAN</b>
<b>ВЫЧИТАТЬ</b>	<b>PULDAN ÇIXMAQ</b>
<b>ВЫЧЕРКИВАТЬ</b>	<b>SİLMƏK</b>
<b>ВЪЕЗДНАЯ ВИЗА</b>	<b>GƏLMƏ (GİRİŞ) İCAZƏSİ (VİZASI)</b>



**ГАРАНТ**

**QARANT** (*fr. qarant*) - təminat verən; hər hansı təminatı verən dövlət, təşkilat və ya fiziki şəxs.

**ГАРАНТИИ  
ПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ**

**PROSESSUAL TƏMİNATLAR** (mühakimə icraatının lazımı qaydada həyata keçirilməsini təmin etmək üçün qanunla müəyyən edilmiş hüquqi vasitələr).

**ГАРАНТИЙНОЕ  
ПИСЬМО**

**TƏMİNAT MƏKTUBU** (mülki hüquqda sənəd; bu sənədə uyğun olaraq qarant (tapşırıq verən) müəyyən öhdəlikləri öz üzərinə götürür).

**ГАРАНТИЙНЫЙ  
СРОК**

**TƏMİNAT MÜDDƏTİ** (borclunun, verilmiş əşyanın, yaxud yerinə yetirilmiş işin keyfiyyətinə görə kreditorun qarşısında cavab verməsi müddəti).

**ГАРАНТИРОВАТЬ**

**TƏMİNAT VERMƏK**

**ГАРАНТИЯ**

**QARANTIYA** (*fr. qarantie - təmin etmək*) - öhdəliyin icrasının təmin edilməsi üsullarından biri.

**ГАРАНТИЯ  
ПРИГОДНОСТИ  
ДЛЯ ЖИЛЬЯ**

**YAŞAYIŞ ÜÇÜN  
YARARLILIQ TƏMİNATI**

**ГАУПТВАХТА**

**QAUPTVAXTA** (*alm. hauptwache, hərfən baş qarovul*) - həbsdə olan, hərbi hissənin komandanlığı tərəfindən qısa müddətə həbs cəzası verilən hərbi qulluqçuları saxlamaq üçün xüsusi kamera və ya otaq.

**ГЕНОЦИД**

**SOYQIRIM** - hər hansı bir milli, etnik, irqi və ya dini qrupu, bir qrup kimi bütövlükdə və ya qismən məhv etmək məqsədilə qrup üzvlərini öldürmə, qrup üzvlərinin sağlamlığına ağır zərər vurma və ya onların əqli qabiliyyətinə ciddi zərər vurma, qrupun bütövlükdə və ya qismən fiziki məhvinə yönəlmiş yaşayış şəraiti yaratma, qrup daxilində doğumların qarşısını almağa yönəlmiş tədbirləri həyata keçirmə, bir qrupa mənsub olan uşaqları zorla başqa qrupa keçirmədə ifadə olunur.

**ГИПЕРИНФЛЯЦИЯ****İFRAT İNFLYASIYA****ГИПОТЕЗА**

**HİPOTEZA** (*yun. hypo thesis - əsas, güman*) - hüquq normasının hüquqi, struktur (quruluşu) hissəsi.

**ГЛАВА  
ГОСУДАРСТВА****DÖVLƏT BAŞÇISI****ГЛАВА  
ПРАВИТЕЛЬСТВА****HÖKUMƏT BAŞÇISI****ГЛАВА СЕМЬИ****AİLƏ BAŞÇISI****ГЛАВНАЯ  
КОНТОРА****BAŞ İDARƏ****ГЛАВНЫЙ  
БУХГАЛТЕР**

**BAŞ MÜHASİB** (bilavasitə müəssisənin və ya təşkilatın rəhbərliyinə daxil olan, onun uçot siyasətini formalaşdıran və həyata keçirən habelə düzgün uçot sisteminin aparılması ilə bağlı birbaşa məsuliyyət daşıyan vəzifəli şəxs).

<b>ГЛАВНЫЙ ДОГОВОР</b>	<b>ƏSAS MÜQAVİLƏ</b>
<b>ГЛАВНЫЙ (ОСНОВНОЙ) ИСК</b>	<b>ƏSAS İDDİA</b>
<b>ГЛАВНЫЙ СУДЬЯ</b>	<b>BAŞ HAKİM</b>
<b>ГЛОССА</b>	<b>QLOSSA</b> ( <i>yun. glossa; ing. gloss</i> ) - qanunların və ya məhkəmə qərarlarının elmi şərhı.
<b>ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА</b>	<b>DÖVLƏT SƏRHƏDİ</b> (dövlət ərazisinin hüdudlarını müəyyən edən xətlər).
<b>ГОСУДАРСТВЕННАЯ ИЗМЕНА</b>	<b>VƏTƏNƏ XƏYANƏT</b>
<b>ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОШЛИНА</b>	<b>DÖVLƏT RÜSUMU</b> (müvafiq dövlət orqanları (məhkəmə, notariat və i.a.) tərəfindən müəyyən funksiyaların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tutulan pul məbləği).
<b>ГОСУДАРСТВЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ</b>	<b>DÖVLƏT MÜLKİYYƏTİ</b> (dövlətə məxsus mülkiyyət, dövlətdə mülkiyyətin aparıcı forması; dövlətin müstəsna mülkiyyətindədir).
<b>ГОСУДАРСТВЕННОЕ ПРАВО</b>	<b>DÖVLƏT HÜQUQU</b> (əsasən “konstitusiya hüququ” termininə analogi olan termin).
<b>ГОСУДАРСТВЕННОЕ СТРАХОВАНИЕ</b>	<b>DÖVLƏT SİĞORTASI</b> (xüsusi pul (sığorta) fondu yaradılmasına (iştirakçıların ödənişləri hesabına) dair tədbirlər).





**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ  
БАНК**

**DÖVLƏT BANKI** (AR-də: Milli Bank).

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ  
КРЕДИТ**

**DÖVLƏT KREDİTİ** (tərəflərdən biri dövlət, digəri kreditorlar və ya borclular - fiziki və hüquqi şəxslər olan kredit münasibətlərinin məcmusu).

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ  
ОБВИНИТЕЛЬ**

**DÖVLƏT İTTİHAMÇISI** (məhkəmədə cinayət işinə baxılarkən dövlət ittihamını müdafiə edən vəzifəli şəxs (prokuror)).

**ГРАБЕЖ**

**QARƏT**

**ГРАБИТЕЛЬ**

**QARƏTÇİ, SOYĞUNÇU**

**ГРАБИТЬ**

**QULDURLUQ ETMƏK, SOYMAQ**

**ГРАЖДАНИН**

**VƏTƏNDAŞ** (hüquqi əsasla müəyyən dövlətə məxsus olan şəxs).

**ГРАЖДАНКА**

**VƏTƏNDAŞ (QADIN) QIZ**

**ГРАЖДАНСКИЕ  
ПРАВА**

**VƏTƏNDAŞLIQ HÜQUQLARI**

**ГРАЖДАНСКИЙ**

**MÜLKİ**

**ГРАЖДАНСКИЙ  
БРАК**

**MÜLKİ NİKAN** (kilsənin (məscidin) iştirakı olmadan müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanı tərəfindən rəsmiləşdirilən nikah). Mülki nikahı bəzən faktiki nikah da adlandırırlar.

**ГРАЖДАНСКИЙ  
ВРЕД**

**MÜLKİ ZİYAN**



**ГРАЖДАНСКИЙ  
ИСК**

**MÜLKİ İDDİA** ( cinayət prosesində ) - törədilmiş cinayət nəticəsində vurulmuş maddi və mənəvi ziyanın ödənilməsi haqqında zərərçəkmiş şəxsin təqsirləndirilən şəxsə qarşı tələbi).

**ГРАЖДАНСКИЙ  
ИСТЕЦ**

**MÜLKİ İDDİAÇI** ((cinayət prosesində cinayət-prosessual qanunvericiliyə görə cinayət qanunu ilə nəzərdə tutulmuş əməlin törədilməsi nəticəsində maddi ziyan vurulması qənaətinə gəlməyə kifayət qədər əsaslar olduqda onun cinayət mühakimə icraatı qaydasında ödənilməsi barədə cinayət işinin icraatı zamanı iddia vermiş fiziki və ya hüquqi şəxs).

**ГРАЖДАНСКИЙ  
КОДЕКС**

**MÜLKİ MƏCƏLLƏ** (Azərbaycan Respublikasında mülki hüquq subyektlərinin əmlak və şəxsi - qeyri-əmlak münasibətlərini tənzimləyən, onların qanuni mənafələrini müdafiə edən, fiziki şəxslərin şərəfini, ləyaqətini, işgüzar nüfuzunu, şəxsi həyatının və şəxsi toxunulmazlığının müdafiəsi hüququnu qoruyan, mülki dövriyyəni təmin edən, sahibkarlıq fəaliyyətini dəstəkləyən və sərbəst bazar iqtisadiyyatının inkişafına şərait yaradan sistemləşdirilmiş qanunvericilik aktı).

**ГРАЖДАНСКИЙ  
ОБОРОТ**

**MÜLKİ DÖVRIYYƏ** (hüquqi faktların (planlı aktlar və digər normativ aktlar, əqdlər, hadisələr və i.a.) və bunun əsasında yaranan hüquq münasibətlərinin məcmusu).

**ГРАЖДАНСКИЙ  
ОТВЕТЧИК**

**MÜLKİ CAVABDEH** (cinayət-prosesual qanunvericiliyə görə cinayət prosesinin gedişi zamanı haqqında iddia verilməsi ilə əlaqədar təqsirləndirilən şəxsin cinayət qanunu ilə nəzərdə tutulmuş əməli törətməsi nəticəsində vurulmuş maddi ziyana görə qanunla üzərinə maddi məsuliyyət qoyula biləcək şəxs).

**ГРАЖДАНСКИЙ  
ПРОЦЕСС**

**MÜLKİ PROSES** (mülki işlərə baxılması və həll edilməsi zamanı məhkəmə ilə məhkəmə baxışının digər subyektləri arasında yaranan, mülki-prosesual hüquq normaları ilə tənzim edilən hərəkətlərin və münasibətlərin məcmusu).

**ГРАЖДАНСКО-  
ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ  
ПРАВО**

**MÜLKİ-PROSESSUAL HÜQUQ** (məhkəmə tərəfindən mülki işlərə baxılması və həll edilməsi qaydasını, habelə məhkəmə qətnamələrinin və digər aktların, bir sıra orqanların qərarlarının icrası qaydalarını tənzim və müəyyən edən hüquq sahəsi).

**ГРАЖДАНСКОЕ  
ДЕЛО**

**MÜLKİ İŞ** (vətəndaşların və hüquqi şəxslərin hüquqlarına və qanunla mühafizə olunan mənafeələrinə toxunan mülki hüquq mübahisəsi).

**ГРАЖДАНСКОЕ  
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО**

**MÜLKİ QANUNVERİCİLİK**

**ГРАЖДАНСКОЕ  
ПРАВО**

**MÜLKİ HÜQUQ** (Azərbaycan Respublikası hüququnun ən mühüm sahələrindən biri; özündə mülki hüquq elmini və mülki qanunvericiliyi, həm-



<b>ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВОНАРУШЕНИЕ (ДЕЛИКТ)</b>	çinin eyni adlı tədris fənnini-“mülki hüququ” ehtiva edir. <b>MÜLKİ HÜQUQ POZUNTUSU (DELİKT)</b> (mülki qanunvericiliyə görə hüquqla və ya qanunla müdafiə edilən başqa şəxsə (zərər çəkən şəxsə) birbaşa ziyan və ya zərər vurulmasına gətirib çıxaran təqsirli, hüquqazidd (mülki qanunvericiliyin normalarını pozan) əməl (hərəkət və ya hərəkətsizlik)).
<b>ГРАЖДАНСТВЕННОСТЬ</b>	<b>VƏTƏNDAŞLIQ, VƏTƏNDAŞLIQ HÜQUQU VƏ ŞÜURU, ÖZ HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİNİ DƏRK ETMƏ.</b>
<b>ГРАЖДАНСТВО</b>	<b>VƏTƏNDAŞLIQ</b> (şəxsin müəyyən - konkret dövlətə mənsubiyyəti və onunla sabit hüquqi bağlılığı).
<b>ГРАНИЦА</b>	<b>SƏRHƏD, HÜDUD</b>
<b>ГРУППА ИНВАЛИДНОСТИ</b>	<b>ƏLİLLİK QRUPU</b>
<b>ГУМАНИТАРНАЯ ПОМОЩЬ</b>	<b>HUMANİTAR YARDIM</b> (bir sıra dövlətlərin qanunvericiliyinə görə xarici ölkələrin aztəminatlı əhali qrupunun həyat şəraitinin və məişətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə onlara ərzaq, ilkin tələbat malları və digər zəruri predmetlərlə əvəzsiz köməklik göstərilməsi).

**ДАВАТЬ  
ОБЕСПЕЧЕНИЕ**

**TƏMİNAT VERMƏK**

**ДАВАТЬ  
СОГЛАСИЕ**

**RAZILIQ VERMƏK**

**ДАВНОСТЬ  
(ИСКОВАЯ)**

**İDDİA MÜDDƏTİ** (şəxsin pozulmuş və ya mübahisəli hüququnun müdafiəsi üçün qanunla müəyyən edilmiş müddət).

**ДАКТИЛОСКОПИЯ**

**DAKTİLOSKOPİYA** (*daktilo... + skoreo - baxıram*) - şəxsin kriminalistik eyniləşdirilməsi, cinayətlərin qeydiyyatı və cinayətkarların axtarışı məqsədilə əl-barmaq izlərinin quruluşunu öyrənən kriminalistika elminin bölməsi.

**ДАКТИЛОГРАФИЯ**

**BARMAQ İZİNƏ GÖRƏ TƏYİNAT**  
(*kriminalistik metod*)

**ДАРЕНИЕ  
(В ГРАЖДАНСКОМ  
ПРАВЕ)**

**BAĞIŞLAMA (MÜLKİ HÜQUQDA)**

**ДАТИРОВАННЫЙ**

**TARİXİ QOYULMUŞ**

**ДАТЬ ПРАВА  
(ПРАВО)  
ГРАЖДАНСТВА**

**VƏTƏNDAŞLIQ** (hüquqları)  
**HÜQUQU VERMƏK, TANIMAQ**

**ДАЧА  
СВИДЕТЕЛЬСКОГО  
ПОКАЗАНИЯ**

**ŞAHİD İFADƏSİNİN VERİLMƏSİ**

**ДВИЖИМОЕ  
ИМУЩЕСТВО**

**DAŞINAR ƏMLAK** (bir fiziki məkandan (yerdən) başqa fiziki məkana (yerə) sərbəst daşına bilən, daşınmaz

	<p>əmlakdan fərqli olaraq torpağa birbaşa birləşməyən əmlak).</p>
<b>ДВОЕБРАЧИЕ</b>	<b>İKİNİKAHLILIQ</b> (bəzi ölkələrdə (məsələn, Almaniyada) nikah və ailə əleyhinə olan cinayət).
<b>ДВУХПАЛАТНАЯ СИСТЕМА</b>	<b>İKİPALATALI SİSTEM</b> ((bikameralizm) - nümayəndəli seçkili orqanın - parlamentin quruluşu).
<b>ДВУХПАРТИЙНАЯ СИСТЕМА</b>	<b>İKİPARTİYALI SİSTEM</b> (bir sıra dövlətlərdə bərqərar olmuş siyasi partiya sistemi).
<b>ДЕБАТЫ</b>	<b>MÜZAKİRƏLƏR</b>
<b>ДЕБЕТ</b>	<b>DEBET</b> ( <i>lat. debet - o, borcludur</i> ) - (mühasibat hesabının ünsürü) müəssisənin, təşkilatın müəyyən müddət ərzində daxilolmalarını və mövcud borclarını göstərən hesab.
<b>ДЕБЕТОВАЯ КАРТОЧКА (ПЛАТЕЖНАЯ КАРТОЧКА)</b>	<b>DEBET KARTI</b> ( <i>ing. debt cards</i> ) - sahibinə bankda olan cari hesabındakı vəsait həcmində ödəniş etməyə imkan verən plastik ödəmə kart.
<b>ДЕБИТОР</b>	<b>DEBİTOR</b> ( <i>lat. debitor - borclu</i> ) - iqtisadi münasibətlər zamanı hüquqi və fiziki şəxslər, eləcə də digər iqtisadi subyektlər qarşısında maliyyə öhdəliyi daşıyan şəxs, iqtisadi subyekt.
<b>ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ</b>	<b>DEBİTOR BORCU</b> (digər iqtisadi subyektlərin müəssisəyə, təşkilata, əhaliyə və s.-yə olan borcu).

**ДЕВАЛЬВАЦИЯ**

**DEVALVASIYA** (*lat. de valeo - dəyərin aşağı düşməsi*) - milli valyuta məzənnəsinin xarici valyutaya nisbətə, yaxud milli pul nişanlarının real qızıl tutumunun (tərkibinin) aşağı düşməsi.

**ДЕЕСПОСОБНОСТЬ**

**FƏALİYYƏT QABİLİYYƏTİ** (vətəndaşların və ya hüquqi şəxslərin öz hərəkətləri ilə hüquqlar əldə etmək və özü üçün hüquqi vəzifələr yaratmaq qabiliyyəti).

**ДЕЙСТВИЕ  
(ЮРИДИЧЕСКОЕ)**

**HƏRƏKƏT (HÜQUQİ)**

**ДЕЙСТВИЕ ИЛИ  
БЕЗДЕЙСТВИЕ**

**HƏRƏKƏT** (iş, fəaliyyət) və ya hərəkətsizlik (işsizlik, fəaliyyətsizlik).

**ДЕЙСТВИЕ НА  
ОСНОВЕ ЗАКОНА**

**QANUNA ƏSASLANAN (qanuni)  
HƏRƏKƏT**

**ДЕЙСТВИЕ,  
НЕ ОСНОВАННОЕ  
НА ЗАКОНЕ**

**QANUNA ƏSASLANMAYAN (qeyri-qanuni)  
HƏRƏKƏT**

**ДЕЙСТВОВАТЬ  
ДОБРОСОВЕСТНО**

**VİCDANLA HƏRƏKƏT ETMƏK**

**ДЕЙСТВУЮЩИЙ  
ЗАКОН**

**QÜVVƏDƏ OLAN QANUN.**

**ДЕЙСТВОВАТЬ  
ОТ СОБСТВЕННОГО  
ИМЕНИ (НАПР.  
БЕЗ ПРЕДСТАВИ-  
ТЕЛЬСТВА  
АДВОКАТА)**

**ÖZ ADINDAN HƏRƏKƏT ETMƏK,  
FƏALİYYƏT GÖSTƏRMƏK (MƏS.  
VƏKİLİN İŞTİRAKI OLMADAN)**

**ДЕЙСТВОВАТЬ ПО ПОРУЧЕНИЮ**

**TAPŞIRIQ ÜZRƏ  
HƏRƏKƏT ETMƏK**

**ДЕЙСТВИТЕЛЬНЫЙ**

**HƏQIQI**

**ДЕЙСТВУЮЩИЙ**

**FƏALİYYƏT GÖSTƏRƏN,  
QÜVVƏDƏ OLAN**

**ДЕЙСТВУЮЩЕЕ СОГЛАШЕНИЕ**

**QÜVVƏDƏ OLAN SAZİŞ**

**ДЕКЛАРАЦИЯ**

**DEKLARASIYA** (*lat. declaratio - elan, bəyannamə, ərizə və s.*) -

- 1) Hər hansı məsələ barəsində təqdim edilən rəsmi məlumat, bəyannamə;
- 2) Fiziki, yaxud hüquqi şəxs tərəfindən mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq aidiyyətli dövlət orqanına şəxsi gəlirlər, yaxud ölkə ərazisinə əmtəə və əmlak idxalı və ixracı barəsində təqdim olunan rəsmi məlumat, bəyannamə.

**ДЕКЛАРАНТ**

**DEKLARANT**

- 1) Deklarasiyanı təqdim edən şəxs;
- 2) Ölkə ərazisinə idxal, yaxud ölkə ərazisindən ixracla bağlı gömrük orqanı tərəfindən rəsmi gömrük sənədinin təqdim olunduğu hüquqi və ya fiziki şəxs).

**ДЕКРЕТ**

**DEKRET** (*lat. decretum*) -

- 1) Ali hakimiyyət orqanının hər hansı məsələyə dair qanuni qüvvəyə malik olan qərarı;
- 2) Bəzi ölkələrdə prezidentin və hökumətin idarəetmə qaydasında verdiyi hüquqi Akt.



**ДЕКРЕТНЫЙ  
ОТПУСК**

**DEKRET (ANALIQ) MƏZUNIYYƏTİ**  
(qadınlara hamiləliyə və doğuşa görə verilən məzuniyyət).

**ДЕКЛАРИРОВАТЬ  
ПРАВОТУ**

**HAQLI OLDUĞUNU  
BƏYAN ETMƏK**

**ДЕЛАТЬ СКИДКУ**

**GÜZƏŞT (ENDİRİM) ETMƏK**

**ДЕЛИКТ**

**DELİKT** (*lat. delictum - hüquqpozma*) - hüquq pozuntusu, yəni qeyri-qanuni hərəkət, xəta, cinayət.

**ДЕЛИКТНАЯ  
ОТВЕТСТВЕННОСТЬ**

**DELİKT MƏSULİYYƏTİ** (mülki hüquqda mülki hüquq pozuntusu (delikt) nəticəsində bir şəxs tərəfindən digər şəxsə vurulmuş əmlak zərəri ilə əlaqədar yaranan məsuliyyət).

**ДЕЛИКТНАЯ  
СПОСОБНОСТЬ**

**DELİKT QABİLİYYƏTİ** (vətəndaşın hüquqazidd hərəkətləri ilə vurduğu ziyana görə onun mülki-hüquqi məsuliyyət daşımaq qabiliyyəti).

**ДЕЛИКТНОЕ  
ОБЯЗАТЕЛЬСТВО**

**DELİKT ÖHDƏLİYİ** (ziyan vurulması nəticəsində yaranan öhdəliyin eyni).

**ДЕЛИКТНОЕ  
ПРАВО**

**DELİKT HÜQUQU** (mülki hüquqda ziyan vurulmasından yaranan öhdəlikləri tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).

**ДЕЛИКТНЫЙ**

**MÜLKİ HÜQUQ POZUNTUSUNA AİD**

**ДЕЛИМИТАЦИЯ  
ГРАНИЦ**

**SƏRHƏDLƏRİN DELİMİTASIYASI**  
(*lat. delimitatio - sərhədlərin müəy-*

**ДЕЛО**

**yən edilməsi**) - həmsərhəd dövlətlər arasındakı sazişə əsasən dövlət sərhədlərinin vəziyyətinin və istiqamətinin müəyyən edilməsi.

**iş**

**ДЕЛЬКРЕДЕРЕ**

**DELKREDERE** (*ital. del credere*) - komisyonçunun komitent qarşısında onun (komisyonçunun) üçüncü şəxslə bağladığı müqavilənin icrası üçün zəmanəti.

**ДЕМАРКАЦИЯ**

**DEMARKASIYA** (*lat. demarcatio - fərqləndirmə; ing. demarcation*) - müvafiq yerdə dövlət sərhədlərinin müəyyən edilməsi.

**ДЕМАРШ**

**ДЕМАРŞ** (*fr. demarche*) - hər hansı hökumət orqanına və ya dövlətə (adətən, diplomatik sahədə) təsir göstərmək məqsədilə verilən bəyanat, yaxud görülən tədbir.

**ДЕМАСКИРОВАТЬ**

**AÇMAQ, AŞKAR ETMƏK, ÜSTÜNÜ AÇMAQ; İFŞA ETMƏK**

**ДЕМОГРАФИЯ**

**ДЕМОГРАFİYA** (*yun. demos - xalq + ...qrafiya*) - əhali haqqında elm.

**ДЕМОКРАТИЯ**

**ДЕМОКРАTİYA** (*yun. demkratia - xalq hakimiyyəti; demos - xalq və kratos - hakimiyyət*) - müasir anlamına görə konstitusiyanın və qanunların aliliyi, xalq hakimiyyəti və siyasi plüralizm, vətəndaşların azadlığı və bərabərliyi, insan hüquqlarının özgəninkiləşdi-

	<p>riilməməsi kimi prinsiplərin tanınması-na əsaslanan dövlət quruluşu forması.</p>
<b>ДЕМОНСТРАЦИЯ</b>	<b>NÜMAYİŞ</b>
<b>ДЕМОРАЛИЗОВАТЬ</b>	<b>QAYDA-QANUNU POZMAQ</b>
<b>ДЕМПИНГ</b>	<b>DEMPİNQ (ing. DUMPING)</b> - əmtənin xarici bazarda daxılı bazardakına nisbətən daha aşağı qiymətlə satışı.
<b>ДЕНАТУРАЛИЗАЦИЯ</b>	<b>DENATURALIZASIYA</b> (vətəndaşlıqdan (təbəəlikdən) çıxma).
<b>ДЕНАТУРАЛИЗОВАННЫЙ</b>	<b>VƏTƏNDAŞLIQDAN (təbəəlikdən) ÇIXARILMIŞ;</b> vətəndaşlıq hüququndan məhrum edilmiş.
<b>ДЕНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. <b>MILLI XÜSUSIYYƏTLƏRİNİ İTİRMƏ;</b></li> <li>2. <b>MILLI XÜSUSIYYƏTLƏRİ BOĞMA;</b></li> <li>3. <b>MILLİLƏŞDIRILMIŞ ƏMLAKI ƏVVƏLKI SAHİBLƏRİNƏ QAYTARMA, MILLİLƏŞDRMƏNİ LƏĞV ETMƏ</b></li> </ol>
<b>ДЕНАЦИОНАЛИЗИРОВАННЫЙ</b>	<b>ƏVVƏLKI SAHİBLƏRİNƏ QAYTARILMIŞ (milliləşdirilmiş mülklər).</b>
<b>ДЕНЕЖНАЯ ЕДИНИЦА</b>	<b>PUL VAHİDİ</b> (ölkə pullarının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada adı (manat, lirə və i.a. ))
<b>ДЕНЕЖНАЯ МАССА</b>	<b>PUL KÜTLƏSİ</b> (döviyyədə olan pul nişanları; hesablarda hüquqi şəxslərin, vətəndaşların əmanətlərində olan pul vəsaitləri; bankların digər şərtsiz pul öhdəlikləri).
<b>ДЕНЕЖНАЯ РАСТРАТА</b>	<b>PUL İSRAFI (MƏSRƏFİ).</b>

**ДЕНЕЖНАЯ  
РЕФОРМА**

**PUL İSLAHATI** (pul dövriyyəsinə qaydaya salmaq və möhkəmləndirmək məqsədilə dövlət tərəfindən pul sisteminin tam və ya qismən yenidən təşkili).

**ДЕНЕЖНАЯ  
СИСТЕМА**

**PUL SİSTEMİ** (ölkədə pul dövriyyəsinin təşkili forması; özündə aşağıdakı elementləri ehtiva edir: a) rəsmi pul vahidini; b) nağd pulların emissiya qaydasını; c) pul dövriyyəsinin təşkilini və tənzimlənməsini).

**ДЕНЕЖНОЕ  
ОБЯЗАТЕЛЬСТВО**

**PUL ÖHDƏLİYİ** (öhdəliklərin bir növü; belə öhdəlik sayəsində borclu müəyyən məbləğdə olan pul nişanlarını kreditörün mülkiyyətinə verir).

**ДЕНЕЖНЫЙ  
КАПИТАЛ**

**PUL KAPİTALI** (pul formasında olan və istehsal vasitələrinin alınmasına yönəldilməklə istehsala yatırılan kapital).

**ДЕНЕЖНЫЙ  
МЕХАНИЗМ**

**PUL MEXANİZMİ** (ölkənin mərkəzi (milli) bankı tərəfindən pul kütləsinə təsir imkanlarından istifadə etməklə makroiqtisadi siyasətin idarə edilməsi prosesi).

**ДЕНОНСАЦИЯ**

**DENONSASIYA** (*fr. denoncer*) - beynəlxalq müqavilə iştirakçılarından birinin müqaviləni yerinə yetirməkdən imtina etməsi və bununla da onu qüvvədən salması.

**ДЕНОНСИРОВАТЬ  
ДОГОВОР**

**MÜQAVİLƏNİ LƏĞV ETMƏK**

**ДЕНЬГИ**

**PUL -**

- 1) Ümumi ekvivalent funksiyasını həyata keçirən xüsusi əmtəə növü;
- 2) Müxtəlif sahələrdə iqtisadi subyektlərin bu və ya digər məqsədlər üçün birləşməsi, birgə fəaliyyət göstərməsi.

**ДЕПАРТАМЕНТ**

**DEPARTAMENT** (*fr. departament*) - idarə, şöbə.

**ДЕПОЗИТ**

**DEPOZIT** (*lat.depozitum - saxlanca verilmiş əşya*) -

- 1) Hüquqi və fiziki şəxslərin, eləcə də digər iqtisadi subyektlərin banka qoyduqları pul vəsaiti;
- 2) Kredit təşkilatına saxlanca verilən qiymətli kağızlar;
- 3) Müştərinin banka tələb formasında müraciətini təsdiq edən bank kitabçasındakı yazılış.

**ДЕПОЗИТАРИ**

**DEPOZİTARİ** (*fr. depositaire*) -

- 1) Depozit qoyulan, yeni depoziti qəbul edən tərəf;
- 2) Qiymətli kağızlar bazarında depozitar fəaliyyəti həyata keçirən peşəkar birja iştirakçısı.

**ДЕПОЗИТНАЯ  
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ**

**DEPOZİTARİ FƏALİYYƏTİ** (qiymətli kağızlar bazarında qiymətli kağızların və ya onların sertifikatlarının saxlanması, yaxud uçotu və qiymətli kağızlarla bağlı hüquqların bir subyektdən digərinə keçməsi üzrə maliyyə üzrə maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi).



**ДЕПОЗИТНАЯ  
ПРОЦЕНТНАЯ  
СТАВКА (СТАВКА  
ПО ДЕПОЗИТАМ)**

**ДЕПОЗИТНЫЙ  
БАНК**

**ДЕПОЗИТНЫЙ  
СЕРТИФИКАТ**

**ДЕПОЗИТОР**

**ДЕПОНИРОВАТЬ**

**ДЕПОРТАЦИЯ**

**DEPOZİT FAİZİ** (bankın, yaxud digər depozitarinin cəlb etdiyi depozitə görə depozitora ödədiyi faiz məbləği).

**DEPOZİT BANKI -**

1) Bankların etibarlılıq səviyyəsinin kifayət qədər aşağı olduğu bir sıra dövlətlərdə mərkəzi bankın təqdim etdiyi xüsusi sertifikat əsasında əhalidən depozitlər cəlb etmək hüquqi olan kommersiya bankı;

2) Həyata keçirdiyi çoxsaylı bank əməliyyatlarını əsas etibarilə depozitlər cəlb etməklə həyata keçirən bank).

**DEPOZİT SERTİFİKATI** (banka keçirilmiş əmanətin məbləğini və əmanətinin (sertifikat sahibinin) müəyyən müddət keçdikdən sonra əmanət məbləğini sertifikatda nəzərdə tutulmuş faizlə almaq hüquqlarını təsdiq edən qiymətli kağız).

**DEPOZİTOR -**

1) Depoziti qoyan, təqdim edən subyekt, yaxud depozit kimi qoyulan pul vəsaitinin və ya digər qiymətlərin sahibi;

2) Hər hansı iqtisadi subyektədən müəyyən müddət ərzində gecikdirilmiş ödənişi almaq hüququ olan şəxs).

**PUL QOYMAQ**

**DEPORTASIYA** (*lat. deportatio*) - qovma, sürgün etmə.

**ДЕПУТАТ**

**DEPUTAT** (*lat. deputatus - elçi*) - qanunvericilik və ya dövlətin sair nümayəndəli orqanına, yaxud yerli özünüidarə orqanına seçilən şəxs, əhalinin müəyyən hissəsinin öz dairəsinin və ya bütün millətin seçicilərinin (bu orqanda) nümayəndəsi.

**ДЕПУТАТСКИЙ  
ИММУНИТЕТ**

**DEPUTAT TOXUNULMAZLIĞI**

**ДЕПУТАТСКИЙ  
СТАТУС**

**DEPUTATIN STATUSU** (deputatın hüquqi vəziyyəti).

**ДЕПУТАЦИЯ**

**DEPUTASIYA** (*lat. deputatio*) - yuxarı instansiyalara vəsatət vermək üçün hər hansı təşkilat, müəssisə və yığıncaq tərəfindən seçilmiş nümayəndəlik, şəxslər qrupu.

**ДЕСПОТ**

**DESPOT** (*yun. despotes - hökmdar*) - dövlətdə öz təbəələrinə münasibətdə qeyri-məhdud hakimiyyətə malik olub özbaşınalığı rəhbər tutan hökmdar; müstəbid, istibdad.

**ДЕТЕКТИВ**

**ДЕТЕКТİV** (*ing. detective; lat. detectio - açma, ifşa etmə*) - kriminal polis idarəsinin casusu (xəfiyyəsi).

**ДЕ-ФАКТО**

**DE-FAKTO** (*lat. de facto*) - faktiki, faktiki olaraq tanıma. d.-f. dövləti və ya hökuməti tanımanın beynəlxalq formalarından biridir.

**ДЕФЕКТНОСТЬ (НЕДОСТАТОЧНОСТЬ, НЕДОСТАТОК, ОТСУТСТВИЕ ЧЕГО-ЛИБО)**

**NÖQSANLILIQ** (qüsurluluq, nata-mamlıq, çatışmazlıq, nöqsan, qüsür, nəyinsə olmaması).

**ДЕФЕКТНЫЙ ТИТУЛ**

**PİS AD**

**ДЕФИНИЦИЯ**

**DEFİNİSİYA** (tərif, şərh).

**ДЕФИЦИТ**

**DEFİSİT** (*lat. deficit - çatışmır*) - xərcin gəlirdən çox olması, zərər.

**ДЕФИЦИТ БАЛАНСА**

**BALANS KƏSİRİ** (balansın xərc hissəsinin məbləğinin gəlir hissəsinin məbləğini üstələməsi).

**ДЕФЛЯЦИЯ**

**DEFLYASIYA** (*lat. deflatio*) - artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması yolu ilə pul kütləsinin azaldılması.

**ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ**

**DESENTRALİZASIYA** (mərkəzi orqanların bəzi vəzifələrinin yerli orqanlara verilməsi).

**ДЕ-ЮРЕ**

**DE-YURE** (*lat. de jure - hüquqi*) - beynəlxalq hüquqda dövləti və ya hökuməti tam şəkildə rəsmən tanıma.

**ДЕЯНИЕ**

**ƏMƏL**

**ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ**

**FƏALİYYƏT**

**ДИВЕРСИФИКАЦИЯ**

**DİVERSİFİKASIYA** (istehsalların sayının və əmtəələrin nomenklaturasının (xidmətlərin) artırılması).



<b>ДИВЕРСИЯ</b>	<b>DİVERSİYA, TƏXRİBAT</b>
<b>ДИВИДЕНТ</b>	<b>DİVİDEND</b> ( <i>lat. dividendus - bölünməli olan şey</i> ) - səhm sahibinin aldığı gəlir.
<b>ДИКТАТУРА</b>	<b>DİKTATURA</b> ( <i>lat. dictatura - qeyri-məhdud hakimiyyət</i> ) - dövlətdə hakimiyyətin qeyri-demokratik metodlarla həyata keçirilməsi; avtoritar siyasi rejim.
<b>ДИЛЕР</b>	<b>DİLER</b> ( <i>ing. dealer</i> ) - <b>1)</b> Birjada vasitəçilik funksiyasını həyata keçirən, o cümlədən şəxsi maliyyə vəsaitlərindən istifadə etməklə qiymətli kağızların, valyutaların, eləcə də digər qiymətliyərin öz adından və öz hesabına alqı-satqısını həyata keçirən birja üzvü, hüquqi və ya fiziki şəxs; <b>2)</b> Öz adından və öz hesabına məhsul istehsalçısından topdansatış formasında məhsul əldə edən və onu pərakəndə formada reallaşdıran kommersiya subyekti, hüquqi və ya fiziki şəxs.
<b>ДИПЛОМАТ</b>	<b>DİPLOMAT</b> ( <i>fr. diplomate</i> ) - xarici işlər idarəsinin xarici dövlətlərlə rəsmi əlaqəni həyata keçirməyə müvəkkil edilmiş vəzifəli, diplomatik fəaliyyətlə məşğul olan şəxsi.
<b>ДИПЛОМАТИКА</b>	<b>DİPLOMATİKA</b> (hüquqi aktların (rəsmi və xüsusi) forma və məzmununun öyrənilməsi ilə məşğul olan köməkçi tarixi fənn).
<b>ДИПЛОМАТИЯ</b>	<b>DİPLOMATİYA</b> ( <i>fr. diplomatie</i> ) -

<b>ДИПЛОМАТИЧЕСКАЯ КАТЕГОРИЯ</b>	dövlət orqanlarının xarici siyasət sahəsindəki fəaliyyəti.
<b>ДИПЛОМАТИЧЕСКОЕ ПРАВО</b>	<b>DİPLOMATİK HÜQUQU</b> (dövlətin xarici əlaqələr orqanlarının statusuna və funksiyalarına aid olan beynəlxalq hüquq normalarının məcmusu).
<b>ДИПЛОМАТИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ</b>	<b>DİPLOMATİK ƏLAQƏLƏR</b>
<b>ДИПЛОМАТИЧЕСКИЙ КУРЬЕР</b>	<b>DİPLOMATİK KURYER</b> (diplomantik poçtu daşımağın tapşırıldığı rəsmi şəxs).
<b>ДИРЕКТИВА</b>	<b>DİREKTİV</b> ( <i>fr. directive</i> ) - yuxarı orqanın sərəncamı, rəhbər göstərişi, istiqamətverici tövsiyəsi.
<b>ДИСКВАЛИФИ- КАЦИЯ</b>	<b>İXTİSASDAN MƏHRUM ETMƏ</b>
<b>ДИСКРЕЦИЯ</b>	<b>DİSKRESİYA</b> ( <i>lat. discretio</i> ) - hər hansı bir məsələnin vəzifəli şəxs və ya dövlət təşkilatı tərəfindən öz mülahizəsinə görə həll edilməsi.
<b>ДИСКРИМИНАЦИЯ</b>	<b>DİSKRİMİNASİYA</b> ( <i>lat. discriminatio - fərqləndirmə</i> ) - dövlətlərin, hüquqi və fiziki şəxslərin digər dövlətlər, hüquqi və fiziki şəxslərlə müqayisədə hüquqlarının boğulmasını bildirən ümumhüquqi termin.



**ДИСКРИМИНИРОВАТЬ**

**HÜQUQUNU MƏHDUDLAŞDIRMAQ, HUQUQ BƏRABƏRLİYİNİ POZMAQ; AYRI-SEÇKİLİK ETMƏK; TƏHQİR ETMƏK**

**ДИСКУССИЯ, СПОР**

**MÜBAHİSƏ**

**ДИСЛОКАЦИЯ**

**DİSLOKASIYA (HƏRBDƏ)** - silahlı qüvvələrin yerləşdirilməsi.

**ДИСПОЗИЦИЯ**

**DİSPOZİSIYA (lat. *dispositio* - bölüşdürmə)** - müəyyən qeyd-şerti, qadağanı özündə ehtiva edən hüquq normasının bir hissəsi.

**ДИСПРОПОРЦИЯ**

**DİSPROPORSIYA** (mütənasibsizlik, nisbətsizlik, tənəsübsüzlük, uyğunsuzluq, bıçımsızlıq).

**ДИФФАМАЦИЯ**

**DİFFAMASIYA (lat. *diffamare* - ləkələmək, pisləmək)** - hər hansı bir şəxsi rüsvay (həqiqi və ya saxta) edən məlumatların mətbuatda dərc edilməsi.

**ДИФФЕРЕНЦИЯ**

**DİFFERENSIYA (ing. *difference*)** - fyuçers əqdinin bağlandığı gün hesablaşma qiyməti ilə sonrakı hesablaşma qiymətləri arasındakı fərq.

**ДЛЯЩЕЕСЯ ПОВЕДЕНИЕ**

**DAVAM EDƏN HƏRƏKƏT**

**ДОБРОВОЛЬНАЯ ЛИКВИДАЦИЯ**

**KÖNÜLLÜ LİKVIDASIYA (lat. *liquidatio*)** -

1) Ləğv etmə, fəaliyyətini dayandırma və s.;

<b>ДОБРОВОЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ</b>	<p>2) Müqavilə müddətinin sona çatması, müqavilə üzrə münasibətlərin başa çatdırılması;</p> <p>3) Əsas istehsal fondlarının reallaşdırılması;</p> <p>4) Məhkəmə qərarları əsasında, yaxud idarə heyətinin və ya təsisçilərin razılığı (öncədən və ya sonradan) ilə müəssisənin, təşkilatın fəaliyyətinin tam şəkildə dayandırılması, ləğv edilməsi.</p>
<b>ДОВЕРИЕ</b>	<b>KÖNÜLLÜ SİĞORTA</b> (məcburi siğortadan fərqli olaraq siğortalı ilə siğortacı şirkət arasında könüllü prinsiplərə əsaslanan siğorta münasibətləri).
<b>ДОВЕРЕННОСТЬ</b>	<b>ETİBAR, ETİMAD</b>
<b>ДОГОВОР</b>	<b>VƏKALƏTNAMƏ, ETİBARNAMƏ</b>
<b>ДОГОВОР О КУПЛЕ -ПРОДАЖЕ</b>	<b>MÜQAVİLƏ</b> (mülki hüquqda) - iki və ya daha artıq şəxsin (hüquqi və ya fiziki şəxslərin) mülki hüquq və vəzifələrinin yaranmasına, dəyişməsinə və ya xitam edilməsinə yönələn saziş.
<b>ДОГОВОРЕННОСТЬ</b>	<b>ALQI-SATQI MÜQAVİLƏSİ</b> (mülki-hüquqi müqavilələrin ən çox yayılmış növlərindən biri).
<b>ДОГОВОРЕННОСТЬ С ДОЛЖНИКОМ</b>	<b>RAZILIQ</b>
<b>ДОГОВОРЕННОСТЬ С КРЕДИТОРОМ</b>	<b>BORCLU İLƏ RAZILAŞMA</b>
	<b>KREDİTORLA RAZILAŞMA</b>



**ДОГОВОР  
СТРАХОВАНИЯ**

**SİĞORTA MÜQAVİLƏSİ** (mülki-hüquqi müqavilələrin bir növü).

**ДОКАЗАТЕЛЬСТВА**

**SÜBUTLAR** (məhkəmə sübutları, yəni cinayət prosesində və mülki prosesdə obyektiv həqiqətin aşkara çıxarılması vasitəsi, faktiki məlumatlar).

**ДОКУМЕНТ**

**SƏNƏD** (informasiyanın mətn, səs-yazma və təsvir formasında qeydə alınan, müəyyən zaman və məkan daxilində informasiyanın verilməsi məqsədini daşıyan maddi obyekt).

**ДОКУМЕНТАЛЬНО**

**SƏNƏDLƏRƏ ƏSASLANARAQ,  
SƏNƏDLƏR ƏSASINDA,  
SƏNƏDLƏRLƏ**

**ДОКУМЕНТ, ПОДТВЕРЖДЕННЫЙ  
СВИДЕТЕЛЬСКИМИ  
ПОКАЗАНИЯМИ**

**ŞAHİD İFADƏLƏRİ İLƏ  
TƏSDİQ EDİLMİŞ SƏNƏD**

**ДОЛГ (ДОГОВОР)**

**BORC** (müqavilə) - borc müqaviləsinə görə iştirakçılardan biri (borc verən) pula və ya digər əvəz edilən əşyalara mülkiyyət hüququnu digər iştirakçıya (borc alana) keçirməyi öhdəsinə götürür, digər iştirakçı (borc alan) isə aldığı pul və ya eyni miqdarda olan eyni keyfiyyətdə və miqdarda olan eyni növü əşyalar şəklində borc verənə qaytarmağı öhdəsinə götürür.

<b>ДОЛЖНИК</b> (В ГРАЖД. ПРАВЕ)	<b>BORCLU</b> (mülki hüquqda) - borc mü-qaviləsində tərəflərdən biri (borc alan).
<b>ДОЛЖНОСТЬ</b> (ЮРИДИЧЕСКАЯ)	<b>VƏZİFƏ</b> (hüquqi) - müvafiq (konkret) hüquq münasibəti iştirakçısının, yəni bu vəzifənin daşıyıcısının qanunla mü-əyyən edilən lazımi davranış ölçüsü.
<b>ДОЛЖНОСТНОЕ</b> <b>ЛИЦО</b>	<b>VƏZİFƏLİ ŞƏXS</b>
<b>ДОЛЖНОСТНОЕ</b> <b>ПОЛОЖЕНИЕ</b>	<b>VƏZİFƏ MÖVQEYİ</b>
<b>ДОМИНИРОВАТЬ</b>	1. HAKIM OLMAQ, ÜSTÜN OLMAQ, ÜSTÜNLÜK TƏŞKIL ETMƏK; HA-KIM MÖVQE TUTMAQ; 2. YÜKSƏLMƏK
<b>ДОМИНИРУЮЩИЙ</b>	1. ƏSAS, ƏSAS YER TUTAN, ÜS-TÜNLÜK TƏŞKIL EDƏN; HAKIM MÖVQE TUTAN; HAKIM VƏZİYYƏT TUTAN; 2. ÜSTÜN, HAKIM
<b>ДОМЫСЕЛ</b>	ƏSASSIZ EHTIMAL, ƏSASSIZ GÜMAN; XƏYAL, UYDURMA
<b>ДОНЕСЕНИЕ</b>	MƏLUMAT, XƏBƏR, RAPORT
<b>ДОНОС</b>	MƏLUMAT, ŞİKAYƏT
<b>ДОПОДЛИННО</b>	DÜRÜST, DÜZGÜN, OLDUĞU KİMİ
<b>ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ</b> <b>ОТВЕТСТВЕННОСТЬ</b>	ƏLAVƏ MƏSULİYYƏT

**ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ  
СУДЕБНОЕ  
РЕШЕНИЕ**

**ƏLAVƏ MƏHKƏMƏ QƏRARI** (qətnaməsi) (birinci instansiya məhkəməsinin mülki iş üzrə çıxardığı prosessual sənəd).

**ДОПОЛНИТЕЛЬ-  
НЫЕ ВЫБОРЫ**

**ƏLAVƏ SEÇKİLƏR** (ümumi seçkilər arasındakı müddətdə deputat mandatından məhrum edilmiş ayrı-ayrı deputatların əvəzinə yenilərinin seçilməsi məqsədi ilə keçirilən seçkilər).

**ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ  
СВЕДЕНИЯ**

**ƏLAVƏ MƏLUMAT**

**ДОПРОС**

**DINDIRMƏ, İSTINTAQ, SORĞU-SUAL**

**ДОПУСКАТЬ**

**İCAZƏ VERMƏK**

**ДОПУСТИМОСТЬ  
(НАПР. ДОКАЗАТЕЛЬСТВ)**

**MÜMKÜNLÜK (MƏS. SÜBUTLARIN)**

**ДОПУСТИМЫЙ**

**YOL VERİLƏN,  
MÜMKÜN OLA BİLƏN**

**ДОСРОЧНЫЙ**

**VAXTINDAN ƏVVƏL**

**ДОСТАВКА**

**ÇATDIRMA**

**ДОСЬЕ**

**DOSYE** (bır işə və ya məsələyə aid bütün sənəd və materiallar).

**ДОТАЦИЯ**

**DOTASIYA** (*lat. dotatio - bəxşiş, qurban*) - aşağı təsərrüfat vahidlərinin, müəssisə və təşkilatların planlaşdırılmış və ya balanslaşdırılmış itkilərini ödəmək (yerini doldurmaq) üçün nəzərdə tutulan büdcə vəsaiti.



**ДУБЛИКАТ**

**DUBLİKAT** (*lat. duplicatio - ikiləşmiş*) - hər hansı yazılı sənədin (pasportun, şəhadətnamənin, attestatın, vəsiqənin, diplomun və i.a.) ikinci və ya daha sonrakı nüsxəsi.

**ДУШЕВНАЯ  
БОЛЕЗНЬ  
(ПСИХИЧЕСКАЯ  
БОЛЕЗНЬ)**

**RUHİ XƏSTƏLİK** (psixi xəstəlik) - normal psixi fəaliyyətin pozulmasında ifadə olunan xəstəlik.



<b>ЕВРОПЕЙСКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦИИ И РАЗВИТИЯ (ЕБРР)</b>	<b>AVROPA YENİDƏNQRUMA VƏ İNKİŞAF BANKI (AYİB)</b> - 42 dünya ölkəsi və beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən 1990-cı ildə təsis edilən beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatı.
<b>ЕВРОПЕЙСКИЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ БАНК (ЕИБ)</b>	<b>AVROPA İNVESTİSİYA BANKI (AİB)</b> - 1959-cu ildə Roma müqaviləsi əsasında yaradılan regional maliyyə-kredit təşkilatı.
<b>ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЦИАЛЬНЫЙ ФОНД (ЕСФ)</b>	<b>AVROPA SOSIAL FONDU (ASF)</b> - 1959-cu ildə məşğulluq probleminin həllinə kömək məqsədilə yaradılan fond.
<b>ЕДИНИЦА</b>	<b>1. BİR (RƏQƏM); TƏK, TƏKLİK; 2. (MÜXTƏLİF MƏNALARDA) VAHİD</b>
<b>ЕДИНИЦА ИЗМЕРЕНИЯ</b>	<b>ÖLÇÜ VAHIDI</b>
<b>ЕДИНОБРАЧИЕ</b>	<b>TƏKNİKAHLILIQ, BİRARVADLILIQ, BİRƏRLİLİK</b>
<b>ЕДИНОВЛАСТИЕ</b>	<b>TƏKHAKİMİYYƏTLİLİK</b>
<b>ЕДИНОВРЕМЕННЫЙ</b>	<b>1. BİRDƏFƏLİK; 2. EYNI ZAMANDA OLAN, BİR VAXTDA OLAN</b>
<b>ЕДИНОВРЕМЕННОЕ ПОСОБИЕ</b>	<b>BİRDƏFƏLİK MÜAVİNƏT</b>
<b>ЕДИНОГЛАСИЕ</b>	<b>TAMHƏMRƏYLİK, YEKDİLLİK, SÖZ BİRLİYİ, HƏMFİKİRLİK</b>
<b>ЕДИНОЛИЧНО</b>	<b>TƏK, TƏKBAŞINA, TƏKCƏ, FƏRDI OLARAQ</b>
<b>ЕДИНОНАСЛЕДИЕ</b>	<b>TƏKVARISLİK</b>

**ЖАЛОБА**

**ŞİKAYƏT** (vətəndaşın (bir qrup vətəndaşın) hüququnun, yaxud qanunla qorunan mənafeinin pozulması və ya kollektivin hüquqlarının pozulması barədə dövlət orqanlarına müraciəti).

**ЖАЛОБА  
КАССАЦИОННАЯ**

**KASSASIYA ŞİKAYƏTİ**

**ЖАЛОБЩИК  
(ИСТЕЦ)**

**ŞİKAYƏTÇİ (iddiaçı)**

**ЖАЛОВАТЬСЯ,  
ПОДАВАТЬ ЖАЛОБУ**

**ŞİKAYƏT ETMƏK,  
ŞİKAYƏT VERMƏK**

**ЖЕТОН**

**JETON (fr. *jeton*) -**

1) hər hansı bir cəmiyyətə, quruma mənsubiyyəti əks etdirən metal nişan;  
2) nəyi işə əldə etməyə hüquq verən və metal sikkəni əvəz edən metal dairəcik.

**ЖИЛАЯ ПЛОЩАДЬ**

**YAŞAYIŞ SAHƏSİ** (vətəndaşların mülkiyyət hüququ obyektlərindən biri).

**ЖИЛИЩЕ**

**MƏNZİL, EV**

**ЖИЛИЩНОЕ ПРАВО**

**MƏNZİL HÜQUQU** (vətəndaşların mənzilə olan ehtiyaclarının ödənilməsindən və ya mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasından, mənzillərin (ictimai və dövlət fondu evlərində) bölüşdürülməsindən, eləcə də onlardan istifadədən irəli gələn hüquq normalarının məcmusu).

**ЖИЛИЩНЫЕ  
УСЛОВИЯ**

**MƏNZİL ŞƏRAITI**

<b>ЖИЛИЩНЫЙ КОДЕКС</b>	<b>MƏNZİL MƏCƏLLƏSİ</b>
<b>ЖИЛИЩНЫЙ ФОНД</b>	<b>MƏNZİL FONDU</b>
<b>ЖИЛОЕ ПОМЕЩЕНИЕ</b>	<b>MƏNZİL SAHƏSİ</b>
<b>ЖИЛОЙ ДОМ</b>	<b>YAŞAYIŞ EVİ</b> (bax: yaşayış sahəsi).
<b>ЖИЛОТДЕЛ (ЖИЛИЩНЫЙ ОТДЕЛ)</b>	<b>MƏNZİL ŞÖBƏSİ</b>
<b>ЖИЛУПРАВЛЕНИЕ</b>	<b>MƏNZİL İDARƏSİ</b>
<b>ЖИРАНТ</b>	<b>JİRANT</b> ( <i>ita. jirante</i> ) - pul (veksel) və əmtəə-sərəncam sənədlərində, o cümlədən sığorta polisində imza edən şəxs.
<b>ЖИРАТ</b>	<b>JİRAT</b> ( <i>ita. jirate</i> ) - ixtiyarına vekselin və ya əmtəə-sərəncam sənədinin köçürüldüyü şəxs.
<b>ЖИРО</b>	<b>JİRO</b> ( <i>ita. giro - dövriyyə, tədavül</i> ) - bir sıra xarici ölkələrdə nağdsız hesablaşmaların bir növü.
<b>ЖИТЕЛЬСТВО</b>	<b>BİR YERDƏ YAŞAMA, SAKIN OLMA</b>

<b>ЗААРЕНДОВАТЬ</b>	<b>İCARƏYƏ GÖTÜRMƏK, İCARƏ ETMƏK</b>
<b>ЗАБЛУЖДЕНИЕ</b>	<b>YANILMA, SƏHV, YANLIŞ FİKİR</b>
<b>ЗАВЕДЕНИЕ</b>	<b>MÜƏSSİSƏ, İDARƏ</b>
<b>ЗАВЕРШАТЬ, ЗАКАНЧИВАТЬ</b>	<b>TAMAMLAMAQ, BAŞA ÇATDIRMAQ, QURTARMAQ</b>
<b>ЗАВЕРШЕНИЕ</b>	<b>TAMAMLAMA, BAŞA ÇATDIRMA</b>
<b>ЗАВЕЩАНИЕ</b>	<b>VƏSİYYƏT, VƏSİYYƏTNAMƏ (və- siyyət sənədi).</b>
<b>ЗАВЕЩАННЫЙ</b>	<b>VƏSİYYƏT EDİLMİŞ</b>
<b>ЗАВЕЩАТЕЛЬ</b>	<b>VƏSİYYƏT EDƏN</b>
<b>ЗАВЛАДЕНИЕ (ОСОБ. НЕЗАКОННОЕ)</b>	<b>YİYƏLƏNMƏ, SAHİB OLMA (xüsusən, qanunsuz olaraq).</b>
<b>ЗАГЛАДИТЬ УЩЕРБ</b>	<b>ZƏRƏRİ ÖDƏMƏK</b>
<b>ЗАДАТОК</b>	<b>BƏH (müqavilə bağlanarkən tərəflər- dən birinin digərinə müqavilə bağlan- masını təsdiq edən və onun icrasını tə- min etmək üçün verdiyi pul məbləği).</b>
<b>ЗАДЕРЖАНИЕ</b>	<b>TUTMA, SAXLAMA, YAXALAMA</b>
<b>ЗАИМ (ОБЛИГАЦИЯ)</b>	<b>İSTİQRAZ (öz sahibinin nəzərdə tutu- lan müddət ərzində istiqrazı buraxan şəxsdən onun nominal dəyərini və ya</b>

	sair əmlak ekvivalentini almaq hüququnu təsdiq edən qiymətli kağız).
<b>ЗАИМНОЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВО</b>	<b>BORC İLTİZAMI</b>
<b>ЗАИМЩИК</b>	<b>BORC ALAN</b>
<b>ЗАИНТЕРЕСОВАННОСТЬ В ИСХОДЕ ДЕЛА</b>	<b>İŞİN NƏTİCƏSİNDƏ MARAQLILIQ, ƏLAQƏDARLIQ</b>
<b>ЗАКАЗ</b>	<b>SİFARİŞ</b> (hüquqda kəmiyyət, çeşid, keyfiyyət, müddət və i.ə. zəruri məlumatlar göstərilməklə sifarişçinin (alıcının) məhsulu (malı) hazırlamaq, göndərmək (satmaq) haqqında və yaxud iş görmək, xidmət göstərmək barəsində təklifi).
<b>ЗАКЛАДНОЙ ЛИСТ</b>	<b>GİROV VƏRƏQİ</b>
<b>ЗАКЛЮЧАТЬ (ДОГОВОРА)</b>	<b>(MÜQAVİLƏ) BAĞLAMAQ</b>
<b>ЗАКЛЮЧЕНИЕ</b>	<b>RƏY</b> ( <i>ərəb: fikir, mülahizə</i> )
<b>ЗАКЛЮЧЕНИЕ (ДОГОВОРА)</b>	<b>(MÜQAVİLƏ) BAĞLAMA</b>
<b>ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТА</b>	<b>EKSPERT RƏYİ</b>
<b>ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЕ</b>	<b>İLKİN RƏY</b>

<b>ЗАКОН (В ПРАВЕ)</b>	<b>QANUN</b> (hüquqda) - ali dövlət hakimiyyəti orqanının müəyyən olunmuş qaydada qəbul etdiyi yüksək hüquqi qüvvəyə malik olan normativ aktı.
<b>ЗАКОННЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ</b>	<b>QANUNİ NÜMAYƏNDƏ</b> (qanuna əsasən xüsusi səlahiyyəti olmadan bütün idarələrdə, o cümlədən məhkəmədə fəaliyyət qabiliyyəti olmayan, yaxud məhdud fəaliyyət qabiliyyətli və ya fəaliyyət qabiliyyəti olub, lakin fiziki vəziyyətinə (xəstəliyə, qocalığa və i.a.) görə öz hüquqlarını şəxsən həyata keçirə və vəzifələrini icra edə bilməyən vətəndaşların şəxsi və əmlak hüquqlarını və qanuni mənafeələrini müdafiə edən şəxs).
<b>ЗАКОНОВЕД</b>	<b>QANUNŞÜNAS, HÜQUQÇU</b>
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬ</b>	<b>QANUNVERƏN, QANUNVERİCİ</b>
<b>ЗАКОННО</b>	<b>QANUNİ, QANUNLA, QANUNA UYGUN OLARAQ</b>
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬНАЯ ВЛАСТЬ</b>	<b>QANUNVERİCİLİK HAKİMİYYƏTİ</b> (ali dövlət hakimiyyəti orqanlarının qanun vermək səlahiyyəti).
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬНАЯ ИНИЦИАТИВА</b>	<b>QANUNVERİCİLİK TƏŞƏBBÜSÜ</b> (səlahiyyətli idarələrin və ya şəxslərin qanunvericilik orqanında baxılmaq üçün qanun layihəsi vermək, yaxud yeni qanun qəbul edilməsi, qüvvədə olan qanunun dəyişdirilməsi, yaxud

	onun ləğv edilməsi haqqında təklif irəli sürmək hüququ).
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬНАЯ РАБОТА</b>	<b>QANUNVERİCİLİK İŞİ</b>
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЙ АКТ</b>	<b>QANUNVERİCİLİK AKTI</b>
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ ОРГАНЫ</b>	<b>QANUNVERİCİLİK ORQANLARI</b> (demokratik dövlətlərdə dövlət hakimiyyətinin nümayəndəli orqanları).
<b>ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО</b>	<b>QANUNVERİCİLİK -</b> 1) Dövlətin öz funksiyalarını həyata keçirməsinin əsas metodlarından biri olub, dövlət hakimiyyəti orqanlarının qanunlar verməsindən ibarətdir; 2) Bütövlükdə ictimai münasibətləri, yaxud ictimai münasibətlərin hər hansı növünü (məsələn, mülki qanunvericiliyi, cinayət qanunvericiliyini və i.a.) tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).
<b>ЗАКОНОМЕРНО</b>	<b>1. QANUNA UYĞUN OLARAQ, MÜƏYYƏN QANUNLA, MÜƏYYƏN QANUNA TABE OLARAQ</b> <b>2. MÜNTƏZƏM SURƏTDƏ</b>
<b>ЗАКОНОНАРУШИТЕЛЬ</b>	<b>QANUN POZAN</b>
<b>ЗАКОНОПРОЕКТ</b>	<b>QANUN LAYİHƏSİ</b> (qanunvericilik orqanına (parlamentə) və ya referendumla verilmək üçün hazırlanmış qanu-

	nun qəbul edilməyə təqdim olunan mətni).
<b>ЗАКОНОСОВЕЩАТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>QANUN TƏRTİB EDƏN, QANUN LAYİHƏLƏRİNİ MÜZAKİRƏ EDƏN</b>
<b>ЗАКОННОРОЖДЕННЫЙ</b>	<b>QANUNİ DOĞULMUŞ</b>
<b>ЗАКОННОСТЬ</b>	<b>QANUNİLİK, QANUNAUYGUNLUQ</b>
<b>ЗАКОННЫЙ</b>	<b>QANUNİ, QANUNAUYGUN</b>
<b>ЗАКОННЫЙ БРАК</b>	<b>QANUNİ NİKAH</b>
<b>ЗАЛОГ</b>	<b>GİROV</b>
<b>ЗАМЕЧАНИЕ</b>	<b>MÜLAHİZƏ, RƏY, FİKİR, İRAD</b>
<b>ЗАМЕЧАНИЕ ПО ДЕЛУ</b>	<b>İŞ ÜZRƏ RƏY, MÜLAHİZƏ, İRAD</b>
<b>ЗА ОТСУТСТВИЕМ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ</b>	<b>SÜBUTLARIN OLMADIĞINA GÖRƏ</b>
<b>ЗАОЧНОЕ РАССМОТРЕНИЕ ДЕЛА (В СУДЕ)</b>	<b>İŞƏ (məhkəmədə) QİYABİ BAXILMASI</b>
<b>ЗАПРЕЩАТЬ</b>	<b>QADAĞAN ETMƏK</b>
<b>ЗАПРЕЩЕННОЕ ДЕЙСТВИЕ (ПОВЕДЕНИЕ)</b>	<b>QADAĞAN EDİLMİŞ HƏRƏKƏT (DAVRANIŞ)</b>
<b>ЗАПРОС</b>	<b>SORĞU</b>



**ЗАРПЛАТА  
(ЗАРАБОТНАЯ  
ПЛАТА)**

**ƏMƏK HAQQI** (müvafiq iş vaxtı ərzində əmək fuksiyasını yerinə yetirmək üçün əmək müqaviləsi ilə müəyyən edilmiş, işçinin gördüyü işə (göstərdiyi xidmətlərə) görə işəgötürən tərəfindən pul və ya aylıq məbləğ, habelə ona edilən əlavələrin, mükafatların və digər ödənclərin məcmusu).

**ЗАЩИТА  
СУДЕБНАЯ**

**MƏNKƏMƏ MÜDAFİƏSİ** (vətəndaşların hüququ. habelə şərəf və ləyaqətin, həyat və sağlamlığın, şəxsi azadlıqların və əmlakın cinayətkar qəsdlərdən müdafiəsinə yönələn prosessual hərəkətlərin məcmusu).

**ЗАЩИТНИК**

**MÜDAFİƏÇİ** (bax: vəkil).

**ЗАЯВИТЬ  
ПРОТЕСТ**

**ETİRAZ ETMƏ, PROTEST VERMƏK,  
PROTEST İRƏLİ SÜRMƏK**

**ЗАЯВИТЕЛЬ,  
ПОДАТЕЛЬ  
ЖАЛОБЫ ИЛИ ИСКА**

**ƏRİZƏÇİ, ŞİKAYƏT  
VƏ YA İDDİA VERƏN**

**ЗАЯВЛЕНИЕ**

**ƏRİZƏ** (şəxsin (bir neçə şəxsin) idarə, müəssisə və təşkilata, yaxud onun vəzifəli şəxsinə rəsmi yazılı müraciəti).

**ЗАЯВЛЯТЬ  
(ЖАЛОБУ, ВОЗРАЖЕНИЕ,  
ПРОТЕСТ)**

**BİLDİRMƏK, TƏQDİM ETMƏK** (şikayəti, etirazı, protesti).

**ЗАЯВЛЯТЬ ИСК**

**İDDİA İRƏLİ SÜRMƏK**

**ЗЕМЕЛЬНЫЙ  
КОДЕКС**

**TORPAQ MƏCƏLLƏSİ** (Azərbaycan Respublikasında torpaq üzərində mülkiyyətin müxtəlif növlərinin tətbiqi əsasında yaranan torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsinə, torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçilərinin torpaqla bağlı vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə və torpaq üzərində hüquqlarının müdafiəsinə yönələn sistemləşdirilmiş qanunvericilik aktı).

**ЗЛОЙ УМЫСЕЛ**

**PİS NİYYƏT**

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ**

**SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)**

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ  
ВЛАСТЬЮ**

**HAKİMİYYƏTDƏN  
SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)**

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ  
ДОВЕРИЕМ**

**ETİBARDAN SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)**

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ  
ЗАКОНОМ  
(использование  
закона в не-  
законных целях)**

**QANUNDAN SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)**  
(qanundan qanunsuz məqsədlər üçün istifadə etmə).

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ  
ЗАКОННЫМ  
ПРАВОМ**

**QANUNİ HÜQUQDAN  
SUI-İSTİFADƏ ((ETMƏ)**

**ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ  
ДОЛЖНОСТЬЮ**

**VƏZİFƏDƏN SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)**

<b>ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ ПРАВОМ</b>	<b>HÜQUQDAN SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)</b>
<b>ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ ПРИВИЛЕГИЕЙ</b>	<b>İMTİYAZDAN SUI-İSTİFADƏ (ETMƏ)</b>
<b>ЗЛОУМЫШЛЕННОЕ ПРИЧИНЕНИЕ ВРЕДА</b>	<b>QƏSDƏN ZƏRƏR VURMA</b>
<b>ЗНАК КАЧЕСТВА</b>	<b>KEYFİYYƏT NİŞANI</b>
<b>ЗНАК ТОВАРНЫЙ</b>	<b>ƏMTƏƏ NİŞANI</b> (sahibkarın əmtəələrini və ya xidmətlərini digər sahibkarın əmtəələrindən və ya xidmətlərindən fərqləndirən və qrafik təsvir edilən nişan və ya nişanların hər hansı bir üzlaşması (kombinasiyası)).

<b>ИДЕНТИФИКАЦИЯ</b>	<b>İDENTİFİKASIYA</b> ( <i>lat. identificare - eyniləşdirmə</i> ) - obyektlərin eynililiyini qəbul etmə, tanıma.
<b>ИЗЛИШЕСТВО</b>	<b>ARTIQLIQ, İSRAF, SUI-İSTİFADƏ, İFRAT(ÇILIQ)</b>
<b>ИЗМЕНЕНИЕ (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)</b>	<b>DƏYİŞ(DİR)MƏ</b> (dəyişikliklər etmə).
<b>ИЗМЕНЕНИЕ УСЛОВИЙ ДОГОВОРА</b>	<b>MÜQAVİLƏNİN ŞƏRTLƏRİNİ DƏYİŞDİRMƏ</b>
<b>ИМЕННАЯ ЦЕННАЯ БУМАГА</b>	<b>ADLI QİYMƏTLİ KAĞIZ</b> (bu qiymətli kağız üzrə hüquqların keçməsi və onda təsbit edilmiş hüquqların keçirilməsi qiymətli kağız sahibinin mütləq eyniləşdirilməsini tələb edən emissiya qiymətli kağızı).
<b>ИМЕННОЙ АККРЕДИТИВ</b>	<b>ADLI AKKREDİTİV</b> (üzərində, ödəniş ediləcək fiziki və ya hüquqi şəxsin (benefisiarın) adı göstərilən akkreditiv).
<b>ИМЕННОЙ ВЕКСЕЛЬ</b>	<b>ADLI VEKSEL</b> (üzərində benefisiarın adı göstərilən veksəl).
<b>ИМЕННОЙ ИНДОССАМЕНТ</b>	<b>ADLI İNDOSSAMENT</b> (blank indossamentindən fərqli olaraq, hüququn təqdim olunduğu şəxsin adı göstərilən indossament).
<b>ИМПОРТ</b>	<b>İDXAL</b> ( <i>lat. importare, ing. import - gətirmək, daxil etmək</i> ) - Satış, istehlak və ya digər məqsədlər üçün əm-

**ИМУЩЕСТВО**

təələrin, yaxud kapitalın xaricdən ölkə ərazisinə gətirilməsi, habelə xarici subyektlərin xidmətlərindən ölkə ərazisində istifadə edilməsi.

**ƏMLAK** (hüquqi və fiziki şəxslərin sərəncamında, mülkiyyətində olan maddi dəyərli qiymətlilər, aktivlər).

**ИМУЩЕСТВА СУПРУГОВ****ƏR-ARVADIN ƏMLAKI****ИМУЩЕСТВО НЕСОСТОЯТЕЛЬНОГО ДОЛЖНИКА****MÜFLİS BORCLUNUN ƏMLAKI****ИМУЩЕСТВО, СОБСТВЕННОСТЬ****ƏMLAK, MÜLKİYYƏT****ИМУЩЕСТВЕННЫЕ ПРАВА**

**ƏMLAK HÜQUQLARI** (hüquq münasibətləri iştirakçılarının əmlaka sahiblik, əmlakdan istifadə və onun üzərində sərəncam verməklə əlaqədar, habelə iqtisadi dövriyyə iştirakçıları arasında həmin əmlakın bölüşdürülməsi və mübadiləsi (əmtəələrlə, xidmətlərlə, görülmüş işlərlə, pulla, qiymətli kağızlarla və i.a.) sahəsində əmələ gələn maddi tələblərlə (əmlak tələbləri ilə) bağlı olan subyektiv hüquqlar).

**ИМУЩЕСТВЕННЫЙ УЩЕРБ**

**ƏMLAK ZƏRƏRİ** (fiziki, yaxud hüquqi şəxsin əmlakına ziyan vurulması və ya bağlanmış müqavilənin icrası nəticəsində dəymiş zərər).

<b>ИМЯ</b>	<b>AD</b> (fiziki (insanı) və hüquqi (idarə, müəssisə və təşkilatı) şəxsi, habelə kollektivi, müəyyən canlıları fərqləndirmək üçün işlədilən xüsusi ifadə).
<b>ИНВАЛИД</b>	<b>ƏLİL</b> (fiziki və ya psixi xəstəlikdən doğan qüsurlar nəticəsində həyat fəaliyyəti məhdudlaşan, sosial yardıma və müdafiəyə ehtiyacı olan şəxs).
<b>ИНВАЛИДНОСТЬ</b>	<b>ŞİKƏSTLİK, ƏLİLLİK</b> (xəstəlik, yaxud şikəstlik nəticəsində öz peşəsi (ixtisası) üzrə əmək qabiliyyətinin həmişəlik və ya uzun müddətə tam və ya qismən itirilməsi).
<b>ИНВЕСТИЦИОННЫЙ БАНК</b>	<b>İNVESTİSİYA BANKI</b> (müxtəlif istiqamətli investisiya layihələrinin uzunmüddətli kreditləşdirilməsi üzrə ixtisaslaşan bank və ya digər kredit təşkilatı).
<b>ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ЧЕКОВЫЙ ФОНД</b>	<b>ÇEK İNVESTİSİYA FONDU (ÇİF)</b> - müvafiq qanunvericilik və normativlər əsasında əhalidən özəlləşdirmə çeklərini qəbul edən, əvəzində özəlləşdirilən müəssisənin səhmlərini təqdim edən investisiya fondu, ixtisaslaşmış maliyyə institutu.
<b>ИНВЕСТОР</b>	<b>İNVESTOR</b> ( <i>ing. investor - yatırım edən</i> ) - mənəfət əldə etmək məqsədi ilə şəxsi, yaxud cəlb etdiyi maddi qiymətliləri - pul vəsaitlərini, qiymətli kağızları, əmlakı, mülkiyyəti və s.-ni investisiya layihələrinə yönəldən hüquqi və ya fiziki şəxs.

**ИНДОССАМЕНТ**

**INDOSSAMENT** (*lat. In+ dorsum, alm. Indossament- kürək*) -

- 1) hər hansı sənədin hüquqi qüvvə tapması üçün zəruri olan imza;
- 2) müxtəlif maliyyə və ya pul sənədi (veksel, çek və s.) ilə bağlı hüququn digər şəxsə keçirilməsini təsdiq edən imza.

**ИНДОССАНТ**

**INDOSSANT** (*alm. indossant*) - indossamenti təqdim edən, yəni imzası ilə maliyyə və ya pul sənədi ilə bağlı hüquqlarını başqa şəxsə verən hüquqi və ya fiziki şəxs.

**ИНКАССАЦИЯ**

**İNKASSASIYA; İNKASSO ETMƏ** (ödənilmək üçün sənəd təqdim etmə və sənədlər üzrə pul alma)

**ИНКАССО**

**İNKASSO** (*ital. incasso*) - ixracatçı tərəfin öz bankına müvafiq əmtəə və ya pul sənədlərini təqdim etməklə id-xalçı tərəfin ödəniş məbləğinin alınması barəsində tapşırıq verməsindən ibarət bank hesablaşması forması.

**ИНКОРПОРАЦИЯ**

**İNKORPORASIYA** (*lat. incorporatio*) -

- 1) öz tərkibinə daxil etmə, birləşdirmə;
- 2) bir qrup şəxsə qanuna uyğun olaraq korporasiya statusunun verilməsi;
- 3) topluda birləşdirmə və ya hüquqi aktları xronoloji, əlifba sırası ardıcılığı ilə və ya başqa qaydada (məsələn, hüququn ayrı-ayrı sahələri üzrə) topla-ma yolu ilə qüvvədə olan hüququn sistemləşdirilməsi üsulu.

**ИНКРИМИНИРОВАНИЕ**

**TƏQSİRLƏNDİRMƏ,  
İTTİHAM ETMƏ**

**ИННОВАЦИЯ**

**İNNOVASİYA** (*lat. innovation, ing. innovation - yeniləşmə, yenilik*) -

1) ELMİ-texniki tərəqqi nəticəsində yeni texnika və texnologiyanın kəşfi;

2) Biznes fəaliyyətinə yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi əsasında iqtisadiyyata kapital qoyuluşu.

**ИНОСТРАННЫЙ  
ИНВЕТОР**

**XARİCİ İNVESTOR** (öz ölkəsinin hüdudlarından kənarında investisiya yatırımı həyata keçirən investor).

**ИНСПЕКТИРОВАТЬ**

**TƏFTİŞ ETMƏK**

**ИНСПЕКЦИИ  
ГОСУДАРСТВЕННЫЕ**

**DÖVLƏT İNSPEKSİYASI**

**ИНСТАНЦИЯ**

**İNSTANSİYA**

**ИНСТАНЦИЯ  
СУДЕБНАЯ**

**MƏHKƏMƏ İNSTANSİYASI**

**ИНСТИТУТ  
ПРАВОВОЙ**

**HÜQUQ İNSTİTUTU** (hüquq sahəsi daxilində ayrılmış hüquq normaları qrupu).

**ИНСТРУКЦИЯ**

**TƏLİMAT** (*ərəb. idarəetmə aktı*) - qanun qüvvəli akt.

**ИНТЕРПЕЛЛЯЦИЯ**

**İNTERPELLİYASİYA** (*lat. interpellatio - nitqin kəsilməsi; məhkəmə qarşısında şikayət*) - parlament deputatının hökumətə və ya ayrıca nazirə sorğusunun xüsusi növü.



**ИНТЕРПРЕТАЦИЯ**

**İNTERPRETASIYA** (*lat. interpretatio - hamilik, şərh, izah*) - hüquqşünaslıqda hakim və ya vəkil tərəfindən məcəllənin hər hansı maddəsindəki “xüsusi” ifadələrin adi, həyati dildə “tərcüməsi”, izahı (təfsiri), habelə tətbiqi üzrə tövsiyələri.

**ИНТЕРСЕССИЯ**

**İNTERSESSIYA** (mülki hüquqda müqavilənin tərəfinə borclunun (özgəsinin borcunu öz üzərinə götürən borclunun; zəminlik birləşdirilməsi)).

**ИНФЛЯЦИЯ**

**İNFLYASIYA** (*lat. inflatio - hədsiz artırılma*) - müəyyən müddət ərzində əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin artması nəticəsində pulun dəyərdən düşməsi, dəyərsizləşməsi.

**ИПОТЕКА**

**İPOTEKA** (*yun. hipoteke - girov*) - daşınmaz əmlakın, mənzilin, torpağın, yaxud daşınmaz əmlakla bağlı hüququn borca görə kreditora girov kimi təqdim edilməsi.

**ИПОТЕЧНЫЙ  
ВКСЕЛЬ**

**İPOTEKA VEKSELİ** (ipoteka krediti zamanı borc alan tərəfin kreditör hesabında saxlanılır və əsas veksəl üzrə öhdəlik icra olunduqda qüvvədən düşmüş hesab olunur).

**ИПОТЕЧНЫЙ  
КРЕДИТ**

**İPOTEKA KREDİTİ, İPOTEKA BORCU** - daşınmaz əmlakın (yaşayış, yaxud istehsal binasının, torpağın) girovu əsasında təqdim olunan kredit.

**ИСК**

**İDDİA** (pozulmuş və ya mübahisəli hüququn, qanunla qorunan mənafeyin müdafiəsi üçün məhkəməyə və ya münisflər məhkəməsinə edilən müraciət).

**ИСК ИЗ ДОГОВОРА**

**MÜQAVİLƏDƏN  
İRƏLİ GƏLƏN İDDİA**

**ИСК О ВОЗМЕ-  
ЩЕНИИ (О ВЗЫС-  
КАНИИ) УБЫТКОВ**

**ZƏRƏRİN ÖDƏNİLMƏSİ  
HAQQINDA İDDİA**

**ИСК О ВОССТА-  
НОВЛЕНИИ СУП-  
РУЖЕСКИХ ПРАВ**

**ƏR- ARVAD HÜQUQLARINI BƏRPA  
ETMƏ HAQQINDA İDDİA**

**ИСКОВАЯ  
ДАВНОСТЬ**

**İDDİA MÜDDƏTİ** (fiziki və ya hüquqi şəxsin pozulmuş və ya mübahisəli hüququnun müdafiəsi üçün qanunla müəyyən edilmiş müddət).

**ИСКОВОЕ  
ЗАЯВЛЕНИЕ**

**İDDİA ƏRİZƏSİ** (bax: iddia).

**ИСКОВОЕ  
ТРЕБОВАНИЕ**

**İDDİA TƏLƏBİ** (fiziki və ya hüquqi şəxsin pozulmuş, yaxud mübahisəli hüququnun bərpa edilməsi üçün qanunda müəyyən edilmiş tələb).

**ИСК О РАСТОР-  
ЖЕНИИ ДОГОВОРА**

**MÜQAVİLƏNİN  
POZULMASINA DAİR İDDİA**

**ИСК О ПРИЗНАНИИ  
ПРАВА**

**HÜQUQUN  
TANINMASINA DAİR İDDİA**

<b>ИСК ОБ АНУЛИРОВАНИИ</b>	<b>LƏĞVETMƏ HAQQINDA İDDİA</b>
<b>ИСК ОБ АНУЛИ- РОВАНИИ (ДОКУМЕНТА)</b>	<b>(SƏNƏDİ) LƏĞVETMƏ HAQQINDA İDDİA</b>
<b>ИСК ОБ УПЛАТЕ ДОЛГА</b>	<b>BORCUN ÖDƏNİLMƏSİ HAQQINDA İDDİA</b>
<b>ИСПОВЕДНИК</b>	<b>ETİRAF EDƏN, TƏQSİRİNİ BOYNUNA ALAN</b>
<b>ИСПОВЕДЬ</b>	<b>ETİRAF</b>
<b>ИСПОЛНЕНИЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ</b>	<b>ÖHDƏLİYİN YERİNƏ YETİRİLMƏSİ.</b>
<b>ИСПОЛНИТЕЛЬНАЯ ВЛАСТЬ</b>	<b>İCRA HAKİMİYYƏTİ</b>
<b>ИСПОЛНИТЕЛЬНОЕ ПРОИЗВОДСТВО</b>	<b>İCRA İCRAATI (mülki prosesin son mərhləsi).</b>
<b>ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ДОКУМЕНТЫ</b>	<b>İCRA SƏNƏDLƏRİ (icra icraatının baş- lanması və məhkəmə icraçısı tərəfindən məhkəmə qərarlarının məcburi icrası üçün əsas olan sənədlər).</b>
<b>ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЕ И РАСПОРЯДИ- ТЕЛЬНЫЕ ОРГАНЫ</b>	<b>İCRAEDİCİ VƏ SƏRƏNCAMVERİCİ ORQANLAR</b>
<b>ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ ЛИСТ</b>	<b>İCRA VƏRƏQƏSİ</b>
<b>ИСТЕКШИЙ (О СРОКЕ)</b>	<b>ÖTƏN, KEÇƏN (müddət haqqında).</b>

**ИСТЕЦ**

**İDDİAÇI** (mülki hüquqda pozulmuş və ya mübahisəli hüququn, qanunla qorunan mənafeələrin müdafiəsi üçün məhkəməyə və ya münisflər məhkəməsinə iddia ərizəsi ilə müraciət edən fiziki, yaxud hüquqi şəxs).

**ИСТИННЫЕ  
ОБСТОЯТЕЛЬСТВА  
ДЕЛА**

**İŞİN HƏQİQİ HALLARI**

**ИСТИЦА**

**İDDİAÇI** (qadın).

**ИСТОЧНИКИ  
ПРАВА**

**HÜQUQUN MƏNBƏLƏRİ** (hüququn başlanğıcı).

## КАЗНАЧЕЙСТВО

**XƏZİNƏ** (qiymətli əşyaların, o cümlədən pul vəsaitinin mühafizə olunması üçün yer, otaq, zirzəmi və s.).

## КАЗУС

**KAZUS** (*lat. casus*) -

- 1) Hadisə, hüquq pozuntusunun zahi-ri əlamətlərinə malik olan, lakin təqsir elementindən məhrum olan və buna görə də cəzalandırılmayan təsadüfi hərəkət;
- 2) Mürəkkəb və ya dolaşlıq iş.

## КАМЕРАЛЬНАЯ НАЛОГОВАЯ ПРОВЕРКА

**KAMERAL VERGİ YOXLAMASI** (vergi orqanı tərəfindən vergi ödəyicisinin yerləşdiyi obyektə getmədən vergi orqanında olan, həmin vergi ödəyicisi tərəfindən təqdim edilən hesabatlar, eləcə də vergi ödənişləri barəsində məlumatları (vergilərin hesablanması, ödənilməsi və s.) özündə əks etdirən, eyni zamanda vergi orqanında vergi ödəyicisinin fəaliyyəti haqqında olan digər materiallar əsasında aparılan vergi yoxlaması).

## КАМЕРАЛЬНЫЙ

**KAMERAL** (əldə olunmuş sənədlər və faktlar əsasında aparılan elmi-praktiki tədqiqat, araşdırma və s.)

## КАССА

**KASSA** (*lat. carsa, ital. cassa - qutu*) -

- 1) Nağd kağız pul vəsaitinin, sikkələrin, kağız şəklində digər maliyyə aktivlərinin. yaxud müxtəlif qiymətlilərin qəbul edilməsi, saxlanması, ödənilməsi üçün istifadə olunan xüsusi quruluşa malik qab, qutu;
- 2) İqtisadi subyektin (müəssisənin, təşkilatın, fərdin) sərəncamında olan

	nağd pul vəsaitləri;
	<b>3)</b> İnstitusional vahidin (müəssisənin, təşkilatın) nağd pul vəsaitlərinin qəbulu, saxlanması və verilməsi əməliyyatlarını aparan struktur bölməsi;
	<b>4)</b> İqtisadi subyektin sərəncamına daxil olan nağd pul vəsaitlərinin hərəkətini ifadə edən mühasibat uçotu hesabı.
<b>КАССАЦИОННАЯ ЖАЛОБА</b>	<b>KASSASIYA ŞİKAYƏTİ</b>
<b>КАССАЦИОННАЯ ИНСТАНЦИЯ</b>	<b>KASSASIYA İNSTANSIYASI</b>
<b>КАССИР</b>	<b>KASSİR</b> (kassaya rəhbərlik edən vəzifəli şəxs).
<b>КАССОВЫЕ ОПЕРАЦИИ</b>	<b>KASSA ƏMƏLİYYATLARI</b> (müəssisənin, təşkilatın kassasına nağd pul vəsaitlərinin və müxtəlif qiymətli kağızların qəbul edilməsi, onların orada saxlanması, və buraxılması ilə əlaqədar əməliyyatlar).
<b>КАССОВЫЙ ДЕФИЦИТ</b>	<b>KASSA KƏSİRİ</b> (müəssisənin, təşkilatın kassasında nağd pul vəsaitinin çatışmazlığı).
<b>КАССОВЫЙ ОРДЕР</b>	<b>KASSA ORDERİ</b> (müəssisənin, təşkilatın kassasından pul vəsaitinin verilməsi və ya əksinə, qəbul edilməsi ilə bağlı kassa əməliyyatını təsdiq edən rəsmi pul sənədi ).
<b>КАССОВЫЙ ПЛАН</b>	<b>KASSA PLANI</b> (müəssisənin, təşkilatın kassası üzrə nağd pul dövriyyə-

	si haqqında məlumatları əks etdirən sənəd).
<b>КАЧЕСТВО</b>	<b>KEYFİYYƏT</b>
<b>КВАЛИФИКАЦИЯ</b>	<b>İXTİSAS, DƏRƏCƏ</b>
<b>КВИТАНЦИЯ</b>	<b>QƏBZ</b>
<b>КВОРУМ</b>	<b>KVORUM</b> ( <i>lat. quorum</i> ) - parlamentdə, yaxud hər hansı orqanın iclaslarında və yığıncaqlarında iştirak edən nümayəndələrin qanunla və ya nizamnamə ilə (reqlamentlə) müəyyən edilmiş sayı (yetərsay).
<b>КВОТА</b>	<b>KVOTA</b> ( <i>lat. quota - hər nəfərə düşən hissə; lat: nə qədər</i> ) - pay, hissə, norma.
<b>КВОТАЦИЯ</b>	<b>KVOTASIYA</b> (norma təyin etmə, hədd təyin etmə, faiz təyin etmə; qiymət təyin etmə).
<b>КЛЕВЕТА</b>	<b>BÖHTAN, İFTİRA, ŞƏR</b>
<b>КЛИРИНГ</b>	<b>KLİRİNG</b> ( <i>ing. clearing - təmizləmək, silib yox etmək</i> ) - öhdəliklərin qarşılıqlı əvəz edilməsi əsasında aparılan nağdsız hesablaşma sistemi.
<b>КЛЯТВЕННОЕ ОТРЕЧЕНИЕ</b>	<b>AND İÇƏRƏK İDDİANI GERİ GÖTÜRMƏK</b>
<b>КОДЕКС</b>	<b>MƏCƏLLƏ</b> (ictimai münasibətlərin müəyyən sahəsini tənzim edən vahid sistemləşdirilmiş qanunvericilik aktı)

<b>КОДЕКС О АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЯХ</b>	(məsələn, Mülki Məcəllə, Cinayət Məcəlləsi, Ailə Məcəlləsi və i.a.)).
<b>КОДИФИКАЦИЯ</b>	<b>İNZİBATİ XƏTALAR MƏCƏLLƏSİ</b>  <b>MƏCƏLLƏLƏŞDİRMƏ</b> (ictimai münasibətlərin müəyyən sahəsini tənzimləyən qanunların (normaların) və digər normativ aktların sistemləşdirilmiş forması).
<b>КОДИФИКАЦИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА</b>	<b>QANUNVERİCİLİYİN SİSTEMƏ SALINMASI</b>
<b>КОЛЛЕГИАЛЬНОСТЬ</b>	<b>KOLLEGİALLIQ</b> (dövlət idarəçiliyinin formalarından biri).
<b>КОЛЛЕГИАЛЬНОСТЬ СУДА</b>	<b>MƏNKƏMƏNİN KOLLEGİALLIĞI</b>
<b>КОЛЛЕГИЯ</b>	<b>KOLLEGİYA</b> ( <i>lat. collegium</i> ) - hər hansı inzibati və ya məşvərətçi orqanı (məsələn, nazirlər, vəkillər, redaktorlar kollegiyası) təşkil edən şəxslər qrupu.
<b>КОЛЛЕГИЯ АДВОКАТОВ</b>	<b>VƏKİLLƏR KOLLEGİYASI</b> (Azərbaycan Respublikasında qeyri-dövlət, müstəqil. özünü idarə edən və bütün vəkillərin daxil olduğu qurum (təşkilat).
<b>КОЛЛЕКТИВ</b>	<b>KOLLEKTİV</b>
<b>КОЛЛЕКТИВНЫЙ ДОГОВОР</b>	<b>KOLLEKTİV MÜQAVİLƏ</b> (işəgötürənin, əmək kollektivi ilə və ya həmkar-



**КОЛЛИЗИОННАЯ  
НОРМА**

lar ittifaqı təşkilatının arasında yazılı formada bağlanan əmək, sosial-iqtisadi, məişət və digər münasibətləri tənzimləyən müqavilə).

**KOLLİZİON NORMA** (beynəlxalq həyatda baş verən mülki-hüquqi xarakterli münasibətlərdə (qanunların toqquşması ilə əlaqədar) hansı hüququn tətbiq edilməsini bildiren hüquq norması).

**КОЛЛИЗИОННОЕ  
ПРАВО**

**KOLLİZİYA HÜQUQU** (dövlətin tətbiq etdiyi kollizion normaların məcmusu).

**КОЛЛИЗИЯ**

**KOLLİZİYA** (toqquşma, çarpışma) (bir-birinə zidd qüvvələrin, mənafeələrin və s. toqquşması).

**КОЛЛИЗИЯ  
ПРАВОВЫХ НОРМ**

**HÜQUQ NORMALARININ  
KOLLİZİYASI**

**КОМАНДИРОВКА**

**EZAMİYYƏT**

**КОМИССИЯ**

**KOMİSSİYA** (*lat. commissio - tapşırıq*) - hər hansı tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün səlahiyyətlər verilmiş şəxslər qrupu (məsələn, parlament, seçki, qəbul komissiyası).

**КОМИССИЯ ПО  
ДЕЛАМ НЕСОВЕР-  
ШЕННОЛЕТНИХ**

**AZYAŞLILARIN  
İŞLƏRİ ÜZRƏ KOMİSSİYA**

**КОММЕНТАРИЙ;  
КОММЕНТИРОВА-  
НИЕ // КОММЕН-  
ТИРОВАТЬ**

**ŞƏRH, TƏFSİR, ŞƏRH ETMƏ,  
TƏFSİR ETMƏ // ŞƏRH ETMƏK,  
TƏFSİR ETMƏK**

**КОММЕРЧЕСКАЯ  
КОМПАНИЯ**

**TİCARƏT ŞİRKƏTİ**

**КОММЕРЧЕСКИЙ  
АКТ**

**TİCARƏT AKTI**

**КОМПЕНСАЦИОН-  
НЫЕ ВЫПЛАТЫ**

**KOMPENSASIYA ÖDƏMƏLƏRİ**  
(əmək hüququnda əmək öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar işçilərə əlavə xərclərin (məsələn, ezamiyyət, mənzil, sair kommunal) ödənilməsi üçün verilən pul məbləği).

**КОМПЕНСАЦИЯ**

**KOMPENSASIYA** (*lat. compensatio - ödəmə*) -

- 1) mülki hüquqda öhdəliklərin dayanandırılması üsullarından biri (qarşılıqlı tələblərin ödənilməsi yolu ilə);
- 2) qanunla müəyyən edilmiş hallarda işçilərin müxtəlif kateqoriyalarına verilən ödəmələr.

**КОМПЕНСАЦИЯ  
УБЫТКОВ**

**ZƏRƏRİN ÖDƏNİLMƏSİ** (mülki hüququn digər subyektinə maddi zərər vurmuş subyektin, əşyaların, maddi ziyanın vurulmasınadək mövcud olmuş vəziyyətinin bərpa edilməsindən (restitusiyadan), yaxud zərər çəkən tərəfə itkilərin kompensasiyasının ödənilməsindən (resparsiya və ya maliyyə ödəməsindən; substimasiya və ya ekvivalentli maddi sərvətlər təqdim edilməsindən) ibarət olan hərəkəti).

**КОММЕНТАРИЙ  
СУДЕБНОЙ  
ПРАКТИКИ**

**MƏNKƏMƏ TƏCRÜBƏSİNİN ŞƏRHİ**

<b>КОМПЕТЕНЦИЯ</b>	<b>1. KOMPETENSIYA, SƏRİŞTƏ, BİLİK, TƏCRÜBƏ;</b> <b>2. ETİBAR; 3. SƏLAHİYYƏT, BİLİK SAHƏSİ, İXTİSAS.</b>
<b>КОНВЕНЦИЯ</b>	<b>KONVENSİYA</b> ( <i>lat. conventio - müqavilə</i> ) - hər hansı xüsusi məsələyə dair beynəlxalq müqavilə, saziş).
<b>КОНВЕРСИОННАЯ ЭМИССИЯ</b>	<b>KONVERSİYON EMİSSIYA</b> (əvvəlki buraxılış üzrə istiqrazların tədavül müddətinin sonunda yeni istiqrazların dövriyyəyə buraxılması)
<b>КОНВЕРТИРУЕМАЯ ВАЛЮТА</b>	<b>DÖNƏRLİ VALYUTA</b> (bütün ölkələrin valyutalarına sərbəst mübadilə oluna bilən valyuta)
<b>КОНДИЦИЯ</b>	<b>KONDİSIYA</b> - (1.müqavilə şərti, saziş şərti; 2. norma, standart, keyfiyyət).
<b>КОНДОМИНАТ</b>	<b>KONDOMİNAT</b> ( <i>lat. condominium: con - birlikdə + dominium - sahiblik</i> ) - birlikdə əldə etmə, hökmranlıq.
<b>КОНКУРС</b>	<b>KONKURS, MÜSABİQƏ</b>
<b>КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО</b>	<b>KONSTITUSIYA HÜQUQU</b> (konstitusiyada və normativ -hüquqi aktlarda təsbit olunan münasibətləri tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).
<b>КОНСТИТУЦИЯ</b>	<b>KONSTITUSIYA</b> ( <i>lat. constitutio - quruluş, təsisat</i> ) - dövlətin yüksək hüquqi qüvvəyə malik olan əsas qanunu).

<b>КОНТРАГЕНТ</b>	<b>KONTRAGENT</b> ( <i>lat. contrahens - saziş bağlayan</i> ) - müqavilənin tərəflərindən biri.
<b>КОНТРАКТАНТ</b>	<b>KONTRAKTANT</b> (kontrakt üzrə müəyyən öhdəlikləri öz üzərinə götürmüş şəxs).
<b>КОНТРАКЦИЯ</b>	<b>KONTRAKSIYA</b> (sənaye, təsərrüfat təşkilatları və s. arasında müqavilə).
<b>КОНТРОЛЬ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ</b>	<b>DÖVLƏT NƏZARƏTİ</b> (dövlət hakimiyyətinin həyata keçirilməsi formalarından biri).
<b>КОНФЕДЕНЦИАЛЬНОЕ СООБЩЕНИЕ</b>	<b>MƏXFİ MƏLUMAT</b>
<b>КОНФИСКАЦИЯ</b>	<b>MÜSADİRƏ</b> (hökumət qərarına əsasən hər hansı bir şəxsin və ya təşkilatın mal-mülkünün əlindən alınması).
<b>КОНФИСКАЦИЯ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAKIN MÜSADİRƏSİ</b> (əmlakın bütünlüklə, yaxud onun bir hissəsinin vətəndaşların şəxsi (xüsusi) mülkiyyətindən məhkəmə qaydasında əvəzsiz olaraq dövlətin mülkiyyətinə götürülməsi).
<b>КОНФЛИКТ</b>	<b>TOQQUŞMA, İXTİLAUF, MÜBAHİSƏ, MÜNAQİŞƏ</b>
<b>КООПЕРАТИВ</b>	<b>KOOPERATİV</b> ( <i>lat. cooperatio - əməkdaşlıq</i> ) - bu və ya digər iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi məqsədilə bərabər payçı şəklində fiziki və ya hüquqi şəxslərin könüllü birləşməsi, birliyi.

**КООПЕРАТИВНЫЙ  
БАНК**

**КООПЕРАТИВ БАНК** (qarşılıqlı iş birliyinə malik bir qrup təsərrüfat subyektləri, xüsusilə iri əmtəə istehsalçıları tərəfindən kredit və müxtəlif bank xidmətləri tələbatını ödəmək məqsədilə kooperativ mülkiyyət kimi yaradılan kommersiya bankı və ya ixtisaslaşmış maliyyə-kredit təşkilatı).

**КООПЕРАЦИЯ**

**КООПЕРАТИВ** (*lat. cooperatio - əməkdaşlıq*) - fiziki şəxslərin kollektiv sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq məqsədilə könüllü üzvlük əsasında birləşməsi, birliyi.

**КСЕРОКОПИЯ**

**SURƏT, ÜZ**

**КОРПОРАЦИЯ**

**КОРПОРАСİYА** (*lat. corporatio - birlik*) - bir peşəyə və s. mənsub olan adamların ittifaqı, birləşməsi, cəmiyyəti.

**КОРРЕКТИВ**

**DÜZƏLİŞ, TƏSHİH**

**КОРРЕКТИРОВАНИЕ**

**DÜZƏLTMƏ, DÜZƏLDİLMƏ,  
TƏSHİH ETMƏ (EDİLMƏ)**

**КОСВЕННЫЕ  
(УЛИКИ, ДОКАЗА-  
ТЕЛЬСТВА)**

**DOLAYI** (yanakı) sübutlar - baş faktı deyil, sübutedicı faktı müəyyən edən sübutlar.

**КОСВЕННЫЕ  
ВЫВОДЫ**

**DOLAYI NƏTİCƏLƏR**

**КОТИРОВКА**

**КОТИРОВКА** (*fr. coter - nömrələmək, qeyd etmək*) - birjada faktiki və-

	ziyyətdən asılı olaraq, qanunvericilik normaları daxilində məhsul və xidmətlərin qiymətlərinin, eləcə də qiymətli kağızların və valyutaların məzənnələrinin müəyyən edilməsi.
<b>КОЭФФИЦИЕНТ</b>	<b>ƏMSAL</b>
<b>КОЭФФИЦИЕНТ ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ</b>	<b>ÖDƏMƏ ƏMSALI (MÜƏSSİSƏNİN ÖHDƏLİKLƏRİNİN</b> (passivlərinin) şəxsi vəsaitləri ilə ödənilməsi əmsalı).
<b>КРАЖА</b>	<b>ÖĞURLUQ</b> (cinayət qanunvericiliyinə görə mülkiyyət əleyhinə olan cinayətlərin bir növü).
<b>КРЕДИТ</b>	<b>KREDİT (MÜƏYYƏN XƏRC ÜÇÜN AYRILAN PUL) BORC</b>
<b>КРЕДИТНАЯ БЛОКАДА</b>	<b>KREDİT BLOKADASI</b> (beynəlxalq maliyyə- kredit institutları, eləcə də digər beynəlxalq kreditor subyektlərin hər hansı dövlətə və ya dövlətlər qrupuna kredit təqdim etməsindən imtina etməsi).
<b>КРЕДИТНАЯ ЛИНИЯ</b>	<b>KREDİT XƏTTİ</b> (bankın, yaxud digər kredit institutunun borc alan subyekt qarşısında kredit vəsaitini təqdim etməklə bağlı öhdəliyi, yaxud bu öhdəliyin hüquqi rəsmiləşdirilməsi).
<b>КРЕДИТНОЕ ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО</b>	<b>KREDİT MƏLUMAT AGENTLİYİ</b> ( <i>ing. kredit reporting agency</i> ) - kredit əldə etməklə bağlı müxtəlif müəssisə və təşkilatlara informasiyalar təqdim edən konsalting şirkəti (məsləhətçi şirkət).

**КРЕДИТНЫЕ  
РЕСУРСЫ****KREDİT RESURSLARI -**

1) Mikro səviyyədə: bank və ya digər kredit institutları tərəfindən yerləşdirilən müxtəlif növ kredit resurslarının məcmusu;

2) Makro səviyyədə: ölkə iqtisadiyyatına yönəldilmiş kredit vəsaitlərinin həcmi.

**КРЕДИТНЫЙ ПЛАН**

**KREDİT PLANI** (bank tərəfindən ona müraciət etmiş hüquqi və ya fiziki şəxsə təqdim olunan kredit vəsaitinin şərtlərini əks etdirən sənəd).

**КРЕДИТОР**

**KREDİTOR** (kredit münasibətlərində borc vəsaitini təqdim edən tərəf, kredit verən subyekt).

**КРЕДИТОСПОСОБ-  
НОСТЬ**

**KREDİT QABİLİYYƏTİ** (iqtisadi subyektin borc ala bilmək qabiliyyəti, imkanları).

**КРИМИНАЛИСТИКА**

**KRİMİNALİSTİKA** (cinayətlər haqqında hüquq elmi).

**КРИМИНОЛОГИЯ**

**KRİMİNOLOGİYA** (cinayəti ictimai bir hadisə kimi tədqiq edən elm ).

**КУПЛЯ-ПРОДАЖА****ALQI-SATQI****КУРС****MƏZƏNNƏ -**

(1) Məhsulların, həmçinin qiymətli kağızların alış və ya satış qiyməti;

2) Bir ölkənin milli pul vahidinin (milli valyutasının) başqa ölkənin milli pul vahidi ilə (xarici valyuta ilə) ifadə olunmuş qiyməti).

**КУРС БИРЖИ****BİRJA QİYMƏTİ -**

**(1)** birja kotirovkası əsasında müəyyən edilən mənfəət;

**2)** əmtəənin, qiymətli kağızın, valyutanın və s.-in birjadakı tələb əsasında formalaşan qiyməti).

**КУРСОВАЯ  
ПРИБЫЛЬ**

**BİRJA MƏNFƏƏTİ** (birja üzvlərinin və iştirakçılarının alqı-satqı, eləcə də vasitəçilik əməliyyatlarından əldə etdikləri mənfəət).



**ЛЕЧЕНИЕ  
ПРИНУДИТЕЛЬНОЕ**

**MƏCBURİ MÜALİCƏ** (Azərbaycan Respublikasının cinayət qanunvericiliyi ilə müəyyən edilən tədbirlər sistemi).

**ЛЖЕСВИДЕТЕЛЬСТВО**

**YALAN İFADƏ VERMƏ**

**ЛИЗИНГ**

**LİZİNQ** (*ing. leasing*) - investisiya fəaliyyətinin bir forması olaraq istehlakçı subyektin sifarişi əsasında əmlakı satın almaqla onu istehlakçıya (hüquqi və ya fiziki şəxsə) orta və uzun müddətə icarəyə vermək məqsədilə həyata keçirilən xidmət növü.

**ЛИКВИДАЦИЯ**

**LƏĞV ETMƏ**

**ЛИКВИДИРОВАТЬ**

**LƏĞV ETMƏK, TƏSVİYYƏ ETMƏK**

**ЛИМИТ**

**LİMİT** (*lat. limets - sərhəd*) - nəyinsə həddüdə kəmiyyəti, həddüdə norması.

**ЛИЦЕНЗИОННЫЙ  
ДОГОВОР**

**LİSENZİYA MÜQAVİLƏSİ** (müqavilə növü).

**ЛИЦЕНЗИЯ**

**LİSENZİYA** (*lat. licentia - hüquq, icazə*) -

- 1) Xaricə mal aparmaq və ya xaricdən mal gətirmək üçün icazə;
- 2) Həmin icazəni təsdiq edən sənəd.
- 3) Müəyyən sahibkarlıq fəaliyyətinə qanunla müəyyən olunmuş xüsusi razılıq.

**ЛИЦО  
(физическое или  
юридическое)**

**ŞƏXS** (fiziki və ya hüquqi).

**ЛИЦО БЕЗ  
ГРАЖДАНСТВА**

**ЛИЦО, ОБЪЯВЛЕН-  
НОЕ БАНКРОТОМ  
ПО СУДУ**

**ЛИЦО, ДЕЙСТВУЮЩЕЕ  
ОТ СВОЕГО ИМЕНИ,  
САМОСТОЯТЕЛЬНО, НЕ  
ЧЕРЕЗ ДРУГОЕ ЛИЦО**

**ЛИЦО, ПОДАВШЕЕ  
ЗАЯВЛЕНИЕ О  
КОНФИСКАЦИИ**

**ЛИЧНАЯ СОБС-  
ТВЕННОСТЬ**

**ЛИЧНОЕ  
СТРАХОВАНИЕ**

**ЛИЧНОСТЬ**

**ЛИШЕНИЕ ВЛАДЕНИЯ**

**ЛИШЕНИЕ ПРАВА  
СОБСТВЕННОСТИ**

**ЛИШЕНИЕ СВОБОДЫ**

**ЛОМБАРД**

**ЛЬГОТА**

**VƏTƏNDAŞLIĞI OLMAYAN ŞƏXS**

**MƏNKƏMƏ QAYDASINDA  
MÜFLİS ELAN OLUNAN ŞƏXS**

**DİGƏR ŞƏXSİN VASİTƏSİ OLMADAN,  
ÖZ ADINDAN, MÜSTƏQİL OLARAQ  
ÇIXIŞ EDƏN ŞƏXS**

**MÜSADİRƏ BARƏDƏ  
ƏRİZƏ VERMİŞ ŞƏXS**

**ŞƏXSİ MÜLKİYYƏT** (vətəndaşlara məxsus olan mülkiyyət forması).

**ŞƏXSİ** (fərdi) **SİĞORTA**  
(dövlət sığortasının bir növü).

**ŞƏXSİYYƏT** (ictimai münasibətlərin fəal subyekti olan insan).

**SAHİBLİKDƏN MƏHRUM ETMƏ**

**MÜLKİYYƏT HÜQUQUNDAN  
MƏHRUM ETMƏ**

**AZADLIQDAN MƏHRUM ETMƏ** (cinayət hüququnda cəza növlərindən biri).

**LOMBARD** (daşınar əmlakın girov qoyulması müqabilində borc pul verən kredit idarəsi).

**GÜZƏŞT** (hər hansı şəxsə üstünlük vermək, onu müəyyən olunmuş qaydaları, vəzifələri yerinə yetirməkdən qismən azad etmək (məsələn, vergi, təqaüd güzəştləri və i.a.), yaxud yerinə yetirmək şərtlərini yüngülləşdirmək).

<b>МАЖОРИТАРНЫЙ</b>	<b>MAJORİTAR</b> (əksəriyyətə əsaslanan).
<b>МАЖОРИТАРНАЯ СИСТЕМА</b>	<b>MAJORİTAR SİSTEM</b>
<b>МАКРОЭКОНОМИКА</b>	<b>MAKROİQTİSADİYYAT</b> ( <i>yun. makros - böyük, ekonomike - iqtisadiyyat, ev təsərrüfatı</i> ) - 1) ölkə iqtisadiyyatı ümumi. tam şəkildə tədqiq edən, öyrənən elm, iqtisad elmi; 2) iqtisadi təhlil metodlarından biri.
<b>МАЛОЛЕТНИЕ</b>	<b>AZYAŞLILAR</b>
<b>МАТЕРИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ</b>	<b>MADDİ MƏSULİYYƏT</b> (işçilərin işlədikləri idarəyə (müəssisəyə) vurduqları əmlak zərərini ödəmələri).
<b>МАТЕРИАЛЬНОЕ ПРАВО</b>	<b>MADDİ HUQUQ</b> (konkret ictimai münasibətləri tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).
<b>МАТЕРИНСТВО</b>	<b>ANALIQ</b> (qadının - ananın uşaq doğması, saxlaması və tərbiyə etməsilə əlaqədar hüquq və vəzifələrinin məcmusu).
<b>МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО</b>	<b>BEYNƏLXALQ HÜQUQ</b> (dövlətlər və beynəlxalq münasibətlərin digər subyektləri arasında siyasi, iqtisadi, elmi-mədəni və i.a. münasibətləri tənzim edən normalar sistemi).
<b>МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО</b>	<b>BEYNƏLXALQ XÜSUSİ HÜQUQ</b> (beynəlxalq xarakterli mülki hüquq münasibətlərini tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ  
ОРГАНИЗАЦИИ**

**BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLAR** (siyasi, iqtisadi, sosial, elmi-texniki, mədəni və i.a. sahədə ümumi məqsədlərə nail olmaq üçün dövlətlərin, yaxud qeyri-hökumət xarakterli milli cəmiyyətlərin (assosiasiyaların ) və fərdi üzvlərin birliyi).

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ  
ВАЛЮТНЫЙ ФОНД  
(МВФ)**

**BEYNƏLXALQ VALYUTA FONDU** (BVF) - əsası 1944-cü ildə ABŞ-ın Nyu-Hempşir ştatının Bretton-vuds əyalətində BMT-nin valyuta maliyyə sferasında beynəlxalq əməkdaşlığı təmin etmək, beynəlxalq ticarətin genişlənməsinə və tarazlı inkişafına şərait yaratmaq, bununla da üzv ölkələrin iqtisadi yüksəlişinə yardımçı olmaq, üzv ölkələrin valyuta stabilliyinə xidmət etmək, üzv ölkələrin tədiyə balansındakı qeyri-tarazlıqları aradan qaldırmaq məqsədilə onlara kreditlər vermək, bununla da, beynəlxalq iqtisadi əlaqələrin inkişafına mane ola bilən amillərin qarşısını almaq, beynəlxalq ticarət münasibətlərinə maneçilik törədən valyuta idxalı məhdudiyətlərinin aradan qaldırılmasına kömək etmək məqsədilə yaradılan beynəlxalq maliyyə institutu.

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ  
КРЕДИТ**

**BEYNƏLXALQ KREDİT** (beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən kredit münasibəti).

**МЕЛКОЕ  
ХИЩЕНИЕ****XIRDA OĞURLUQ**

**МЕЛКОЕ ХУЛИ-  
ГАНСТВО**

**XIRDA XULİQANLIQ** (ictimai təhlükəsizlik və ictimai qayda əleyhinə olan cinayətlərin bir növü).

**МЕМОРИАЛ**

**MEMORİAL** (müəssisənin həyata keçirdiyi ticarət əməliyyatlarının gündəlik qeydiyyatı aparıldığı mühasibat uçotu kitabı, mühasibatlıq sənədi).

**МЕМОРИАЛЬНЫЙ  
ОРДЕР**

**MEMORİAL ORDER** (iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə müəssisə və təşkilatlarda mühasibat uçotunun ən çox yayılmış formalarından biri).

**МЕРА НАКАЗАНИЯ**

**CƏZA TƏDBİRİ** (dövlətin məcburiyyət tədbiri formalarından biri).

**МЕСТНЫЕ ОРГАНЫ**

**YERLİ ORQANLAR**

**МЕСТОЖИТЕЛЬ-  
СТВА**

**YAŞAYIŞ YERİ** (ünvan) - (bir və ya bir neçə şəxsin yaşaması üçün müvəqqəti, yaxud daimi istifadə edilən mülkiyyətdə olan və ya icarəyə götürülmüş yer ).

**МЕСТО ЛИШЕНИЯ  
СВОБОДЫ**

**AZADLIQDAN MƏHRUM ETMƏ YERİ**

**МИКРОЭКОНОМИКА**

**MIKROIQTİSADİYYAT** (yun. mikros - xırda, balaca, ekonomike - iqtisadiyyat, ev təsərrüfatı) - müəssisə səviyyəsində iqtisadi prosesləri - müəssisə əmlakının idarə edilməsi, şəxsi vəsaitlərin və cəlb olunan vəsaitlərin nisbətinin müəyyənləşdirilməsi, investisiya tələbatının qiymətləndirilməsi və s. istiqamətdə iqtisadi prosesləri təhlil etməyə əsaslanan iqtisadi-tədqiqat metodu.

**МИНИСТЕРСТВО****NAZİRLİK** (*lat. ministro - xidmət edirəm, idarə edirəm*) - hökumət strukturuna daxil olan dövlət idarəçiliyinin ən mühüm mərkəzi orqanlarının adı.**МИНИСТЕРСТВО  
ЮСТИЦИИ****ƏDLİYYƏ NAZİRLİYİ****МНОЖЕСТВЕННОСТЬ ИСТЦОВ  
ИЛИ ОТВЕТЧИКОВ  
ПО ИСКУ****İDDİA ÜZRƏ CAVABDEHLƏRİN  
VƏ YA İDDİAÇILARIN ÇOXLUĞU****МНОГОДЕТНЫЕ И  
ОДИНОКИЕ МАТЕРИ****ÇOXUŞAQLI VƏ TƏK ANALAR****МНОГОЖЕНСТВО****ÇOXARVADLILIQ** (nikahın qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq ümumi təsərrüfatı birgə idarə etməklə iki və ya daha çox qadınla faktiki yaşama).**МОЛОДЫЕ  
СПЕЦИАЛИСТЫ****GƏNC MÜTƏXƏSSİSLƏR** (ali məktəbləri, orta ixtisas və ya peşə məktəblərini qurtarıdıqdan sonra istehsalatda çalışan (çalışmaq üçün göndərilən) şəxslər).**МОНОГИНИЯ****MONOGİNİYA** (*yun. monos - tək + gyne - qadın, arvad*) - təkərvadlılıq.**МОРАТОРИЙ****MORATORİUM** (*lat. moratorius - lənqidici, təxirəsalıcı*) - mülki hüquqda - öhdəliyin icrasının müəyyən müddətə və ya hər hansı fəvqəladə hadisə (məsələn, təbii fəlakət, müharibə) qurtaranadək hökumət tərəfindən təxirə salınması.

**МОРАЛЬНЫЙ  
УЩЕРБ  
(В ПРАВЕ)**

**MƏNƏVİ ZƏRƏR** (hüquqda) - qeyri-əmlak xarakterli ziyan.

**МОТ (МЕЖДУНА-  
РОДНАЯ ОРГАНИ-  
ЗАЦИЯ ТРУДА)**

**BƏT** (Beynəlxalq Əmək Təşkilatı).

**МОТИВ  
ПРЕСТУПЛЕНИЯ**

**CİNAYƏTİN MOTİVİ** (cinayətin subyektiv cəhətinin elementlərindən biri).

**МУНИЦИПАЛЬНАЯ  
СОБСТВЕННОСТЬ**

**BƏLƏDİYYƏ MÜLKİYYƏTİ** (yerli maliyyə, dövlət mülkiyyətində olan və bələdiyyələrin istifadəsinə verilmiş bələdiyyə əhalisinin tələbatının ödənilməsinə xidmət edən bütün növdən olan daşınar və daşınmaz əmlak).

**МУНИЦИПАЛЬНЫЕ  
ОРГАНЫ**

**BƏLƏDİYYƏ ORQANLARI** (bələdiyyə tərəfindən yaradılan, yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etmək səlahiyyətli verilən və dövlət orqanları sistemində daxil olmayan seçkili və başqa orqanlar).

**НАБЛЮДАТЕЛЬНАЯ  
КОМИССИЯ**

**MÜŞAHİDƏ KOMİSSİYASI**

**НАДЗОР**

**NƏZARƏT** (dövlət orqanlarının qanunçuluğun və hüquq qaydasının təmin edilməsi üzrə fəaliyyətinin formalarından biri).

**НАЕМ  
ИМУЩЕСТВЕННЫЙ**

**ƏMLAK İCARƏSİ**

**НАКАЗАНИЕ**

**CƏZA** (məhkəmənin hökmü ilə təyin edilən cinayət-hüquqi xarakterli tədbir).

**НАКЛАДНАЯ**

**FAKTURA (lat. factura)** - əmtənin (məhsulun) faktiki tədarükünü, xidmətləri və ya əmtəələrin dəyərini təsdiqləyən və satıcı tərəfindən alıcının adına verilən yazılı hesab (sənəd).

**НАЛИЧНЫЙ  
РАСЧЕТ**

**NAĞD HESABLAŞMA**

**(1)** bir iqtisadi subyektdən digərinə nağd şəkildə təqdim edilən ödəniş əməliyyatı;

**(2)** fond birjasında qiymətli kağızların alqı-satqısının nağd formada həyata keçirilməsi).

**НАЛОГ**

**VERGİ** (dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə, habelə məqsədli dövlət fondlarına köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödəniş).



**НАЛОГ  
НА ДОБАВЛЕННУЮ  
СТОИМОСТЬ**

**ƏLAVƏ DƏYƏR VERGİSİ** (ƏDV) - is-  
tehsal olunmuş əmtəələrin, işlərin və  
xidmətlərin satışı zamanı yaranmış  
əlavə dəyərdən müvafiq büdcə həlqə-  
sinə (əsas etibarilə dövlət büdcəsinə)  
ödənilən vergi.

**НАЛОГ НА ДОХОДЫ  
ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ**

**FİZİKİ ŞƏXSLƏRİN GƏLİR VERGİSİ**  
(vergi ili ərzində ölkədə rezidentlərin  
bütün gəlirləri ilə həmin dövr üçün mü-  
vafiq qanunvericiliklə müəyyənləşdi-  
rən gəlirdən çıxılan məbləğ arasındakı  
fərqdən ibarət gəlirə, həmçinin qeyri-  
rezidentin qanunvericilik əsasında  
müəyyənləşdirilən gəlirdən çıxılan  
məbləğ nəzərə alınmaqla gəlirinə tət-  
biq edilən vergi).

**НАЛОГ НА  
ПРИБЫЛЬ ЮРИДИ-  
ЧЕСКИХ ЛИЦ**

**HÜQUQİ ŞƏXSLƏRİN MƏNFƏƏT  
VERGİSİ** (ölkənin vergi qanunvericili-  
yi əsasında rezident və qeyri-rezident  
müəssisələrin mənfəətinə tətbiq edi-  
lən vergi).

**НАЛОГИ ГОСУ-  
ДАРСТВЕННЫЕ**

**DÖVLƏT VERGİLƏRİ**

**НАЛОГОВЫЙ  
АГЕНТ**

**VERGİ AGENTİ** (vergini hesablamağa,  
onu vergi ödəyicisindən tutmağa və tə-  
yinatı üzrə köçürməyə borclu olan şəxs).

**НАЛОГОВЫЙ  
КОДЕКС**

**VERGİ MƏCƏLLƏSİ** (Azərbaycan  
Respublikasında vergi sistemini, vergi-  
tutmanın ümumi əsaslarını, vergilərin  
müəyyən edilməsi, ödənilməsi və yığıl-  
ması qaydalarını və i.a.müəyyən edən  
sistemləşdirilmiş qanunvericilik aktı).

<b>НАЛОГОВЫЙ ПЛАТЕЖ</b>	<b>VERGİ ÖDƏNİŞİ</b>
<b>НАНОСИТЬ УЩЕРБ</b>	<b>ZƏRƏR VURMAQ</b>
<b>НАНОСЯЩИЙ УЩЕРБ (ВРЕД)</b>	<b>ZƏRƏR ( ZİYAN ) VURAN</b>
<b>НАРУШАТЬ (право, закон, договор, обязанность, нормы)</b>	<b>POZMAQ</b> (hüququ, qanunu, müqaviləni, öhdəliyi).
<b>НАРУШЕНИЕ ДОГОВОРА</b>	<b>MÜQAVİLƏNİ POZMA</b>
<b>НАРУШЕНИЕ НАЛОГОВОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>	<b>VERGİ ÖHDƏLİYİNİ POZMA</b>
<b>НАРУШЕНИЕ НОРМ ПРАВА</b>	<b>HÜQUQ NORMALARINI POZMA</b>
<b>НАРУШЕНИЕ НОРМЫ МАТЕРИАЛЬНОГО ПРАВА</b>	<b>MADDİ HÜQUQ NORMALARINI POZMA</b>
<b>НАСЛЕДСТВО</b>	<b>VƏRƏSƏLİK, MİRAS, İRS</b>
<b>НАСЛЕДСТВЕННОЕ ПРАВО</b>	<b>VƏRƏSƏLİK HÜQUQU</b> (miras qoyanın əmlakının digər şəxslərə keçməsilə əlaqədar yaranan münasibətləri tənzimləyən hüquq normalarının məcmusu).
<b>НАХОДКА</b>	<b>TAPINTI</b>

<b>НАХОДИТЬСЯ ПОД ПОРУЧИ- ТЕЛЬСТВОМ</b>	<b>ZAMINLIKDƏ OLMAQ</b>
<b>НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА</b>	<b>MİLLİ VALYUTA</b> ( mərkəzi hökumət tərəfindən ölkə ərazisində tədavülə buraxılan valyuta).
<b>НАЧИНАТЬ</b>	<b>BAŞLAMAQ</b>
<b>НЕВОЗМОЖНОСТЬ ИСПОЛНЕНИЯ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>	<b>ÖHDƏLİYİN İCRASININ QEYRİ-MÜMKÜNLÜYÜ</b>
<b>НЕВМЕШАТЕЛЬСТВО</b>	<b>QARIŞMAMA</b>
<b>НЕДВИЖИМОЕ ИМУЩЕСТВО</b>	<b>DAŞINMAZ ƏMLAK</b> (torpaq sahələri, onun üzərində yerləşən binalar, sair tikililər və obyektlər).
<b>НЕДЕЕСПОСОБНОСТЬ</b>	<b>FƏALİYYƏT QABİLİYYƏTSİZLİYİ</b>
<b>НЕДЕЙСТВИТЕЛЬ- НЫЙ БРАК</b>	<b>QANUNSUZ NİKAN</b>
<b>НЕДОСТАТОЧНОСТЬ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ</b>	<b>SÜBUTLARIN AZLIĞI, ÇATIŞMAZLIĞI</b>
<b>НЕЗАВИСИМОСТИ СУДЕЙ</b>	<b>HAKİMLƏRİN MÜSTƏQİLLİYİ</b> (ədalət mühakiməsinin Konstitusiya prinsiplərindən biri).
<b>НЕЗАКОННАЯ ВЫГОДА</b>	<b>QANUNSUZ QAZANC</b>
<b>НЕЗАКОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ</b>	<b>QANUNSUZ FƏALİYYƏT</b>

<b>НЕЗАКОННОЕ ВЗЫСКАНИЕ НАЛОГОВ</b>	<b>VERGİLƏRİN QANUNSUZ ALINMASI</b>
<b>НЕЗАКОННОЕ ОБЛОЖЕНИЕ</b>	<b>QANUNSUZ VERGİQOYMA</b>
<b>НЕЗАКОННОЕ ПРИОБРЕТЕНИЕ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAKIN QANUNSUZ ƏLDƏ EDİLMƏSİ (QAZANILMASI)</b>
<b>НЕЗАКОННОСТЬ</b>	<b>QANUNSUZLUQ</b>
<b>НЕ ИМЕЮЩИЙ ИСКОВОЙ СИЛЫ</b>	<b>İDDİA QÜVVƏSİ OLMAYAN</b>
<b>НЕ ИСПОЛНЯТЬ</b>	<b>İCRA ETMƏMƏK</b>
<b>НЕЙТРАЛИТЕТ</b>	<b>BİTƏRƏFLİK</b>
<b>НЕЛЕГАЛЬНОСТЬ</b>	<b>QEYRİ LEQALLIQ</b>
<b>НЕМАТЕРИАЛЬНОЕ ПРАВО</b>	<b>QEYRİ-MADDİ HÜQUQ</b>
<b>НЕОБХОДИМАЯ ОБОРОНА</b>	<b>ZƏRURİ MÜDAFİƏ</b> (son zərurət) - cinayət hüququnda əməlin cinayət olmasını aradan qaldıran hallardan biri.
<b>НЕОГРАНИЧЕННОЕ ПОЛНОМОЧИЕ</b>	<b>QEYRİ-MƏHDUD SƏLAHIYYƏT</b>
<b>НЕОПРЕДЕЛИМАЯ СИЛА</b>	<b>QARŞISIALINMAZ QÜVVƏ</b> (fors-major) - fəvqəladə və həmin şəraitdə qarşısı alınmayan bilməyən hadisə (təbii fəlakət - daşqın, zəlzələ, ictimai-siyasi hadisələr, hərbi əməliyyatlar və i.a.).

**НЕОСТОРОЖ-  
НОСТЬ**

**EHTİYATSIZLIQ** (hüquq normasının tələblərini pozan şəxsin ictimai təhlükəli hərəkət və ya hərəkətsizliyinə daxili-psixi və obyektiv münasibəti).

**НЕПРАВОМЕРНОЕ  
ПРИОБРЕТЕНИЕ**

**QANUNSUZ OLARAQ  
ƏLDƏ ETMƏ, ƏLƏ KEÇİRMƏ**

**НЕПРАВОМЕРНОСТЬ**

**QANUNSUZLUQ, QEYRİ- QANUNİLİK**

**НЕПЛАТЕЖЕСПО-  
СОБНЫЙ**

**ÖDƏMƏ QABİLİYYƏTİ OLMAYAN**

**НЕПОЛНОЕ  
РАБОЧЕЕ ВРЕМЯ**

**NATAMAM İŞ VAXTI** (Azərbaycan Respublikasının əmək qanunvericiliyinə görə əmək müqaviləsi bağlanarkən, habelə əmək münasibətləri prosesində işçi ilə işgötürənin qarşılıqlı razılığı ilə natamam iş vaxtı müəyyən edilə bilər).

**НЕПОСРЕДСТВЕН-  
НОСТЬ**

**VASİTƏSİZLİK; BİLAVASİTƏLİLİK**

**НЕПОСРЕДСТВЕН-  
НОСТЬ СУДЕБНОГО  
РАЗБИРАТЕЛЬСТВА**

**MƏHKƏMƏ ARAŞDIRMASININ BİLAVASİTƏLİYİ** (məhkəmənin işə baxarkən bütün materiallarla tanış olması və sübutları bilavasitə tədqiq etməsi).

**НЕПРАВОСПОСОБ-  
НОСТЬ**

**HÜQUQ QABİLİYYƏTİ OLMAMA**

**НЕПРЕРЫВНОСТЬ**

**ARASIKƏSİLMƏZLİK, FASILƏSİZ-  
LİK, ARAMSIZLIQ**

**НЕПРЕРЫВНОСТЬ  
СУДЕБНОГО РАЗ-  
БИРАТЕЛЬСТВА**

**MƏHKƏMƏ ARAŞDIRMASININ FA-  
SİLƏSİZLİYİ** (başlanmış işə baxılıb qurtarmamış həmin tərkibdəki məh-

<b>НЕПРЕРЫВНЫЙ СТАЖ РАБОТЫ</b>	kəmə tərəfindən digər işlərə baxılması, qərarın (hökümün) məhkəmə baxışı qurtaran kimi dərhal çıxarılması və hakimlərin müşavirəsindən sonra elan edilməsi).
<b>НЕПРИКОСНОВЕННОСТЬ ЖИЛИЩА</b>	<b>ƏMƏK STAJININ FASILƏSİZLİYİ</b>
<b>НЕПРИКОСНОВЕННОСТЬ ЛИЧНОСТИ</b>	<b>YAŞAYIŞ SAHƏSİNİN TOXUNULMAZLIĞI</b>
<b>НЕПРИМЕНЕНИЕ НАКАЗАНИЯ</b>	<b>ŞƏXSİYYƏTİN TOXUNULMAZLIĞI</b>
<b>НЕ ПРИНИМАТЬ ВО ВНИМАНИЕ</b>	<b>CƏZANI TƏTBİQ ETMƏMƏ</b>
<b>НЕСОБЛЮДЕНИЕ</b>	<b>NƏZƏRƏ ALMAMAQ</b>
<b>НЕСОБЛЮДЕНИЕ НОРМ ПРАВА</b>	<b>RİAYƏT ETMƏMƏ</b>
<b>НЕСОВЕРШЕННОЛЕ- ТНЕ (в праве)</b>	<b>HÜQUQ NORMALARINA RİAYƏT ETMƏMƏSİ</b>
<b>НЕСОВЕРШЕННО- ЛЕТНИЕ</b>	<b>YETKİNLİK YAŞI</b> (hüquqda) - qanunla müəyyən edilmiş yaş həddi.
<b>НЕСПРАВЕДЛИ- ВОСТЬ</b>	<b>YETKİNLİK YAŞINA ÇATMAYANLAR</b> (18 yaşına çatmayan vətəndaşlar).
<b>НЕСУЩЕСТВЕННОЕ ТРЕБОВАНИЕ</b>	<b>ƏDALƏTSİZLİK</b>
	<b>ƏHƏMİYYƏTSİZ TƏLƏB</b>

**НЕСЧАСТНЫЙ  
СЛУЧАЙ**

**BƏDBƏXT HADİSƏ** (Əmək qanunvericiliyinə görə işlə əlaqədar əmək və zifələrinin yerinə yetirilməsi prosesində və ya qanunda xüsusi olaraq nəzərdə tutulduğu hallarda işçinin orqanizminin qəflətən zədələnməsi, səhətin pozulması (zərər çəkmiş şəxsin qəsdli nəticəsində baş vermədikdə) ilə müşayiət olunan hadisə).

**НЕТРУДОСПОСОБ-  
НОСТЬ**

**ƏMƏK QABİLİYYƏTİSİZLİYİ** (sağlamlıq vəziyyəti, yaş ilə əlaqədar və qanunla nəzərdə tutulan digər hallarda əmək qabiliyyətinin itirilməsi).

**НЕТТО-КАПИТАЛ**

**XARİCİ KAPİTAL** (formasından asılı olmayaraq ölkə xaricindəki iqtisadi subyektə məxsus kapital).

**НЕУСТОЙКА**

**DƏBBƏ PULU** (müqavilə ilə müəyyənləşdirilən, öhdəliyin icra edilmədiyi və ya lazımınca icra edilmədiyi, o cümlədən icranın gecikdirildiyi halda borclunun kreditora ödəməli olduğu pul məbləği (cərimə, penya)).

**НЕШТАТНЫЕ  
РАБОТНИКИ**

**ŞTATDAN KƏNAR İŞÇİLƏR** (əmək qanunvericiliyinə görə idarə, müəssisə və təşkilatlar üçün birdəfəlik, təsadüfi işləri, yaxud istehsalın əsas sahəsinə aid müəyyən növ işləri icra edən şəxslər).

**НЕЯВКА В СУД**

**MƏNKƏMƏYƏ GƏLMƏMƏ**

**НОМЕНКЛАТУРА**

**NOMENKLATURA** (hər hansı bir ixtisas sahəsində işlənən adların ümumi siyahısı).

**НОРМА ПРАВА**

**HÜQUQ NORMASI** (dövlət tərəfindən müəyyən və mühafizə edilən, ictimai münasibətləri xalqın mənafeyinə uyğun tənzimləyən ümumməcburi davranış qaydası).

**НОРМАТИВНЫЙ АКТ**

**NORMATİV AKT** (hüququn mənbələrindən biri olan hüquqi akt).

**НОТАРИАТ**

**NOTARIAT** (Azərbaycan Respublikasında "Notariat haqqında" Azərbaycan Respublikasının 26 noyabr 1999-cu il tarixli qanunun (bu qanuna 18 aprel 2000-ci il və 20 fevral 2001-ci il tarixdə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir) 1-ci maddəsinə əsasən hüquqi hərəkətləri aparmağa müvəkkil edilmiş şəxs (şəxslər birliyi)).

**НОТАРИУС**

**NOTARIÜS** (*lat. notarius - katib*) - notariat fəaliyyəti ilə peşəkarcasına məşğul olan şəxs.





<b>ОБВИНЕНИЕ</b>	<b>İTTİHAM ETMƏ</b> (cinayət-prosessual qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada şəxsin cinayət qanunu ilə nəzərdə tutulmuş konkret əməli törətməsinin israr edilməsi).
<b>ОБВИНИТЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ</b>	<b>İTTİHAMNAMƏ</b> (prosessual sənəd).
<b>ОБВИНЯЕМЫЙ</b>	<b>TƏQSİRLƏNDİRİLƏN ŞƏXS</b> - (cinayət-prosessual qanunvericiliyinə uyğun olaraq müstəntiqin, prokurorun və ya məhkəmənin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb etmə barədə haqqında qərar çıxarıldığı fiziki şəxs).
<b>ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИСКА</b>	<b>İDDİANI TƏMİN ETMƏ</b>
<b>ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИСПОЛНЕНИЯ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ</b>	<b>ÖHDƏLİYİN İCRASINI TƏMİN ETMƏ</b>
<b>ОБЖАЛОВАНИЕ</b>	<b>ŞİKAYƏT ETMƏ</b>
<b>ОБЖАЛОВАНИЕ ДЕЙСТВИЙ ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ</b>	<b>VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİN HƏRƏKƏTLƏRİNDƏN ŞİKAYƏT ETMƏ</b>
<b>ОБЖАЛОВАНИЕ СУДЕБНЫХ РЕШЕНИЙ</b>	<b>MƏHKƏMƏNİN QƏRARINDAN ŞİKAYƏT ETMƏ</b>
<b>ОБОСНОВАНИЕ</b>	<b>ƏSASLANDIRMA, ƏSAS</b>
<b>ОБЛАДАТЬ (правом)</b>	<b>MALİK OLMAQ (hüquqə)</b>



<b>ОБЛИГАЦИЯ</b>	<b>İSTİQRAZ VƏRƏQƏSİ</b> (qiymətli kağız).
<b>ОБМЕН ЖИЛЫМИ ПОМЕЩЕНИЯМИ</b>	<b>YAŞAYIŞ SAHƏLƏRİNİN DƏYİŞDİRİLMƏSİ</b>
<b>ОБОСНОВАННОЕ ТРЕБОВАНИЕ</b>	<b>ƏSASLANDIRILMIŞ, ƏSASLI TƏLƏB</b>
<b>ОБРАЩЕНИЕ</b>	<b>MÜRACİƏT</b>
<b>ОБСТОЯТЕЛЬСТВО, ИМЕЮЩЕЕ ЮРИДИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ</b>	<b>HÜQUQİ ƏNƏMİYYƏTİ OLAN HAL</b>
<b>ОБЩАЯ СОБСТВЕННОСТЬ</b>	<b>ÜMUMİ MÜLKİYYƏT</b> (mülki qanunvericiliyə görə mülkiyyət hüququnun xüsusi növlərindən biri).
<b>ОБЩАЯ ДОВЕРЕННОСТЬ</b>	<b>ÜMUMİ VƏKALƏTNAMƏ, ETİBARNAMƏ</b>
<b>ОБЩЕСТВО</b>	<b>CƏMİYYƏT</b> (geniş mənada insanların tarixən təşəkkül tapmış birgə yaşayış və fəaliyyət formalarının məcmusu).
<b>ОБЩЕСТВО С ДОПОЛНИТЕЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ</b>	<b>ƏLAVƏ MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT</b> (ƏMC) - bir və ya bir neçə şəxs tərəfindən təsis edilən, nizamnamə kapitalı nizamnamə ilə müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara bölünən, iştirakçılarının onun öhdəlikləri üzrə öz mayalarının dəyərinin cəmiyyətin nizamnaməsi ilə müəyyənləşdirilən, hamısı üçün eyni olan misli miqdarında özlərinin əmlakı ilə birgə subsidiar məsuliyyət daşıyan cəmiyyət.



**ОБЩЕСТВО С  
ОГРАНИЧЕННОЙ  
ОТВЕТСТВЕН-  
НОСТЬЮ (ООО)**

**MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIY-  
YƏT (MMC)** - bir və ya bir neçə şəxs  
tərəfindən təsis edilən, nizamnamə ilə  
müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara  
bölünən cəmiyyət.

**ОБЩЕЕ ПРАВО**

**ÜMUMİ HÜQUQ**

**ОБЩЕСТВЕННАЯ  
СОБСТВЕННОСТЬ**

**İCTİMAİ MÜLKİYYƏT**

**ОБЩИЕ УСЛОВИЯ**

**ÜMUMİ ŞƏRTLƏR**

**ОБЪЕДИНЕНИЕ  
ИСКОВ**

**İDDİALARI BİRLƏŞDİRMƏ**

**ОБЪЕДИНЕНИЕ  
ДЕЛ В ОДНО  
ПРОИЗВОДСТВО**

**İŞLƏRİ BİR İCRAATDA BİRLƏŞDİRMƏ**

**ОБЪЕКТ ИНВЕ-  
СТИЦИОННОЙ  
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

**İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNİN OB-  
YEKTİ** (bilavasitə investisiya yatırılı  
bilən və bu məqsədyönlü fəaliyyətin  
nəticəsi olaraq həmin yatırımı həyata  
keçirən subyektdə mənfəət, gəlir, sə-  
mərə gətirən obyekt).

**ОБЪЕКТ НАЛОГО-  
ОБЛАЖЕНИЯ**

**VERGİTUTMA OBYEKTİ**

**ОБЪЕКТ ПРАВА**

**HÜQUQUN OBYEKTİ**

**ОБЪЯВЛЕНИЕ БАН-  
КРОТОМ ПО СУДУ**

**MƏNKƏMƏ QAYDASINDA MÜFLİS  
ELAN ETMƏ**

**ОБЪЯВЛЕНИЕ  
УМЕРШИМ**

**ÖLMÜŞ ELAN ETMƏ**

**ОБЫКНОВЕННАЯ  
АКЦИЯ**

**ADİ SƏHM** (sahibinə səhmdar cəmiyyətin idarə heyətinin üzvlərini seçmək və səhmdarların ümumi iclasında səhmdar cəmiyyətinə aid olan digər məsələlərin həll edilməsində iştirak etmək hüququnu verən səhm).

**ОБЫЧАЙ**

**ADƏT-ƏNƏNƏ**

**ОБЯЗАННОСТЬ  
ПО ЗАКОНУ**

**QANUN ÜZRƏ ÖHDƏLİK, VƏZİFƏ**

**ОБЯЗАННОСТЬ  
(функция; повин-  
ность; долг)**

**VƏZİFƏ** (funksiya; mükəlləfiyyət, borc).

**ОБЯЗАТЕЛЬНАЯ  
ДОЛЯ**

**MƏCBURİ PAY**

**ОБЯЗАТЕЛЬСТВО  
(долги или  
денежные  
обязательства)**

**ÖHDƏÇİLİK** (borc və ya pul öhdəliyi).

**ОБЯЗАТЕЛЬ-  
СТВЕННЫЙ**

**İLTİZAM, İLTİZAMLA BAĞLI OLAN,  
İLTİZAMDAN DOĞAN**

**ОБЯЗАТЕЛЬСТВО  
О ЯВКЕ**

**GƏLMƏYƏ DAİR İLTİZAM**

**ОГОВОРКА**

**QEYD, QEYD- ŞƏRT**

**ОГРАНИЧЕНИЕ  
(ЦЕНЗ)**

**MƏHDUDLAŞDIRMA,  
MƏHDUDİYYƏT ( SENZ)**



<b>ОГРАНИЧЕННО КОНВЕРТИРУЕМАЯ ВАЛЮТА</b>	<b>QİSMƏN DÖNƏRLİ VALYUTA</b> (digər ölkələrin valyutalarına mübadilə imkanlarının məhdud olduğu valyuta).
<b>ОГРАНИЧЕННЫЕ ПОЛНОМОЧИЯ</b>	<b>MƏHDUDLAŞDIRILMIŞ SƏLAHİY- YƏTLƏR</b>
<b>ОДНОСТОРОННЯЯ СДЕЛКА</b>	<b>BİRTƏRƏFLİ ƏQD (saziş).</b>
<b>ОКОНЧАТЕЛЬНОЕ РЕШЕНИЕ</b>	<b>QƏTİ, SON QƏRAR</b>
<b>ОПЕКА</b>	<b>QƏYYUMLUQ</b>
<b>ОПЕКУН</b>	<b>QƏYYUM</b>
<b>ОПИСЬ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAKIN SİYAHİYA ALINMASI</b>
<b>ОПОЗНАНИЕ</b>	<b>TANIMA, TANINMA</b>
<b>ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО</b>	<b>AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏT (ASC)</b> səhmdar cəmiyyətinin iştirakçıları tərəfindən onlara mənsub səhmləri digər səhmdarların razılığı tələb edilmədən özgəninkiləşdirilə, o cümlədən satıla bilən səhmdar cəmiyyət.
<b>ОПРАВДАНИЕ</b>	<b>BƏRAƏT</b> (bəraət hökmü) - təqsirləndirilən şəxsin ona elan olunmuş ittihamda təqsirsizliyinin məhkəmə tərəfindən tanınması.
<b>ОПРАВДЫВАТЬ (в суде)</b>	<b>BƏRAƏT QAZANDIRMAQ (MƏHKƏMƏ QAYDASINDA)</b>



**ОПРЕДЕЛЕНИЕ  
СУДЕБНОЕ**

**MƏNKƏMƏ QƏRARI** (qərardadı).

**ОПРОБЕРГАТЬ**

**TƏKZİB ETMƏK**

**ОПРОБЕРЖЕНИЕ**

**TƏKZİB, TƏKZİB ETMƏ**

**ОПРЕДЕЛЕНИЕ  
СУММЫ**

**MƏBLƏĞİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ**

**ОПУБЛИКОВАНИЕ  
ЗАКОНА**

**QANUNUN NƏŞR EDİLMƏSİ**

**ОПЦИОН**

**OPSİON** (alm. option - imtiyaz, üstünlük, seçim) -

**1)** Sahibinə müəyyənləşdirilmiş qiymət əsasında müəyyən müddətdən sonra müxtəlif növ qiymətli kağızları almaq və ya satmaq hüququ verən qiymətli kağız.;

**2)** Qəti müəyyənləşdirilmiş qiymətlərlə müəssisənin səhmlərini almaqla bağlı səhmdar cəmiyyət tərəfindən rəhbər şəxslərə verilən hüquq;

**3)** Müştəriyə əməliyyat günü ərzində müəyyən qədər aşağı salınmış qiymətlər əsasında müəyyən miqdarda qiymətli kağız, xarici valyuta və ya digər aktivlər almaq, yaxud satmaqla bağlı hüquq verən, bankla müştəri arasında bağlanmış maliyyə əməliyyatı müqaviləsi.

**ОПЬЯНЕНИЕ**

**SƏRXOŞLUQ** (cinayət hüququnda alkoqollu içkilərin qəbulu, narkotik vasitələrdən və ya baş gicəlləndirici digər vasitələrdən istifadə nəticəsində yaranan psixi vəziyyət).



<b>ОРГАН ВЛАСТИ</b>	<b>HAKİMİYYƏT ORQANI</b>
<b>ОРГАНИЗАЦИЯ</b>	<b>İDARƏ, TƏŞKİLAT</b>
<b>ОРГАНИЗОВАННЫЙ</b>	<b>TƏŞKİL EDİLMİŞ</b>
<b>ОРГАН УПРАВЛЕНИЯ</b>	<b>İDARƏETMƏ ORQANI</b>
<b>ОРГАН (учреждение, организация)</b>	<b>ORQAN (müəssisə, təşkilat).</b>
<b>ОРГАН ЮСТИЦИИ</b>	<b>ƏDLİYYƏ ORQANI</b>
<b>ОРГАНЫ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ</b>	<b>İCRA HAKİMİYYƏTİ ORQANI</b> (Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına əsasən rayonlarda, şəhərlərdə (şəhərlərdəki rayonlarda), qəsəbə və kəndlərdə dövlət hakimiyyətinin yerli icra və sərəncam orqanları).
<b>ОРДЕР</b>	<b>ORDER (fr. order) -</b> 1) Sahibinə müəyyən olunmuş zaman ərzində, müəyyən olunmuş qiymətlərlə qiymətli kağızlar almağa hüquq verən sertifikat, rəsmi məktub; 2) Səhmdar cəmiyyət tərəfindən ona məxsus olan səhmlərin alınması ilə bağlı buraxılan opsiya, qiymətli kağız; 3) Hər hansı işin görülməsi, məhsulun göndərilməsi və s. ilə bağlı bir şəxsi tərəfindən digər şəxsə göndərilən rəsmi məktub, sənəd, əmr.
<b>ОСВОБОЖДАТЬ (от ответственности, долгов, наказания)</b>	<b>AZAD ETMƏK</b> (məsuliyyətdən, borcdan, cəzadan).

<b>ОСВОБОЖДАТЬ ОТ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>	<b>ÖHDƏLİKDƏN AZAD ETMƏK</b>
<b>ОСВОБОЖДЕНИЕ ДОСРОЧНОЕ</b>	<b>VAXTINDAN ƏVVƏL AZAD ETMƏ</b>
<b>ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТ НАЛОГА</b>	<b>VERGİDƏN AZAD ETMƏ</b>
<b>ОСВОБОЖДЕНИЕ ПОРУЧИТЕЛЯ ОТ ОТВЕТСТВЕННОСТИ</b>	<b>ZAMİNİ MƏSULİYYƏTDƏN AZAD ETMƏ</b>
<b>ОСВЕДОМИТЕЛЬ</b>	<b>MƏLUMAT VERƏN, XƏBƏR VERƏN</b>
<b>ОСВЕДОМЛЯТЬ</b>	<b>XƏBƏRDAR ETMƏK, BİLDİRMƏK</b>
<b>ОСКОРБЛЕНИЕ</b>	<b>TƏHQİR ETMƏ</b>
<b>ОСМОТР</b>	<b>BAXIŞ</b>
<b>ОСНОВА</b>	<b>ƏSAS, ÖZÜL, BÜNOVRƏ, TƏMƏL</b>
<b>ОСНОВАНИЕ ИСКА</b>	<b>İDDİANIN ƏSASI</b>
<b>ОСНОВНЫЕ ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ГРАЖДАН</b>	<b>VƏTƏNDAŞLARIN ƏSAS HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ</b>
<b>ОСОБОЕ МНЕНИЕ</b>	<b>XÜSUSİ RƏY (fikir).</b>
<b>ОСОБОЕ ПРОИЗВОДСТВО</b>	<b>XÜSUSİ İCRAAT (mülki prosesdə birinci instansiya məhkəməsində icraat növlərindən biri).</b>
<b>ОСОБЫЕ УСЛОВИЯ</b>	<b>XÜSUSİ ŞƏRTLƏR</b>





**ОСТАВЛЕНИЕ В  
ОПАСНОСТИ**

**ОСТАВЛЕНИЕ  
ЗАЯВЛЕНИЯ БЕЗ  
РАССМОТРЕНИЯ**

**ОТВЕТСТВЕННЫЙ**

**ОТВЕТСТВЕН-  
НОСТЬ АДМИНИС-  
ТРАТИВНАЯ**

**ОТВЕТСТВЕН-  
НОСТЬ  
ГРАЖДАНСКАЯ**

**ОТВЕТСТВЕННОСТЬ  
МАТЕРИАЛЬНАЯ**

**ОТВЕТСТВЕН-  
НОСТЬ  
ЮРИДИЧЕСКАЯ**

**ОТВЕТЧИК**

**ОТВЕТЧИК ПО  
ВСТРЕЧНОМУ ИСКУ**

**ОТВОД СУДЬИ**

**TƏHLÜKƏDƏ SAXLAMA**

**ƏRİZƏNİ BAXILMAMIŞ SAXLAMA**

**MƏSUL** (cavabdeh).

**İNZİBATİ MƏSULİYYƏT** (vətəndaşın, yaxud vəzifəli şəxsin nisbətən az ictimai təhlükəli olan hüquqazidd hərəkətinə (hərəkətsizliyinə) görə dövlət qarşısında məsuliyyəti).

**MÜLKİ MƏSULİYYƏT** (vətəndaşın, yaxud hüquqi şəxsin mülki hüquq münasibətlərindən ibarət vəzifələri (öhdəlikləri) pozmağa görə meydana çıxan məsuliyyəti).

**MADDİ MƏSULİYYƏT** (işçilərin işlədikləri idarəyə (müəssisəyə) vurduqları əmlak zərərinin ödəmələri).

**HÜQUQİ MƏSULİYYƏT** (hüququn tələblərini icra etməyə görə dövlət məcburiyyəti).

**CAVABDEH** (məhkəmədə baxılan mülki və ya iqtisadi işlər üzrə tərəflərdən biri).

**QARŞILIQLI İDDİA ÜZRƏ CAVABDEH**

**HAKİMƏ ETİRAZ ETMƏ**

<b>ОТДАВАТЬ НА ХРАНЕНИЕ; ДЕПОНИРОВАТЬ</b>	<b>SAXLANMAĞA VERMƏK; DEPOZİTƏ QOYMAQ</b>
<b>ОТЗЫВ</b>	<b>1. GERİ ÇAĞIRMA, GERİ ÇAĞIRILMA; 2. RESENZİYA, RƏY, FİKİR, QIYMƏT</b>
<b>ОТЗЫВ СУДЕЙ</b>	<b>HAKİMLƏRİN GERİ ÇAĞIRILMASI</b>
<b>ОТКАЗ (В ИСКЕ)</b>	<b>İMTİNA ETMƏ, RƏDD ETMƏ (İDDİANI)</b>
<b>ОТКАЗ (ОТ ПРАВА, ТРЕБОВАНИЯ)</b>	<b>RƏDD DETMƏ, İMTİNA ETMƏ (hü- quqdan, tələbdən).</b>
<b>ОТКАЗАТЬ В ХОДАТАЙСТВЕ</b>	<b>VƏSATƏTİ RƏDD ETMƏK</b>
<b>ОТКАЗАТЬ В ПОРУЧИТЕЛЬСТВЕ</b>	<b>ZAMİNLIKDƏN İMTİNA ETMƏK</b>
<b>ОТКАЗАТЬСЯ ОТ ИСКА</b>	<b>İDDİANI RƏDD ETMƏK, İDDİADAN İMTİNA ETMƏK</b>
<b>ОКАЗЫВАТЬ ВЛИЯНИЕ, ДАВЛЕНИЕ</b>	<b>TƏSİR GÖSTƏRMƏK, TƏZYİQ ETMƏK</b>
<b>ОТМЕНЯТЬ</b>	<b>LƏĞV ETMƏK</b>
<b>ОТМЕНЕННЫЙ ЗАКОН</b>	<b>LƏĞV EDİLMİŞ QANUN</b>
<b>ОТМЕНИТЬ ПРИВИЛЕГИЮ</b>	<b>İMTİYAZI LƏĞV ETMƏK</b>
<b>ОТПРАВЛЕНИЕ (ПРАВОСУДИЯ)</b>	<b>HƏYATA KEÇİRMƏ (ədalət mühaki- məsinə).</b>

<b>ОТПРАВЛЕНИЕ (должностных функций)</b>	<b>İCRA ETMƏ</b> (vəzifə funksiyaları).
<b>ОТПУСК</b>	<b>MƏZUNİYYƏT</b>
<b>ОТРАСЛЬ ПРАВА</b>	<b>HÜQUQ SAHƏSİ</b>
<b>ОТРЕКАТЬСЯ (от права)</b>	<b>ƏL ÇƏKMƏK</b> (hüququndan).
<b>ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ КАПИТАЛ</b>	<b>MƏNFİ (NEQATİV) KAPİTAL</b> ( <i>lat. capitalis, ing. carital - əsas, baş</i> ) - müəssisənin borc öhdəliklərinin məbləğinin ona məxsus əmlakın dəyərini aşması.
<b>ОТРИЦАТЬ</b>	<b>DANMAQ, İNKAR ETMƏK, RƏDD ETMƏK</b>
<b>ОТСРОЧКА</b>	<b>TƏXİRƏ SALMA</b>
<b>ОТСРОЧКА ИСПОЛНЕНИЯ РЕШЕНИЯ</b>	<b>QƏRARIN İCRASININ TƏXİRƏ SALINMASI</b>
<b>ОТСРОЧИВАТЬ</b>	<b>TƏXİRƏ SALMAQ</b>
<b>ОТСТАИВАТЬ СВОИ ПРАВА</b>	<b>ÖZ HÜQUQLARINI MÜDAFİƏ ETMƏK</b>
<b>ОТСТРАНЕНИЕ ОТ РАБОТЫ</b>	<b>İŞDƏN ÇIXARILMA, AZAD EDİLMƏ</b>
<b>ОТСУТСТВИЕ</b>	<b>YOXLUQ, İŞTİRAK ETMƏMƏ, GƏLMƏMƏ</b>



<b>ОТСУТСТВУЮЩИЙ</b>	<b>İŞTİRAK ETMƏYƏN</b>
<b>ОТЦОВСТВА</b>	<b>ATALIQ</b> (ailə hüququnda) - uşağın müəyyən kişidən törəmə (olması) faktı.
<b>ОТЧУЖДАЕМЫЙ (МОГУЩИЙ БЫТЬ ОТЧУЖДЕННЫМ)</b>	<b>ÖZGƏNİNKİLƏŞDİRİLƏ BİLƏN</b>
<b>ОФЕРТА</b>	<b>OFERTA</b> ( <i>lat. offertus</i> ) - satıcı tərəfindən müəyyənləşdirilmiş kommersiya şərtləri üzrə satıcı subyektin hər hansı aktivin, istehsal olunmuş məhsulun, qiymətli kağızların, intellektual mülkiyyətin v ə s.-in reallaşdırılması barəsində potensial alıcıya göndərdiyi, istiqamətləndirdiyi yazılı təklifi və ya bu təklifi əks etdirən rəsmi sənəd, məktub.
<b>ОФИЦИАЛЬНЫЙ ДОКУМЕНТ</b>	<b>RƏSMİ SƏNƏD</b>
<b>ОФИЦИАЛЬНЫЙ ЯЗЫК</b>	<b>RƏSMİ DİL</b> (dövlətin qanunvericilikdə, rəsmi kargüzarlıqda, mühakimə icraatında, təhsildə və i.ə. istifadə etdiyi əsas dil).
<b>ОФШОР</b>	<b>OFŞOR</b> ( <i>ing. off-shore</i> ) - 1) Özlərinə məxsus liberal iqtisadi, o cümlədən liberal maliyyə qanunvericiliklərinin tətbiq edilməsi yolu ilə xarici investor və beynəlxalq maliyyə- kredit institutlarına iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif sahələrində xüsusi imtiyazlar təklif edən beynəlxalq oriyentasiyalı ma-

**ОХРАНА ТРУДА**

liyyə-biznes mərkəzləri;

2) Ərazilərdə fəaliyyət göstərən beynəlxalq şirkət, müəssisə, maliyyə-kredit institutu.

**ƏMƏYİN** mühafizəsi (əmək prosesində insanın sağlamlığını və iş qabiliyyətini təmin edən qanunvericilik aktlarının, təşkilati, texniki, gigiyenik və müalicə-profilaktiki tədbirlərin, habelə vasitələrin məcmusu).

**ОЧЕРЕДНОСТЬ  
УДОВЛЕТВОРЕНИЯ  
ТРЕБОВАНИЙ**

**TƏLƏBLƏRİN  
TƏMİNİNİN NÖVBƏLİLİYİ**



**ПАКТ (договор, соглашение)**

**ПАКТ** (*lat. pactum - müqavilə, saziş*) - müxtəlif beynəlxalq müqavilələri ifadə etmək üçün işlədilən termin.

**ПАЙ**

**PAY** (hüquqda) - hər hansı bir şirkətdə, səhmdar cəmiyyətində iştirakçılıq hissəsi, payı.

**ПАКТЫ О ПРАВАХ ЧЕЛОВЕКА**

**İNSAN HÜQUQLARINA DAİR PAKT** (beynəlxalq müqavilə).

**ПАРИТЕТ**

**PARİTET** (*lat. paritas - bərabərlik*) -  
1) qiymətli kağızların bazar dəyəri olması vəziyyəti;  
2) tərəflərin bərabərliyi, uyğun vəziyyəti və s.

**ПАРЛАМЕНТ**

**PARLAMENT** (*ing. parlament - danışmaq*) - ali nümayəndəli qanunvericilik orqanı (bütövlükdə və ya qismən seçkili yolla yaradılır).

**ПАСПОРТ**

**PASPORT** (*fr. passport - ilkin mənası - limandan keçmək üçün icazə*) - vətəndaşların şəxsiyyətini təsdiq edən rəsmi sənəd.

**ПАССИВНЫЕ ОПЕРАЦИИ БАНКОВ**

**PASSİV BANK ƏMƏLİYYATLARI** (müxtəlif iqtisadi subyektlərin sərəncamında olan sərbəst vəsaitlərin banklar tərəfindən müddətlilik prinsipi və xüsusi şərtlər əsasında cəlb olunması və bankların resurslarının formalaşması üzrə əməliyyatlar).

**ПАССИВНЫЙ СЧЕТ**

**PASSİV HESAB** (təsərrüfat vəsaitlərinin formalaşma mənbəyini və onların



	məqsədli təyinatını əks etdirən mühasibat hesabı).
<b>ПАТЕНТ</b>	<b>PATENT</b> ( <i>lat. patentis - şəhadətnamə, fərman</i> ) - 1) irəli sürülən təklifin dövlət tərəfindən ixtira kimi tanınmasını təsdiq edən və həmin ixtira üzərində şəxsin müstəsna hüququnu təsbit edən sənəd; 2) ticarət, sənət və i.a. məşğul olmaq, bəzi ölkələrdə isə müəyyən vəzifəni tutmaq üçün hüquq verən sənəd.
<b>ПАТЕНТНОЕ ПРАВО</b>	<b>PATENT HÜQUQU</b> (ixtiraların, faydalı modellərin və sənaye nümunələrinin yaradılması ilə əlaqədar yaranan əmlak münasibətlərini və onlarla bağlı şəxsi qeyri-əmlak münasibətlərini tənzim edən qanunvericilik sahəsi, hüquq normalarının məcmusu).
<b>ПАТЕНТОСПОСОБНОЕ ИЗОБРЕТЕНИЕ</b>	<b>PATENT ALMAĞA LAYIQ İXTİRA</b>
<b>ПАТЕНТОСПОСОБНОСТЬ</b>	<b>PATENTƏ LAYIQ, PATENT ALMAĞA LAYIQ OLAN</b>
<b>ПЕНСИОНЕРЫ РАБОТАЮЩИЕ</b>	<b>İŞLƏYƏN TƏQAÜDÇÜLƏR</b>
<b>ПЕНСИЯ</b>	<b>TƏQAÜD (MÜAVİNƏT)</b> (xəstələnmə, zədələnmə, hamiləlik, iş qabiliyyətinin itirilməsi hallarında insanlara onların maddi təminatının qismən yaxşılaşdırılması məqsədilə əvəzsiz verilən maliyyə vəsaiti).



**ПЕРСОНАЛЬНАЯ  
ПЕНСИЯ**

**FƏRDİ TƏQAÜD**

**ПЕНСИЯ  
ПО СТАРОСТИ**

**YAŞA (QOCALIĞA) GÖRƏ TƏQAÜD**

**ПЕНЯ**

**PENİYA** (*lat. penoa - cəza*) - mülki qanunvericiliyə görə dəbbə pulunun forması.

**ПЕРВАЯ СУДЕБНАЯ  
ИНСТАНЦИЯ**

**BİRİNCİ İNSTANSIYA MƏHKƏMƏSİ** (məhkəmədə işin hallarını bilavasitə tədqiq və müəyyən edən, həmin iş üzrə müvafiq qərar və ya hökm çıxaran səlahiyyətli məhkəmə instansiyası) .

**ПЕРВИЧНЫЙ  
ФИНАНСОВЫЙ  
КОНТРОЛЬ**

**İLKİN MALİYYƏ NƏZARƏTİ** (müəssisə, idarə və təşkilatların maliyyə fəaliyyətində əmək, material və maliyyə ehtiyatlarından qeyri-düzgün və qeyri-səmərəli məqsədlər üçün istifadə olunmasının və bütövlükdə mənfi maliyyə nəticələrinin qarşısını almaq məqsədilə təsərrüfat subyektlərinin maliyyə planlarının, idarə və təşkilatların gəlir və xərclər smetalarının, büdcə layihələrinin, müqavilə şərtlərinin və s. sənədlərin tərtib edilməsi və təsdiqi zamanı həyata keçirilən maliyyə nəzarəti).

**ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЙ  
ИСК**

**İLKİN İDDİA**

**ПЕРЕВОД  
ДЕНЕЖНЫЙ**

**PUL KÖÇÜRMƏSİ**





**ПЕРЕВОД ДОЛГА**

**BORC KÖÇÜRMƏSİ**

**ПЕРЕВОД  
НА ДРУГУЮ РАБОТУ**

**BAŞQA İŞƏ KEÇİRİLMƏ**

**ПЕРЕВОДНОЙ  
ВКСЕЛЬ**

**KÖÇÜRMƏ VEKSELİ** (kreditorun, veksəl sahibinin borclu tərəfə, onun üçüncü şəxsə müəyyən müddətə müəyyən məbləğdə pul ödənişi haqqında yazılı tapşırığı).

**ПЕРЕВОДНОЙ  
АККРЕДИТИВ**

**KÖÇÜRMƏ AKKREDİTİV** (başqa şəxslərə köçürülə (ötürülə ) bilən akkreditiv).

**ПЕРЕВОДЧИК**

**TƏRCÜMƏÇİ** (hüquqda) - Azərbaycan Respublikasının cinayət - prosesual qanunvericiliyinə görə cinayət prosesində şəxsi marağı olmayan, öz razılığı əsasında icraatın materiallarını, habelə məhkəmə iclasının gedişi, istintaq və ya digər prosesual hərəkətlərin aparılması zamanı səsələnən bütün danışıqları tərcümə etmək üçün cinayət prosesini həyata keçirən orqan tərəfindən təyin edilmiş şəxs.

**ПЕРЕВОЗКА**

**DAŞIMA, DAŞINMA** (miniklə).

**ПЕРЕДАЧА**

**1.VERMƏ, VERİLMƏ;  
2.TƏSLİM ETMƏ, TƏSLİM,  
TƏHVİL VERMƏ, TƏHVİL;  
3. ÖTÜRMƏ, ÖTÜRÜLMƏ**

**ПЕРЕДАЧА  
ДЕЛА В СУД**

**İŞİN MƏHKƏMƏYƏ VERİLMƏSİ**



<b>ПЕРЕДОВЕРИЕ</b>	<b>ÖZÜNƏ TAPŞIRILMIŞ</b> (etibar edilmiş) bir işi başqasına tapşırma (etibar etmə), öz vəkalətini başqasına tapşırma.
<b>ПЕРЕРЫВЫ В РАБОТЕ</b>	<b>İŞDƏ FASİLƏLƏR</b>
<b>ПЕРИОД, СРОК</b>	<b>DÖVR, MÜDDƏT</b>
<b>ПЕРСОНА</b>	<b>PERSONA</b> ( <i>lat. persona</i> ) - şəxsiyyət.
<b>ПИСЬМЕННОЕ СОГЛАШЕНИЕ</b>	<b>YAZILI SAZIŞ</b>
<b>ПИСЬМЕННОЕ ХОДАТАЙСТВО</b>	<b>YAZILI VƏSATƏT</b>
<b>ПИСЬМЕННЫЕ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА</b>	<b>YAZILI SÜBUTLAR</b> (iş üçün əhəmiyyətli hallar barədə məlumat verən notariat qaydasında təsdiq olunmuş sənədlər, aktlar, müqavilələr, arayışlar, işgüzar yazışmalar və s. sənəd və materiallar).
<b>ПЛАГИАТ</b>	<b>PLAGİAT</b> ( <i>lat. plagio - oğurlayıram</i> ) - müəllifin, yaxud ixtiraçının hüquqlarının pozulması növlərindən biri.
<b>ПЛАН СЧЕТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА</b>	<b>MÜHASİBAT UÇOTUNUN HESABLAR PLANI</b> (mühasibat uçotunun müəyyən edilmiş əlamətləri üzrə sintetik və subhesabların məcmusu).
<b>ПЛАТА</b>	<b>ÖDƏMƏ, VERMƏ</b>
<b>ПЛАТЕЖ</b>	<b>ÖDƏNİŞ</b> (pul vəsaitinin, bu və ya digər qiymətinin bir subyektə digərinə verilməsi, ödənilməsi).



<b>ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТЬ</b>	<b>ÖDƏMƏ QABİLİYYƏTİ OLAN</b>
<b>ПЛАТЕЖНОЕ ПОРУЧЕНИЕ</b>	<b>ÖDƏMƏ TAPŞIRIĞI</b>
<b>ПЛАТЕЖНОЕ ТРЕБОВАНИЕ</b>	<b>ÖDƏMƏ TƏLƏBNAMƏSİ</b>
<b>ПЛЕБИЦИТ</b>	<b>PLEBİSSİT</b> ( <i>lat. plebiseitum, plebs - sadə xalq + seitum - xalqın qərarı</i> ) - ümumxalq səsverməsi, əhali arasında aparılan rəy sorğusu.
<b>ПЛЕНУМ СУДА</b>	<b>MƏNKƏMƏ PLENUMU</b>
<b>ПОБОЧНАЯ ВЫГОДА</b>	<b>ƏLAVƏ QAZANC, MƏNFƏƏT</b>
<b>ПОБОЧНОЕ ПОЛЬЗОВАНИЕ</b>	<b>ƏLAVƏ İSTİFADƏ</b>
<b>ПОВЕДЕНИЕ</b>	<b>DAVRANIŞ</b> (insanın sosial həyat şəraitində formalaşan hərəkət və fəaliyyəti, rəftarı).
<b>ПОВЕРЕННЫЙ</b>	<b>İNANILMIŞ, VƏKİL EDİLMİŞ</b>
<b>ПОВЕСТКА СУДЕБНАЯ</b>	<b>MƏNKƏMƏ ÇAĞIRIŞI</b> (vərəqəsi) (məhkəməyə çağırış haqqında rəsmi bildiriş).
<b>ПО ВЗАИМНОМУ СОГЛАСИЮ</b>	<b>QARŞILIQLI RAZILIĞA GÖRƏ</b>
<b>ПОВЫШЕНИЕ КВАЛИФИКАЦИИ</b>	<b>İXTİSASIN ARTIRILMASI</b>



<b>ПОДАТЬ АПЕЛЛЯЦИЮ ПОДАТЬ ЗАЯВКУ</b>	<b>APELLYASİYA VERMƏK</b> <b>ƏRİZƏ VERMƏK</b>
<b>ПОДАТЬ ИСК</b>	<b>İDDİA VERMƏK</b>
<b>ПОДАТЬ ИСК О ВЗЫСКАНИИ УБЫТКОВ</b>	<b>ZƏRƏRİN (ZİYANIN) ALINMASINA DAİR İDDİA VERMƏK</b>
<b>ПОДАВАТЬ ЖАЛОБУ</b>	<b>ŞİKAYƏT VERMƏK</b>
<b>ПОДАВАТЬ ИСК</b>	<b>İDDİA İRƏLİ SÜRMƏK</b>
<b>ПОДВЕДОМС- ТВЕННОСТЬ</b>	<b>TABELİK, AİDİYYƏT</b>
<b>ПОДГОТОВИТЕЛЬ- НАЯ ЧАСТЬ СУДЕБ- НОГО ЗАСЕДАНИЯ</b>	<b>MƏHKƏMƏ İCLASININ HAZIRLIQ MƏRHƏLƏSİ</b>
<b>ПОДДЕЛКА (ДОКУМЕНТОВ)</b>	<b>SƏNƏDLƏRİN SAXTALAŞDIRILMASI</b>
<b>ПОДЗАКОННЫЙ АКТ</b>	<b>QANUNALTI AKT</b>
<b>ПОДЗАЩИТНЫЙ</b>	<b>MÜDAFİƏ EDİLƏN</b>
<b>ПОДКРЕПЛЯТЬ (доказательства другими дока- зательствами)</b>	<b>MÖHKƏMLƏNDİRMƏ (bir sübutu di- gəri ilə; əlavə sübut).</b>
<b>ПОДЛОГ (документов)</b>	<b>SAXTALIQ (sənədlərin).</b>



<b>ПОДОЗРЕВАЕМЫЙ</b>	<b>ŞÜBHƏLİ ŞƏXS</b>
<b>ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ</b>	<b>GƏLİR VERGİSİ</b>
<b>ПОДОТЧЕТНЫЙ</b>	<b>HESABAT VERMƏLİ OLAN</b>
<b>ПОДПИСКА О НЕВЫЕЗДЕ</b>	<b>BAŞQA YERƏ GETMƏMƏK BARƏSİNDƏ İLTİZAM</b>
<b>ПОДПИСКА О ЯВКЕ</b>	<b>GƏLMƏ BARƏSİNDƏ İLTİZAM</b>
<b>ПОДПИСЬ</b>	<b>İMZA</b>
<b>ПОДРОСТОК</b>	<b>YENİYETMƏ</b>
<b>ПОДРЯД (договор)</b>	<b>PODRAT MÜQAVİLƏSİ</b>
<b>ПОДРЯД БРИГАДНЫЙ</b>	<b>BRIQADA PODRATI</b>
<b>ПОДРЯДЧИК</b>	<b>PODRATÇI</b> (podrat müqaviləsinə görə, podratçı müqavilədə nəzərdə tutulan işi icra etməyi, sifarişçi isə podratçıya razılaşdırılmış muzd ödəməyi öhdəsinə götürür).
<b>ПОДСТРЕКАТЬ</b>	<b>TƏHRİK ETMƏK</b>
<b>ПОДСОБНОЕ ХОЗЯЙСТВО</b>	<b>YARDIMÇI, KOMƏKÇI TƏSƏRRÜFAT</b>
<b>ПОДСТРЕКАТЕЛЬ- СТВО</b>	<b>TƏHRİKÇİLİK, QIZIŞDIRICILIQ</b>
<b>ПОДСУДНОСТЬ</b>	<b>MƏNKƏMƏYƏ AİD (adiyyatı)</b>



<b>ПОДСУДИМЫЙ</b>	<b>MÜTTƏNİM</b>
<b>ПОДТВЕРЖДЕНИЕ (дополнительными фактами)</b>	<b>TƏSDİQ ETMƏ</b> (əlavə faktlarla).
<b>ПОКАЗАНИЕ ЗАВЕДОМО ЛОЖНОЕ</b>	<b>QƏSDƏN YALAN İFADƏ VERMƏ</b>
<b>ПОКАЗАНИЯ</b>	<b>İFADƏ</b>
<b>ПОКАЗАНИЯ СВИДЕТЕЛЯ</b>	<b>ŞAHİD İFADƏSİ</b>
<b>ПОКУПКА В КРЕДИТ</b>	<b>KREDİTLƏ ALMA.</b>
<b>ПО ЗАКОНУ</b>	<b>QANUNA UYĞUN</b>
<b>ПОЛИС СТРАХОВОЙ</b>	<b>POLİS</b> (sığorta vəsiqəsi).
<b>ПОЛИЦИЯ</b>	<b>POLİS İDARƏSİ</b>
<b>ПОЛНОМОЧИЕ</b>	<b>SƏLAHİYYƏT</b>
<b>ПОЛОЖЕНИЕ</b>	<b>1. VƏZİYYƏT; HAL; 2. DURUŞ; 3. MÖVQE, YER, ROL; 4. TEZİS, FİKİR, MÜDDƏA; 5. QANUN, NİZAMNAMƏ, ƏSASNAMƏ</b>
<b>ПОЛУЧИТЬ (ПРИБРЕСТИ) ПРАВА (ПРАВО) ГРАЖДАНСТВА</b>	<b>VƏTƏNDAŞLIQ HÜQUQU QAZANMAQ</b>



<b>ПОМИЛОВАНИЕ</b>	<b>BAĞIŞLAMA, BAĞIŞLANMA, GÜNAHINDAN KEÇMƏ, ƏFV ETMƏ</b>
<b>ПОМОЩЬ</b>	<b>KÖMƏK, YARDIM</b>
<b>ПОНЯТОЙ</b>	<b>ŞAHİD</b>
<b>ПОЩРЕНИЕ</b>	<b>1. HƏVƏSLƏNDİRMƏ. RƏĞBƏT- LƏNDİRMƏ, SÖVQLƏNDİRMƏ, ŞİRNİKDİRMƏ, TƏŞVİQ ETMƏ; 2. MÜKAFAT, BƏXŞİŞ</b>
<b>ПОПЕЧИТЕЛЬСТВО</b>	<b>QƏYYUMLUQ, HİMAYƏÇİLİK</b>
<b>ПОРУЧЕНИЕ</b>	<b>1. TAPŞIRMA, HƏVALƏ ETMƏ; TAPŞIRILMA, HƏVALƏ EDİLMƏ; 2. TAPŞIRIQ, TAPŞIRILMIŞ İŞ</b>
<b>ПОРУЧИТЕЛЬСТВО</b>	<b>ZAMİNLIK</b>
<b>ПОРУЧИТЕЛЬСТВО (передача на поруки, поручи- тель)</b>	<b>ZAMİNLIK (zaminliyə vermə, zamin).</b>
<b>ПОРУЧИТЕЛЬСТВО ЗА УПЛАТУ ПРИ- СУЖДЕННОЙ СУММЫ</b>	<b>MÜƏYYƏN EDİLMİŞ MƏBLƏĞİ ÖDƏMƏYƏ GÖRƏ ZAMİNLIK</b>
<b>ПОРУЧИТЬСЯ</b>	<b>ZAMİN OLMAQ</b>
<b>ПОСЛЕДНЯЯ ИНСТАНЦИЯ</b>	<b>SONUNCU İNSTANSIYA</b>
<b>ПОСЛЕДОВАТЕЛЬ</b>	<b>DAVAMÇI</b>
<b>ПОСЛЕДСТВИЕ</b>	<b>NƏTİCƏ</b>



<b>ПОСОБИЕ</b>	<b>MÜAVİNƏT</b> (qanunvericiliklə nəzərdə tutulan hallarda vətəndaşlara verilən pul ödənişi).
<b>ПОСОБНИЧЕСТВО</b>	<b>KÖMƏKÇİLİK, YARDIM GÖSTƏR-MƏ, KÖMƏK ETMƏ, ƏLBİRLİK</b> (cinayətdə).
<b>ПОСРЕДНИЧЕСТВО</b>	<b>VASİTƏÇİLİK</b>
<b>ПОСТАВКА</b>	<b>TƏDARÜK, HAZIRLIQ, TƏCHİZ ETMƏ</b>
<b>ПОСТАВКА для ЭКСПОРТА</b>	<b>İXRAC(AT) ÜÇÜN TƏDARÜK, (HAZIRLIQ TƏCHİZ ETMƏ)</b>
<b>ПОСТАНОВЛЕНИЕ</b>	<b>QƏRAR, QƏTNAMƏ, QƏRARDAD</b>
<b>ПОСТАНОВЛЕНИЕ СУДА</b>	<b>MƏNKƏMƏ QƏRARI</b>
<b>ПОСТОЯННОЕ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО</b>	<b>DAİMİ NÜMAYƏNDƏLİK</b>
<b>ПОТЕРПЕВШИЙ</b>	<b>ZƏRƏR ÇƏKMİŞ</b>
<b>ПОТЕРЯ ПРАВА</b>	<b>HÜQUQUN İTİRİLMƏSİ</b>
<b>ПОТЕРЯВШИЙ СИЛУ</b>	<b>QÜVVƏSİNİ İTİRMİŞ</b>
<b>ПОТРЕБИТЕЛЬСКАЯ КООПЕРАЦИЯ</b>	<b>İSTEHLAK KOOPERASIYASI</b>
<b>ПОШЛИНА</b>	<b>RÜSUM</b>





<b>ПРАВИТЕЛЬ- СТВЕННЫЙ ОРГАН</b>	<b>HÖKUMƏT ORQANI</b>
<b>ПРАВИТЕЛЬ- СТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ</b>	<b>HÖKUMƏT İDARƏSİ</b>
<b>ПРАВИТЕЛЬСТВО</b>	<b>HÖKUMƏT</b>
<b>ПРАВО</b>	<b>HÜQUQ</b>
<b>ПРАВО НА ЖИЛИЩЕ</b>	<b>YAŞAYIŞ SAHƏSİNƏ HÜQUQ</b>
<b>ПРАВО НА МАТЕРИАЛЬНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ</b>	<b>MADDİ TƏMİNAT HÜQUQU</b>
<b>ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ</b>	<b>TƏHSİL HÜQUQU</b>
<b>ПРАВО НА СУДЕБ- НУЮ ЗАЩИТУ</b>	<b>MƏNKƏMƏ MÜDAFİƏSİ HÜQUQU</b>
<b>ПРАВО СОБСТВЕННОСТИ</b>	<b>MÜLKİYYƏT HÜQUQU</b>
<b>ПРАВО И ДЕЕС- ПОСОБНОСТЬ</b>	<b>HÜQUQ VƏ FƏALİYYƏT QABİLİYYƏTİ</b>
<b>ПРАВО ПРЕДСТА- ВИТЕЛЬСТВА</b>	<b>NÜMAYƏNDƏLİK HÜQUQU</b>
<b>ПРАВОВАЯ ПОМОЩЬ</b>	<b>HÜQUQİ YARDIM, KÖMƏK</b>



<b>ПРАВОВАЯ СТРУКТУРА</b>	<b>HÜQUQİ STRUKTUR</b>
<b>ПРАВОВЕДЕНИЕ</b>	<b>HÜQUQŞÜNASLIQ</b>
<b>ПРАВОВОЕ ОСНОВАНИЕ</b>	<b>HÜQUQİ ƏSAS</b>
<b>ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ</b>	<b>HÜQUQİ NİZAMA SALMA, QAYDAYA SALINMA; NİZAMA SALINMA; TƏNZİM ETMƏ</b>
<b>ПРАВОВОЕ (ЮРИ- ДИЧЕСКОЕ) ПОСЛЕДСТВИЕ</b>	<b>HÜQUQİ NƏTİCƏ</b>
<b>ПРАВОВОЙ АКТ</b>	<b>HÜQUQİ AKT</b>
<b>ПРАВОВОЙ</b>	<b>HÜQUQİ</b>
<b>ПРАВОВОЙ СПОР</b>	<b>HÜQUQİ MÜBAHİSƏ</b>
<b>ПРАВОМЕРНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ</b>	<b>HÜQUQİ FƏALİYYƏT</b>
<b>ПРАВОМЕРНОЕ ДЕЙСТВИЕ</b>	<b>HÜQUQİ HƏRƏKƏT</b>
<b>ПРАВОМОЧИЕ ПО ЗАКОНУ</b>	<b>QANUN ÜZRƏ SƏLAHİYYƏT</b>
<b>ПРАВОМОЧИЕ, ПРЯМО ПРЕДОС- ТАВЛЕННОЕ ЗАКОНОМ</b>	<b>QANUNLA BİRBAŞA VERİLƏN SƏLAHİYYƏT</b>



<b>ПРАВОНАРУШЕНИЕ (противоправное поведение; прос- тупок; деликт)</b>	<b>HÜQUQ POZUNTUSU</b> (qanunazidd hərəkət; xəta; delikt).
<b>ПРАВООТНОШЕНИЕ</b>	<b>HÜQUQİ MÜNASİBƏT</b>
<b>ПРАВОПОРЯДОК</b>	<b>HÜQUQ QAYDASI</b>
<b>ПРАВОПРЕЕМСТВО</b>	<b>HÜQUQİ VARİSLİK</b>
<b>ПРАВОСОЗНАНИЕ</b>	<b>HÜQUQ DÜŞÜNCƏSİ</b>
<b>ПРАВОСПОСОБ- НОСТЬ</b>	<b>HÜQUQ QABİLİYYƏTİ</b>
<b>ПРАВОСУДИЕ</b>	<b>ƏDALƏT, ƏDALƏT MƏHKƏMƏSİ</b>
<b>ПРАЗДНИЧНЫЕ ДНИ</b>	<b>BAYRAM GÜNLƏRİ</b>
<b>ПРЕАМБУЛА</b>	<b>PREAMBULA</b> ( <i>fr. preamble, lat. preambulus - qabaqda gedən</i> ) - qanunvericilik aktının, yaxud digər normativ hüquqi aktın, habelə bəyannamənin, yaxud beynəlxalq müqavilənin giriş və ya müqəddimə hissəsi.
<b>ПРЕВЫШЕНИЕ СЛУЖЕБНЫХ ПОЛНОМОЧИЙ</b>	<b>VƏZİFƏ SƏLAHİYYƏTLƏRİNİ AŞMA</b>
<b>ПРЕДАНИЕ СУДУ</b>	<b>MƏHKƏMƏYƏ VERİLMƏ</b>



<b>ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>İLK, İLKİN, QABAQCADAN OLAN, ƏVVƏLCƏDƏN OLAN, HAZIRLIQ ÜÇÜN OLAN</b>
<b>ПРЕДВАРИТЕЛЬ- НОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ</b>	<b>İBTİDAİ (İLKİN) HƏBS</b>
<b>ПРЕДВАРИТЕЛЬ- НЫЕ ПЕРЕГОВОРЫ</b>	<b>İLKİN DANIŞIQLAR</b>
<b>ПРЕДВАРИТЕЛЬ- НОЕ СЛЕДСТВИЕ</b>	<b>İBTİDAİ (İLKİN) İSTİNTAQ</b>
<b>ПРЕДВАРИТЕЛЬ- НЫЕ УСЛОВИЯ</b>	<b>İLKİN ŞƏRTLƏR</b>
<b>ПРЕДОСТАВИТЬ ПРАВО</b>	<b>HÜQUQ VERMƏK</b>
<b>ПРЕДОСТАВИТЬ ПРИВИЛЕГИЮ</b>	<b>İMTİYAZ VERMƏK</b>
<b>ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ (права, привиле- гии, полномочий)</b>	<b>VERMƏ (hüquq, imtiyaz, səlahiyyət).</b>
<b>ПРЕДОСТАВЛЯТЬ ПОСОБИЕ</b>	<b>MÜAVİNƏT (PUL) KÖMƏKLİYİ ETMƏK</b>
<b>ПРЕДОСТАВЛЯТЬ (права, привиле- гии, полномочия)</b>	<b>VERMƏK (hüquq, imtiyaz, səlahiyyət).</b>
<b>ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ</b>	<b>SAHİBKAR (sahibi olduğu hüquqi şəxsin mənfəətinin təmin edilməsi və</b>



ya şəxsi gəlir əldə edilməsi məqsədilə özünün cavabdehliyi və əmlak məsuliyyəti ilə, yaxud digər hüquqi və ya fiziki şəxslərin adından ölkə qanunvericiliyi ilə qadağan edilmədən təsərrüfat fəaliyyətinin bütün növləri, o cümlədən məhsul istehsalı, satışı və xidmətlər göstərilməsi formasında müstəqil təşəbbüskarlıq fəaliyyəti həyata keçirən fiziki şəxs).

**ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ**

**SAHİBKARLIQ FƏALİYYƏTİ** (fiziki şəxslərin, onların birliklərinin, habelə hüquqi şəxslərin mənfəət və ya şəxsi gəlir əldə edilməsi məqsədilə özlərinin cavabdehliyi və əmlak məsuliyyəti ilə, yaxud digər hüquqi və ya fiziki şəxslərin adından ölkə qanunvericiliyi ilə qadağan edilməyən təsərrüfat fəaliyyətinin bütün növləri, o cümlədən məhsul istehsalı, satışı və xidmətlər göstərilməsi formasında həyata keçirdikləri müstəqil təşəbbüskarlıq fəaliyyəti).

**ПРЕДПРИЯТИЕ**

**MÜƏSSİSƏ** (mülkiyyət formasından asılı olmayaraq ölkə qanunvericiliyinə müvafiq yaradılan, ictimai tələbatın ödənilməsi, mənfəət, səmərə əldə edilməsi məqsədilə məhsul istehsal edən və onu reallaşdıran (satan), işlər görən, xidmətlər göstərən hüquqi şəxs olan müstəqil təsərrüfat subyekti).

**ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СУДА**

**MƏNKƏMƏNİN SƏDRİ**



<b>ПРЕДСЕДАТЕЛЬ-СТВУЮЩИЙ</b>	<b>SƏDRLİK EDƏN</b>
<b>ПРЕДСТАВИТЕЛЬ</b>	<b>NÜMAYƏNDƏ</b>
<b>ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВЛАСТИ</b>	<b>HAKİMİYYƏT NÜMAYƏNDƏSİ</b>
<b>ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО</b>	<b>NÜMAYƏNDƏLİK, MÜVƏKKİLLİK</b>
<b>ПРЕДСТАВЛЕНИЕ</b>	<b>TƏQDİM ETMƏ</b>
<b>ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ</b>	<b>QABAQCADAN ƏMƏLƏ QƏLMİŞ MƏNFİ FİKİR, MƏNFİ RƏY</b>
<b>ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ</b>	<b>XƏBƏRDARLIQ</b>
<b>ПРЕДЪЯВЛЯТЬ ИСК</b>	<b>İDDİA İRƏLİ SÜRMƏK</b>
<b>ПРЕЗИДИУМ СУДА</b>	<b>MƏHKƏMƏNİN RƏYASƏT HEYƏTİ</b>
<b>ПРЕЗУМПЦИЯ</b>	<b>PREZUMPSİYA (lat. <i>praesumptio</i>) -</b> hələ əksinin sübut olunmadığı etibarlı hesab edilən ehtimal.
<b>ПРЕКРАЩЕНИЕ</b>	<b>XİTAM VERMƏ (verilmə).</b>
<b>ПРЕКРАЩЕНИЕ ДЕЙСТВИЯ</b>	<b>FƏALİYYƏTİN DAYANMASI</b>
<b>ПРЕКРАЩЕНИЕ ИСКА (СУДЕБНОГО ДЕЛА, ПРОЦЕССА, ПРЕСЛЕДОВАНИЯ)</b>	<b>İDDİAYA (məhkəmə işinə, məhkəmə prosesinə, məhkəmə təqibinə) xitam vermə.</b>
<b>ПРЕКРАЩЕНИЕ</b>	<b>ÖHDƏLİKLƏRƏ XİTAM VERMƏ</b>



## ОБЯЗАТЕЛЬСТВ

**ПРЕКРАЩЕНИЕ  
ПРОИЗВОДСТВА  
ПО ГРАЖДАНСКОМУ  
ДЕЛУ**

**MÜLKİ İŞ ÜZRƏ  
İCRAATA XİTAM VERMƏ**

**ПРЕКРАЩЕНИЕ  
ТРУДОВОГО  
ДОГОВОРА**

**ƏMƏK MÜQAVİLƏSİNƏ  
XİTAM VERMƏ**

**ПРЕМИРОВАНИЕ**

**MÜKAFATLANDIRMA**

**ПРЕНИЕ  
СУДЕБНОЕ**

**MƏNKƏMƏ ÇƏKİŞMƏSİ**

**ПРЕРОГАТИВА**

**MÜSTƏSNA HÜQUQ, İXTİYAR, SƏ-  
LAHİYYƏT, İMTİYAZ, ÜSTÜNLÜK**

**ПРЕТЕНЗИЯ**

**İDDİA, TƏLƏB**

**ПРЕЦЕДЕНТ**

**PRESEDENT** (*lat. praecedens, praecendentis - əvvəlki, qabaqca olan*) - müəyyən vəziyyətdə davranış. Oxşar hallarda belə davranış nümunə hesab edilir.

**ПРИБЫЛЬ**

**MƏNFƏƏT** (müəssisənin bütün hesabları üzrə xərclərin ödənilməsindən sonra yerdə qalan məbləğ).

**ПРИВЕРЖЕНЕЦ**

**TƏRƏFDAR**

**ПРИВЛЕКАТЬ К  
ОТВЕТСТВЕННОСТИ**

**MƏSULİYYƏTƏ CƏLB ETMƏK**

**ПРИВОДИТЬ  
ДОКАЗАТЕЛЬСТВО**

**SÜBUT GƏTİRMƏK**



<b>ПРИГОВОР</b>	<b>HÖKM</b>
<b>ПРИЕМ НА РАБОТУ</b>	<b>İŞƏ QƏBUL ETMƏ</b>
<b>ПРИЕМЛЕМЫЙ</b>	<b>QƏBUL EDİLƏ BİLƏN, MƏQBUL, QƏBULA KEÇƏN, MÜNASİB</b>
<b>ПРИЗНАВАТЬ</b>	<b>TƏSDİQ ETMƏK, QƏBUL ETMƏK, TANIMAQ</b>
<b>ПРИЗНАНИЕ ИСКА</b>	<b>İDDİANI QƏBUL ETMƏ</b>
<b>ПРИЗНАНИЕ ЛИЦА БЕЗВЕСТИ ПРОПАВШИМ</b>	<b>ŞƏXSİ XƏBƏRSİZ İTMİŞ ELAN ETMƏ</b>
<b>ПРИКАЗ</b>	<b>ƏMR, SƏRƏNCAM</b>
<b>ПРИКАЗ О ПЛАТЕЖЕ (платежное поручение)</b>	<b>ÖDƏNİŞ TAPŞIRIĞI</b> (nağdsız hesablaşma forması), (kreditor, malgöndərən, yaxud ödəniş etməklə bağlı borcu olan subyektə bank vasitəsilə ödənişi həyata keçirməklə bağlı təqdim etdiyi hesablaşma sənədi).
<b>ПРИБРЕТАТЬ</b>	<b>ƏLDƏ ETMƏK</b>
<b>ПРИЙТИ К СОГЛАШЕНИЮ</b>	<b>RAZILIĞA GƏLMƏK</b>
<b>ПРИМЕРНЫЙ</b>	<b>NÜMUNƏVİ, ÖRNƏK</b>
<b>ПРИМЕНЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА</b>	<b>QANUNVERİCİLİYİN TƏTBİQİ</b>
<b>ПРИМЕНЕНИЕ НОРМ ПРАВА</b>	<b>HÜQUQ NORMALARINI TƏTBİQ ETMƏ, HÜQUQ NORMALARININ TƏTBİQİ</b>





<b>ПРИМЕНИМОСТЬ (ПРАВОВОЙ НОРМЫ ЗАКОНА) ВО ВРЕМЕНИ</b>	<b>ZAMANA GÖRƏ TƏTBİQ EDİLƏ BİLMƏ (QANUNUN, HÜQUQ NOR- MASINI)</b>
<b>ПРИМЕНЯТЬ (нормы права)</b>	<b>TƏTBİQ ETMƏK (hüquq normalarını).</b>
<b>ПРИМИРЕНИЕ СТОРОН</b>	<b>TƏRƏFLƏRİN BARIŞIĞI</b>
<b>ПРИНИМАТЬ (обязанности)</b>	<b>QƏBUL ETMƏK (öhdəlikləri).</b>
<b>ПРИНИМАТЬ (ПРЕДЛОЖЕНИЕ)</b>	<b>QƏBUL ETMƏK (təklifi).</b>
<b>ПРИНОСИТЬ ПРИСЯГУ</b>	<b>AND İÇMƏK</b>
<b>ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ ДЕЙСТВИЯ</b>	<b>MƏCBURİ HƏRƏKƏTLƏR</b>
<b>ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ</b>	<b>MƏCBURİ TƏDBİRLƏR</b>
<b>ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ МЕДИЦИНС- КОГО ХАРАКТЕРА</b>	<b>TİBBİ XARAKTERLİ MƏCBURİ TƏDBİRLƏR</b>
<b>ПРИНУЖДАТЬ (ПРИНУДИТЬ)</b>	<b>MƏCBUR ETMƏK, VADAR ETMƏK</b>
<b>ПРИНЯТЬ НА СЕБЯ ОБЯЗАННОСТЬ</b>	<b>ÖHDƏLİYİ ÖZ ÜZƏRİNƏ GÖTÜRMƏK</b>



<b>ПРИНЯТЬ ПОРУЧИТЕЛЬСТВО</b>	<b>ZAMINLIYI QƏBUL ETMƏK</b>
<b>ПРИБРЕТЕНИЕ (прав, имущества, территории)</b>	<b>ƏLDƏ ETMƏ</b> (hüquq, əmlak, ərazi).
<b>ПРИОСТАНОВЛЕНИЕ ДАВНОСТИ</b>	<b>MÜDDƏTİN DAYANDIRILMASI</b>
<b>ПРИСВОЕНИЕ</b>	<b>MƏNİMSƏMƏ, MƏNİMSƏNİLMƏ, YİYƏLƏNMƏ</b>
<b>ПРИСОЕДИНЕНИЕ</b>	<b>BİRLƏŞMƏ, QOŞULMA</b>
<b>ПРИСОЕДИНЯТЬСЯ (К ДОГОВОРУ)</b>	<b>QOŞULMAQ</b> (müqaviləyə)
<b>ПРИСПОСОБЛЯТЬ</b>	<b>UYĞUN HALA GƏTİRMƏK</b>
<b>ПРИТВОРНАЯ СДЕЛКА</b>	<b>SAXTA ƏQD (SAZIŞ), SÖVDƏLƏŞMƏ</b>
<b>ПРИТЯЗАТЬ</b>	<b>İDDİA ETMƏK, TƏLƏB ETMƏK</b>
<b>ПРИЧИНА</b>	<b>SƏBƏB</b>
<b>ПРИЧИНЕННЫЙ ВРЕД</b>	<b>VURULMUŞ ZƏRƏR, ZİYAN</b>
<b>ПРИЧИНЕННЫЙ УЩЕРБ</b>	<b>VURULMUŞ ZƏRƏR</b>
<b>ПРИЧИННАЯ СВЯЗЬ</b>	<b>SƏBƏBLİ ƏLAQƏ</b>
<b>ПРОБЕЛ В ПРАВЕ</b>	<b>HÜQUQDA BOŞLUQ, ÇATIŞMAZLIQ</b>
<b>ПРОВЕРЯТЬ</b>	<b>YOXLAMAQ</b>



<b>ПРОГУЛ</b>	<b>PROQUL (ÜZRSÜZ İŞƏ GƏLMƏMƏ, İŞƏ ÇIXMAMA)</b>
<b>ПРОКУРАТУРА</b>	<b>PROKURORLUQ</b> ( <i>lat. procurare - qayğısına qalırım, idarə edirəm</i> ) - cinayət işi başlamaq, ittihamı müdafiə etmək, məhkəmə prosesində dövlətin mənafeələrini qorumaq səlahiyyətlərinə malik olan xüsusi dövlət orqanı (orqanlar sistemi).
<b>ПРОКУРОР</b>	<b>PROKUROR</b> (prokurorluq orqanlarının vəzifəli şəxsi).
<b>ПРОЛОНГАЦИЯ</b>	<b>PROLONQASIYA</b> ( <i>lat. prolongatio - uzadıram</i> ) - 1) beynəlxalq hüquqda müqavilə müddətinin uzadılması; 2) bank tərəfindən idarə, müəssisə və təşkilatlara verilən borcların ödənilməsi müddətinin uzadılması.
<b>ПРОМУЛЬГАЦИЯ</b>	<b>PROMULQASIYA</b> ( <i>lat. promulgatio - açıq elan etmə, bildirmə</i> ) - bir sıra xarici dövlətlərin konstitusiyaya hüququnda parlamentin qəbul etdiyi hər hansı qanunun rəsmən elan edilməsi.
<b>ПРОМЫШЛЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ</b>	<b>SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ</b>
<b>ПРОПОРЦИОНАЛЬНОСТЬ</b>	<b>PROPORSİONALLIQ</b> (mütənasiblik, uyğunluq).
<b>ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ</b>	<b>EMİSSIYA PROSPEKTİ</b> (emitent tərəfindən pulun, yaxud qiymətli kağızın



	emissiyasından öncə emissiya prosesinin bütün təfsilatı, eləcə də emitentin maliyyə durumu haqqında verilən informasiyalar toplusu).
<b>ПРОСРОЧКА</b>	<b>VAXTI KEÇİRTMƏ, VAXTI ÖTÜRMƏ</b>
<b>ПРОСЬБА</b>	<b>XAHİŞ</b>
<b>ПРОТЕСТ</b>	<b>PROTEST</b> ( <i>lat. protestor - açıq-aşkar etiraz edirəm</i> ) - etiraz.
<b>ПРОТИВОЗАКОННОЕ ПОВЕДЕНИЕ</b>	<b>QANUNSUZ, QANUNA ZİDD HƏRƏKƏT, DAVRANIŞ</b>
<b>ПРОТИВОЗАКОННЫЙ ДОГОВОР</b>	<b>QANUNSUZ</b> (qanuna zidd) müqavilə.
<b>ПРОТИВОРЕЧИЕ (несоответствие)</b>	<b>ZİDDİYYƏT</b> (uyğunsuzluq).
<b>ПРОТИВОРЕЧИВЫЙ</b>	<b>ZİDD, BİR-BİRİNƏ ZİDD</b>
<b>ПРОТИВОРЕЧИЕ В ДОКАЗАТЕЛЬСТВАХ, В СВИДЕТЕЛЬСКИХ ПОКАЗАНИЯХ</b>	<b>SÜBUTLARDA, ŞAHİD İFADƏLƏRİNDƏ ZİDDİYYƏT</b>
<b>ПРОТИВОЗАКОННАЯ СДЕЛКА</b>	<b>QEYRİ-QANUNİ ƏQD</b> (saziş, razılaşma).
<b>ПРОТОКОЛ</b>	<b>PROTOKOL</b> ( <i>fr. protocole - mənsukriptin birinci vərəqəsi</i> ) - hər hansı faktiki halların (iclasın, prosesual hərəkətlərin və ya istintaq hərəkətlərinin, məhkəmə iclasının) qeyd



**ПРОТОКОЛ  
ЗАСЕДАНИЙ**

edildiği rəsmi sənəd.

**İCLAS PROTOKOLU**

**ПРОЦЕНТНАЯ  
СТАВКА**

**FAİZ DƏRƏCƏSİ** (rəsmiləşdirildiyi gündən ödəniş müddətinə qədərki dövr ərzində borclu subyekt - trassat tərəfindən müəyyən faiz ödəmələri şərtilə razılaşıdırılan tratta - köçürmə veksəl).

**ПРОЦЕНТНАЯ  
ТРАТТА**

**FAİZ TRATTASI**

**ПРОЦЕНТЫ**

**FAİZLƏR**

**ПРОЦЕСС**

**PROSES** (*lat. procesus - irəli çəkmə, irəliləyiş*) - məhkəmədə və ya inzibati orqanlarda işlərə baxılması qaydası.

**ПРОЦЕССУАЛЬНАЯ  
ПРАВОСПОСОБ-  
НОСТЬ**

**PROSESSUAL HÜQUQ QABİLİYYƏTİ**

**ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ  
НАРУШЕНИЕ**

**PROSESSUAL POZUNTU**

**ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ  
ПРАВО**

**PROSESSUAL HÜQUQ** (cinayətlərin istintaqı, cinayət və mülki işlərə baxılması və onların həll edilməsi, habelə inzibati hüquq pozuntuları və konstitusiya mühakimə icraatı qaydasında baxılmalı olan işlərə baxılması və onların həlli prosesində yaranan münasibətləri tənzimləyən hüquq sistemi normalarının bir hissəsi).



**ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ  
ПРАВОПРЕЕМСТВО**

**PROSESSUAL HÜQUQ VARİSLİYİ  
(MÜLKİ PROSESDƏ TƏRƏF OLAN  
BİR ŞƏXSİN DİGƏRİ İLƏ ƏVƏZ  
OLUNMASI)**

**ПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ  
ГАРАНТИИ**

**PROSESSUAL TƏMİNATLAR** (müha-  
kimə icraatının lazımı qaydada həyata  
keçirilməsini təmin etmək üçün qanun-  
la müəyyən edilmiş hüquqi vasitələr).

**ПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ  
СРОКИ**

**PROSESSUAL MÜDDƏTLƏR** (qa-  
nunla nəzərdə tutulan və ya məhkəmə  
(hakimlər) tərəfindən ayrı-ayrı proses-  
sual hərəkətlərin yerinə yetirilməsi, ya-  
xud hərəkətlər məcmusunun başa çat-  
dırılması üçün təyin edilən müddətlər).

**ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ  
КОДЕКС**

**PROSESSUAL MƏCƏLLƏ**

**ПРОШЕНИЕ**

**ƏRİZƏ, VƏSATƏT**

**ПСЕВДОНИМ**

**TƏXƏLLÜS**

**ПУНКТ (СТАТЬЯ,  
УСЛОВИЕ)  
ДОГОВОРА**

**MÜQAVİLƏNİN BƏNDİ** (maddəsi, şərti).

<b>РАБОЧИЙ ДЕНЬ</b>	<b>İŞ GÜNÜ</b> (hüquqda) - 1) növbəlilik cədvəlinə və ya iş qaydasına (istirahət günlərindən fərqli olaraq) uyğun olan iş günü; 2) gündəlik işin davamiyyətinin - gün ərzində iş vaxtının saat və dəqiqələrinin qanunla müəyyən edilən norması.
<b>РАБОЧАЯ НЕДЕЛЯ</b>	<b>İŞ HƏFTƏSİ</b> (hüquqda iş vaxtının təqvim həftəsində davamiyyətinin qanunla müəyyən edilmiş norması).
<b>РАБОЧЕЕ ВРЕМЯ</b>	<b>İŞ VAXTI</b> (hüquqda təqvim müddətinin bir hissəsi; işçi və ya qulluqçu bu müddət ərzində ona göstərilən yerdə tapşırılmış işi və ya s. əmək öhdəliyini yerinə yetirməlidir).
<b>РАБОЧИЙ ГОД</b>	<b>İŞ İLİ</b>
<b>РАВНОПРАВИЕ ГРАЖДАН</b>	<b>VƏTƏNDAŞLARIN HÜQUQ BƏRABƏRLİYİ</b>
<b>РАЗВОД</b>	<b>BOŞANMA</b>
<b>РАЗГЛАШЕНИЕ ТАЙНЫ</b>	<b>SİRRİN YAYILMASI</b>
<b>РАЗДЕЛ ИМУЩЕСТВА</b>	<b>ƏMLAK BÖLGÜSÜ</b>
<b>РАЗДЕЛЕНИЕ ВЛАСТЕЙ</b>	<b>HAKİMİYYƏT BÖLGÜSÜ</b>
<b>РАЗДЕЛЬНОЕ ИМУЩЕСТВО</b>	<b>BÖLÜNMÜŞ ƏMLAK; AYRICA ƏMLAK</b>
<b>РАЗРЕШЕНИЕ (СПОРА)</b>	<b>HƏLL ETMƏ</b> (mübahisəni).

**РАЗРЕШЕНИЕ  
СУДЕБНОГО СПОРА**

**MƏHKƏMƏ  
MÜBAHİSƏSİNİ HƏLL ETMƏ**

**РАЗРЯД КВАЛИ-  
ФИКАЦИОННЫЙ**

**İXTİSAS DƏRƏCƏSİ, KATEQORİYA**

**РАСПИСКА**

**İLTİZAM -**

1) cinayət-prosessual hüquqda kəna-  
ra, başqa yerə getməmək haqqında  
qətimkan tədbiri;

2) gəlmək haqqında iltizam - Azərbay-  
can Respublikasında təqsirləndirilən  
şəxsin təhqiqatçının, müstəntiqin, pro-  
kurorun və məhkəmənin çağırışı ilə  
gəlməsi, habelə yaşayış yerinin dəyiş-  
məsini onlara xəbər verməsi barədə  
yazılı öhdəliyi).

**РАСПОРЯДИТЕЛЬ**

**SƏRƏNCAMÇI, SƏRƏNCAM VERƏN**

**РАСПОРЯЖЕНИЕ**

**SƏRƏNCAM -**

(1) konstitusiya hüququnda və inzibati  
hüquqda dövlət idarəçilik orqanının aktı;

2) mülki hüquqda s. əşyanın mülkiy-  
yətçisinin, habelə təhkim edilmiş əm-  
lak üzərində təsərrüfatçılıq hüququnu  
heyata keçirən dövlət təşkilatlarının  
səlahiyyətlərindən biri).

**РАССМОТРЕНИЕ  
ИСКА**

**İDDİAYA BAXILMA**

**РАССРОЧКА**

**HİSSƏ-HİSSƏ ÖDƏMƏ (ÖDƏNMƏ);  
MÖHLƏT**



<b>РАСТОРГНУТЬ ДОГОВОР</b>	<b>MÜQAVİLƏNİ POZMA</b>
<b>РАСТОРЖЕНИЕ БРАКА</b>	<b>NİKAHIN POZULMASI</b>
<b>РАСТРАТА</b>	1. İSRAF; 2. İSRAFÇILIQ; 3. İSRAF EDİLMİŞ PUL (MAL)
<b>РАСЧЕТНАЯ КНИЖКА</b>	<b>HAQQ-HESAB KİTABÇASI</b>
<b>РАСЧЕТНЫЙ СЧЕТ</b>	<b>HESABLAŞMA HESABI</b> (hüquqi şəxsin və ya fərdi sahibkarın bank hesabı) .
<b>РАТИФИКАЦИЯ</b>	<b>RATİFİKASIYA</b> ( <i>lat. ratificatio, ratus - təsdiq edilmiş + facre - etmək</i> ) - dövlətin ali hakimiyyət orqanının həmin dövlətin müvəkkili tərəfindən bağlanmış beynəlxalq müqaviləni təsdiq etməsi.
<b>РАЦИОНАЛИЗАТОРСКОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ</b>	<b>SƏMƏRƏLƏŞDİRİCİ TƏKLİF</b>
<b>РЕАЛЬНАЯ СТАВКА ПРОЦЕНТА</b>	<b>REAL FAİZ DƏRƏCƏSİ</b> (nominal faiz dərəcəsinədən inflyasiya dərəcəsinin çıxıldığı hissə).
<b>РЕВИЗИОННАЯ КОМИССИЯ</b>	<b>TƏFTİŞ KOMİSSİYASI</b>
<b>РЕВИЗИЯ</b>	<b>TƏFTİŞ</b>
<b>РЕГИСТРАЦИЯ</b>	<b>QEYDİYYAT</b>

<b>РЕГЛАМЕНТ</b>	<b>REQLAMENT</b> ( <i>pol. reqlament , fr. reqlament - qayda</i> ) dövlət orqanlarının, idarə və təşkilatların iş qaydasını müəyyən edən qaydaların məcmusu.
<b>РЕГЛАМЕНТАЦИЯ</b>	<b>NİZAMA SALMA, QAYDAYA SALMA; REQLAMENTƏ TABE ETMƏ (EDİLMƏ)</b>
<b>РЕГРЕСС</b>	<b>REQRESS</b> (başqa bir şəxs və ya idarənin iltizamını yerinə yetirmiş şəxsin, yaxud idarənin həmin şəxsə və ya idarəyə əks tələb vermək hüququ).
<b>РЕГРЕСНЫЙ ИСК</b>	<b>REQRES İDDİA</b> (əks tələb) - mülki hüquqda başqasının vurduğu ziyanı ödəyən vətəndaşın və ya təşkilatın vermiş olduğu ödəniş miqdarında digər şəxsə qarşı tələbi.
<b>РЕЖИМ</b>	<b>REJİM</b> (fr. regime, lat. regimen - idarə) - <b>1)</b> dövləti idarəetmə üsulu; <b>2)</b> müəyyən məqsədlərə nail olmaq üçün tətbiq edilməli olan lazımı qaydaların, norma və tədbirlərin məcmusu.
<b>РЕЗОЛЮЦИЯ</b>	<b>1. QƏTNAMƏ;</b> <b>2. XÜLASƏ, RƏY, ƏMR, SƏRƏNCAM, DƏRKƏNAR</b>
<b>РЕКВИЗИТЫ</b>	<b>REKVİZİTLƏR</b> (sənədin (məsələn, müqavilənin) etibarlı hesab olunması üçün onda mütləq göstərilməli olan məlumatlar).
<b>РЕКВИЗИЦИЯ</b>	<b>REKVİZİSİYA</b> ( <i>lat. reyusitio- tələb</i> )

**РЕКЛАМАЦИЯ**

- həcz, yəni dövlətin mülkiyyətçidən dəyəri ödənilməklə əmlakı məcburi surətdə alması.

**REKLAMASIYA** (*lat. reclamatio - ucadan etiraz etmək, bəyənməmək*)

- mülki hüquqda məhsulun lazımı keyfiyyətdə olmaması ilə əlaqədar alıcının (sifarişçinin) satıcıya (mal göndərənə, podratçıya) qarşı irəli sürdüyü iddia, qüsurların aradan qaldırılması, qiymətin aşağı salınması, zərərin ödənilməsi haqqında tələb.

**РЕСТИТУЦИЯ**

**RESTİTUSIYA** (*lat. restitutio - bərpa etmək*) - mülki-hüquqi müqavilələrin bir növü; əqd etibarsız hesab edildikdə tərəflərin müqavilənin icrasına görə əldə etdiklərini geri qaytarması.

**РЕСУРС**

**RESURS** (*fr. ressource*) - ehtiyat, vəsait, qiymətli, pul vəsaiti və s.

**РЕФЕРЕНДУМ**

**REFERENDUM** (*lat. referendum - xəbər verməli olan*) - ən mühüm dövlət məsələlərinin ümumxalq səsverməsinə çıxarılması.

**РЕСТРИКТИВНОЕ (ОГРАНИЧИТЕЛЬНОЕ) ТОЛКОВАНИЕ РЕШЕНИЕ**

**RESTRIKTİV (MƏHDUDLAŞDIRICI) TƏFSİR**

**QƏRAR, QƏTNAMƏ, NƏTİCƏ**

**РЕШЕНИЕ СУДЕБНОЕ**

**MƏNKƏMƏ QƏRARI**

**РОДИТЕЛЬСКОЕ  
ПРАВО**

**VALİDEYNLİK HÜQUQU** (uşaqları la-yiqincə tərbiyə və maddi cəhətdən təmin etmək, habelə onların hüquq və mənafeələrini qorumaq üçün valideynlərə qanunla verilən hüquq və əmlak hüququ).

**РОДСТВО**

**QOHUMLUQ** (hüquqda) - insanlar arasında qan birliyi (qan qohumluğu).

**РОЯЛТИ**

**ROYALTİ** (*ing. royalty - şahənə, yüksək imtiyaz*) -

1) təbii resurslardan istifadə hüquqlarının verilməsinə görə alınan haqq, ödəniş;

2) intellektual məhsullardan istifadə hüquqlarının verilməsinə, yaxud intellektual məhsulların satışına görə ödənilən haqq.

**РУЧНОЙ ЗАЛОГ**

**ƏL GİROVU**

**САНКЦИЯ**

**SANKİSİYA** (*lat. sanctio - pozulmaz qərar*) -

- 1) Dövlətin hüququ pozana qarşı tətbiq etdiyi qoruyucu tədbir;
- 2) Hüquq normasının tərkib hissəsi;
- 3) Beynəlxalq hüquqda - öz beynəlxalq öhdəliklərini, yaxud beynəlxalq hüquq normalarını pozan dövlət barəsində tətbiq edilən təsir tədbiri.

**СВЕРХУРОЧНАЯ РАБОТА**

**İŞ VAXTINDAN ARTIQ İŞ**

**СВИДЕТЕЛЬ**

**ŞAHİD** (cinayət işinin, yaxud mülki işin düzgün həlli üçün əhəmiyyət kəsb edən hər hansı halı müşahidə edən, yaxud bu hallar barəsində məlumatı olan və bu barədə qanunla müəyyən edilmiş qaydada təhqiqat, istintaq və məhkəmə orqanlarına məlumat verən şəxs).

**СВИДЕТЕЛЬСКОЕ ПОКАЗАНИЕ**

**ŞAHİD İFADƏSİ** (şahidin cinayət işi, yaxud mülki iş üçün əhəmiyyəti olan məlumatlar haqqında təhqiqat, istintaq və məhkəmə orqanlarına verdiyi məlumat).

**СВИДЕТЕЛЬСТВО**

**ŞƏHADƏTNAMƏ** (hüquqi əhəmiyyəti olan hər hansı faktı (məsələn, doğumu, nikahı, ölümü və i.a.), yaxud şəxsin hüququnu (məsələn, müəllifliyi) təsdiq edən rəsmi sənəd).

**СДЕЛКА (соглашение, договор)**

**ƏQD** (mülki hüquq elminə görə mülki hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsinə, dəyişməsinə və xitam olunmasına yönələn birtərəfli, ikitərəfli və ya çoxtərəfli iradənin ifadəsi).

**СЕКРЕТАРЬ  
СУДЕБНОГО  
ЗАСЕДАНИЯ**

**MƏNKƏMƏ İCLAS KATİBİ**

**СЕМЕЙНОЕ ПРАВО**

**AİLƏ HÜQUQU** (Azərbaycan Respublikasının ənənəvi hüquq sahələrindən biri).

**СЕМЬЯ**

**AİLƏ** (qüvvədə olan qanunvericilikdə geniş istifadə edilən termin; lakin o, hüquqi deyil, sosioloji səciyyə daşıyır).

**СЕРТИФИКАТ**

**SERTİFİKAT** (*fr. certificat, son lat. serifico - təsdiq edirəm*) -

- 1) müəyyən bir faktı təsdiq edən sənəd;
- 2) xüsusi dövlət istiqraz vəərəqələrinin adı;
- 3) sığorta sertifikatı - sığorta müqaviləsi şərtlərini əks etdirən və sığorta polisini əvəz edən sənəd.

**СИМУЛЯЦИЯ**

**SİMULYASIYA** (*lat. simulatio - sünilik, riyakarlıq*) mövcud olmayan xəstəlik və ya onun ayrı-ayrı simptomlarının süni görünüşünü yaratmaq.

**СИСТЕМА**

**SİSTEM** (1. Qayda, üsul, nizam; 2. Hər hansı bir nəzəriyyənin əsasını təşkil edən prinsiplər, məslək; 3. İctimai quruluş forması; 4. Təşkilat forması)

**СИСТЕМА ПРАВА**

**HÜQUQ SİSTEMİ** (konkret dövlətin hüququnun mənbələrinin və yurisdiksiyalı orqanlarının məcmusu).

**СКРЫВАТЬСЯ  
ОТ ПРАВОСУДИЯ**

**ƏDALƏT MÜHAKİMƏSİNDƏN  
GİZLƏNMƏK**

**СЛУЧАЙ**

**HADİSƏ**

**СМЕТА**

**SMETA**

**(1)** bütçə idarələrinin smetası - idarə və təşkilatların xərclərini dövlət bütçəsindən maliyyələşdirmək üçün əsas plan sənədi;

**(2)** istehsal xərcləri smetası - müəssisənin, birliyin məhsul istehsalına və xidmətlər göstərilməsinə sərf olunmuş xərclərin plan məbləğinin hesablanması).

**СМЯГЧИТЬ**  
(ответственность,  
наказание)

**YÜNGÜLLƏŞDİRMƏK** (məsuliyyəti, cəzani)

**СОБЛЮДЕНИЕ**  
(норм, принципов  
и т.д.)

**RİAYƏT ETMƏ, ƏMƏL ETMƏ** (normalara, prinsiplərə və s.).

**СОБСТВЕННИК**

**MÜLKİYYƏTÇİ**

**СОБСТВЕННОСТЬ**

**MÜLKİYYƏT**

**СОБЫТИЕ**

**HADİSƏ**

**СОВЕРШЕННОЛЕТИЕ**

**YETKİNLİK YAŞINA ÇATMA**

**СОВМЕСТИТЕЛЬСТВО**

**ƏVƏZÇİLİK;** eyni zamanda bir neçə vəzifə aparma, eyni zamanda bir neçə yerdə qulluq etmə (işləmə).

**СОВМЕСТНАЯ  
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ**

**BİRGƏ FƏALİYYƏT**

**СОВМЕСТНАЯ  
СОБСТВЕННОСТЬ**

**BİRGƏ MÜLKİYYƏT** (mülkiyyətçilərdən hər birinin payı məlum olmayan kollektiv mülkiyyətin bir növü).

<b>СОВМЕСТНЫЙ ИСК</b>	<b>BİRGƏ İDDİA</b>
<b>СОВОКУПНОСТЬ</b>	<b>ÜMUMİ, CƏM, YEKUN, MƏCMU</b>
<b>СОВОКУПНОСТЬ ПРАВОВЫХ НОРМ</b>	<b>HÜQUQ NORMALARININ MƏCMUSU</b>
<b>СОГЛАСИЕ</b>	<b>RAZILIQ, İCAZƏ</b>
<b>СОГЛАСИЕ, НЕ ИМЕЮЩЕЕ ЮРИДИЧЕСКОГО ЗНАЧЕНИЕ</b>	<b>HÜQUQİ ƏNƏMİYYƏTLİ OLMAYAN RAZILIQ</b>
<b>СОГЛАСИЕ (соглашение, компромисс)</b>	<b>RAZILIQ (razılaşma, kompromis).</b>
<b>СОГЛАСИТЬСЯ (с предложением)</b>	<b>RAZILAŞMAQ (təkliflə).</b>
<b>СОГЛАСНО</b>	<b>MÜVAFİQ OLARAQ, UYĞUN OLARAQ, GÖRƏ, ƏSASƏN</b>
<b>СОГЛАСНО, СООТВЕТСТВЕННО</b>	<b>MÜVAFİQ OLARAQ, UYĞUN OLARAQ</b>
<b>СОГЛАСОВАНИЕ</b>	<b>UYĞUNLAŞDIR (İL) MA</b>
<b>СОГЛАСОВАННЫЙ</b>	<b>RAZILAŞDIRILMIŞ</b>
<b>СОГЛАСОВЫВАТЬ</b>	<b>RAZILAŞDIRMAQ</b>
<b>СОГЛАШАТЬСЯ</b>	<b>RAZILAŞMAQ</b>
<b>СОГЛАШЕНИЕ О ДЕПОНИРОВАНИИ</b>	<b>DEPOZİTARI MÜQAVİLƏSİ (qiymətli kağızlar bazarında depozitari fəaliyyə-</b>



	ti prosesində depozitari və deponent arasında münasibətləri tənzimləyən müqavilə).
<b>СОГЛАШЕНИЕ О НАЛОГООБЛА- ЖЕНИИ</b>	<b>VERGİQOYMA HAQQINDA RAZILAŞMA (SAZIŞ)</b>
<b>СОГЛАШЕНИЕ</b>	<b>RAZILAŞMA</b> (saziş).
<b>СОДЕЙСТВИЕ</b>	<b>KÖMƏK, YARDIM</b>
<b>СОДОЛЖНИК</b>	<b>BORC ŞƏRİKİ, BORC ORTAĞI</b>
<b>СОСТАВ СУДА</b>	<b>MƏNKƏMƏ TƏRKİBİ</b>
<b>СОСТАВЛЕНИЕ ЛОЖНЫХ ОТЧЕТОВ</b>	<b>YALAN HESABAT TƏRTİB ETMƏ</b>
<b>СОСТАВЛЕНИЕ ИЛИ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ ОТЧЕТНОСТИ</b>	<b>HESABAT TƏRTİB ETMƏ VƏ YA TƏQDİM ETMƏ</b>
<b>СОСТЯЗАНИЕ</b>	<b>1. YARIŞ, MÜSABİQƏ; 2. BƏHSLƏŞMƏ, MÜBAHİSƏ, ÇƏKİŞMƏ (MƏNKƏMƏDƏ)</b>
<b>СОСТЯЗАТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>MÜBAHİSƏLİ, MÜNAQIŞƏLİ</b>
<b>СОСТЯЗАТЕЛЬНЫЙ СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС</b>	<b>MƏNKƏMƏDƏ ÇƏKİŞMƏ PROSESİ</b>
<b>СОЦИАЛЬНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ</b>	<b>SOSIAL TƏMİNAT</b> (vətəndaşların qocalıqda, əmək qabiliyyətini müvəqqəti olaraq itirdikdə, əlil olduqda aldıkları maddi

**СОЦИАЛЬНОЕ  
СТРАХОВАНИЕ**

təminat; ana və uşaqların hərtərəfli təminatı; tibbi xidmət və müalicə üzrə dövlətin sosial-iqtisadi tədbirlər sistemi).

**SOSIAL SIĞORTA** (“Sosial siğorta haqqında” Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda fiziki şəxslərin itirilmiş əmək haqlarının, gəlirlərinin və ya əlavə xərclərinin kompensasiya edilməsinə, habelə itirilməsinin qarşısının alınmasına yönəldilmiş təminat forması).

**СООТВЕТСТВИЕ**

**UYĞUNLUQ, MÜVAFİQLİK**

**СООТВЕТСТВОВАТЬ**

**UYĞUN OLMAQ, MÜVAFİQ OLMAQ**

**СПЕЦИФИКАЦИЯ**

**SPESİFİKASIYA** (bir şeyin spesifik xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi, bir şeyin dəqiqləşdirilmiş təsnifi).

**СПОР**

**MÜBAHİSƏ**

**СПОРНЫЙ**

**MÜBAHİSƏLİ**

**СПОРЫ МЕЖДУ-  
НАРОДНЫЕ**

**BEYNƏLXALQ MÜBAHİSƏLƏR**

**СПОСОБНОСТЬ**

**QABİLİYYƏT**

**СПОСОБНЫЙ**

**QABİLİYYƏTLİ**

**СРЕДНИЙ  
ЗАРАБОТОК**

**ORTA AYLIQ ƏMƏK HAQQI, (MAAŞ)**

**СРОЧНЫЙ  
ДЕПОЗИТ**

**MÜDDƏTLİ DEPOZİT** (yalnız öncədən təsbit olunmuş müddətdən sonra geri götürülə bilən depozit).

<b>ССУДА</b>	<b>BORC</b>
<b>ССУДА БАНКОВСКАЯ</b>	<b>BANK SSUDASI</b>
<b>ССУДАДАТЕЛЬ</b>	<b>BORC VERƏN (şəxs və ya idarə)</b>
<b>ССУДАПОЛУЧАТЕЛЬ</b>	<b>BORC ALAN (şəxs və ya idarə)</b>
<b>СТАНДАРТ</b>	<b>STANDART, ŞABLON, NÜMUNƏ, ÖLÇÜ</b>
<b>СТАТУС</b>	<b>STATUS</b> (beynəlxalq hüquqda; vəziyyət).
<b>СТАТУТ</b>	<b>STATUT</b> ( <i>lat. statutum, statuo - qərarə alıram</i> ) - 1) dövlətlərarası və beynəlxalq təşkilatların təşkili və fəaliyyət qaydasını müəyyən edən əsasnamə, nizamnamə; 2) hər hansı bir orqan haqqında əsasnamə (məsələn, orden statutu).
<b>СТАТУС-КВО</b>	<b>STATUS-KVO</b> ( <i>lat. status-quo, hərfən - mövcud vəziyyət</i> ) - mövcud olan, yaxud müəyyən məqamda mövcud olmuş faktiki və ya hüquqi vəziyyəti ifadə etmək üçün işlədilən termin.
<b>СТРАХОВАНИЕ ДОБРОВОЛЬНОЕ</b>	<b>KÖNÜLLÜ SİĞORTA</b>
<b>СТРАХОВАНИЕ ИМУЩЕСТВЕННОЕ</b>	<b>ƏMLAK SİĞORTASI</b> (obyekti maddi sərvətlər olan sığorta növü).
<b>СТРАХОВАНИЕ КРЕДИТОВ</b>	<b>KREDİT SİĞORTASI</b> (kredit münasibətləri zamanı kreditor şəxsi borc və-

	<p>saitinin ödənilməməsi riskindən və ya kredit vəsaitinin real dəyərinin dəyərsizləşməsi riskindən sığortalayan sığorta növü).</p>
<p><b>СТРАХОВАНИЕ ЛИЧНОЕ</b></p>	<p><b>ŞƏXSİ SİĞORTA</b> (dövlət sığortasının bir növü).</p>
<p><b>СТРАХОВАНИЕ ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ</b></p>	<p><b>MƏCBURİ SİĞORTA</b></p>
<p><b>СТРАХОВАНИЕ СОЦИАЛЬНОЕ</b></p>	<p><b>SOSİAL SİĞORTA</b></p>
<p><b>СТРАХОВАНИЕ ТРАНСПОРТНОЕ</b></p>	<p><b>NƏQLİYYAT SİĞORTASI</b></p>
<p><b>СТРАХОВАТЕЛЬ</b></p>	<p><b>SİĞORTAÇI</b> (yalnız sığorta və təkrar sığorta fəaliyyətini göstərmək məqsədilə yaradılmış qaydada xüsusi razılıq almış hüquqi şəxs olan sığorta təşkilatı).</p>
<p><b>СТРАХОВАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ</b></p>	<p><b>SİĞORTA MƏSULİYYƏTİ</b> (işə diqqətsiz yanaşma, yaxud işə lazımi diqqət yetirməmə nəticəsində meydana gələn ziyanın, o cümlədən məhsulun istifadəsi zamanı zədələnmələrin əvəzini ödəyən sığorta növü).</p>
<p><b>СТРАХОВАЯ СУММА</b></p>	<p><b>SİĞORTA MƏBLƏĞİ</b> (sığorta müqaviləsinə və ya qanuna uyğun olaraq sığorta obyektinin sığortalandığı və sığortaçının öhdəliklərinin son həddi olan pul məbləği).</p>
<p><b>СТРАХОВКА</b></p>	<p><b>1. SİĞORTA ETMƏ, SİĞORTA ETDİRMƏ, SİĞORTA EDİLMƏ;</b></p>

**СТРАХОВОЕ  
ВОЗМЕЩЕНИЕ**

**2. SİĞORTA;  
3. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİ;  
4. SİĞORTA PULU**

**SİĞORTA ÖDƏNİŞİ** (sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalananın əmlakına və ya əmlak mənafeələrinə dəyən zərərin yerini doldurmaq üçün pul və ya natura şəklində ödənilən vəsait).

**СТРАХОВОЙ  
ПОЛИС**

**SİĞORTA VƏSİQƏSİ**

**СТОИМОСТЬ**

**DƏYƏR**

- (1) Hər hansı aktivin pul ilə ifadə olunmuş qiyməti;
- 2) İstehsal olunmuş aktivin məcmu xərclərini özündə əhatə edən ödənilmiş və ya razılaşıdırılmış qiyməti;
- 3) İstehsal olunmuş əmtəəyə sərf olunan ictimai əmək).

**СТОРОНА ПО ДЕЛУ**

**İŞ ÜZRƏ TƏRƏF**

**СТОРОНЫ В СПОРЕ  
СТОРОНЫ  
В КОНФЛИКТЕ**

**MÜBAHİSƏDƏ TƏRƏFLƏR  
MÜNAQİŞƏDƏ TƏRƏFLƏR**

**СТОРОНА,  
ЗАЯВИВШАЯ  
ХОДАТАЙСТВО**

**VƏSATƏT VERƏN TƏRƏF**

**СТОРОНА  
В ПРОЦЕССЕ  
(УЧАСТНИК  
ПРОЦЕССА)**

**PROSESDƏ TƏRƏF  
(PROSES İŞTİRAKÇISI)**

**С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ  
ПРАВА (в юриди-  
ческом отношении)**

**HÜQUQİ NÖQTEYİ-NƏZƏRDƏN**  
(hüquqi baxımdan).

**СТРУКТУРА ПРАВА**

**HÜQUQUN STRUKTURU, QURULUŞU**

**СУБСИДИЯ**

**SUBSİDİYA** (lat. subsidiium - yardım, kömək) - ölkənin dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına yerli hakimiyyət orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə, başqa dövlətlərə əsasən pul formasında göstərdiyi yardım.

**СУБСТИТУЦИЯ**

**SUBSTİTUSİYA** (lat. *substitutio* - *təyin edirəm sözündən*) - vərəsəlik hüququnda vəsiyyətnamədə ehtiyat vərəsə göstərmə.

**СУБЪЕКТ**

**SUBYEKT**

(1. Məntiqdə: haqqında bəhs olunan şey, haqqında mühakimə yeridilən şey; mühakimə obyekt;  
2. Adam, şəxs).

**СУБЪЕКТ  
ИНВЕСТИЦИОННОЙ  
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

**İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNİN SUB-  
YEKTİ** (investisiya prosesində iştirak edən bütün subyektlər, tərəflər).

**СУБЪЕКТ ПРАВА**

**HÜQUQUN SUBYEKTİ** (dövlət tərəfindən mühafizə edilən subyektiv hüquqlara və hüquqi vəzifələrə malik olan vətəndaşlar və təşkilatlar).

**СУБЪЕКТИВНО**

**SUBYEKTİV** (olaraq), şəxsi nöqteyi-nəzərdən (yanaşaraq).

**СУБЪЕКТИВНОЕ  
ПРАВО**

**SUBYEKTIV HÜQUQ** (müəyyən şəxsin (fiziki və ya hüquqi şəxsin) konkret hüququ, yəni müəyyən tərzdə hərəkət etməyə və digər şəxslərdən müəyyən hərəkətləri (yaxud hərəkətsizliyi) tələb etmək üçün qanunla təsbit edilmiş imkan).

**СУД**

**MƏNKƏMƏ** (ədalət mühakiməsini həyata keçirən xüsusi dövlət orqanı).

**СУДЕБНАЯ  
ВЛАСТЬ**

**MƏNKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ** (hakimiyətlərin bölgüsü prinsipinə uyğun olaraq ümumi hakimiyətin (qanunvericilik və icra hakimiyəti ilə yanaşı) sərbəst və müstəqil sferası).

**СУДЕБНАЯ  
ИНСТАНЦИЯ**

**MƏNKƏMƏ İNSTANSİYASI**

**СУДЕБНАЯ  
КОЛЛЕГИЯ**

**MƏNKƏMƏ KOLLEGİYASI** (konkret işə baxan məhkəmənin tərkibi).

**СУДЕБНАЯ  
ПОШЛИНА**

**MƏNKƏMƏ RÜSUMU**

**СУДЕБНАЯ  
ПРАКТИКА**

**MƏNKƏMƏ TƏCRÜBƏSİ**

**СУДЕБНАЯ СИСТЕМА**

**MƏNKƏMƏ SİSTEMİ** (müvafiq dövlətin bütün məhkəmələrinin məcmusu).

**СУДЕБНАЯ  
ЭКСПЕРТИЗА**

**MƏNKƏMƏ EKSPERTİZASI**

**СУДЕБНОЕ ДЕЛО**

**MƏNKƏMƏ İŞİ**

**СУДЕБНОЕ  
ОПРЕДЕЛЕНИЕ**

**MƏNKƏMƏ QƏRARDADI** ( qərarı).

**СУДЕБНОЕ  
ПОРУЧЕНИЕ**

**MƏNKƏMƏ TAPŞIRIĞI** (mülki işə baxan məhkəmənin sübutların toplanması üçün başqa yerdə yerləşən məhkəməyə müəyyən prosessual hərəkətləri etməyi tapşırması).

**СУДЕБНОЕ  
ПРЕСЛЕДОВАНИЕ**

**MƏNKƏMƏ TƏQİBİ**

**СУДЕБНОЕ  
РАЗБИРАТЕЛЬСТВО**

**MƏNKƏMƏ ARAŞDIRMASI**

**СУДЕБНОЕ  
РЕШЕНИЕ**

**MƏNKƏMƏ QƏTNAMƏSİ** (qərarı)

**СУДЕБНОЕ  
СЛЕДСТВИЕ**

**MƏNKƏMƏ İSTİNTAQI**

**СУДЕБНЫЕ  
ИЗДЕРЖКИ  
(РАСХОДЫ)**

**MƏNKƏMƏ XƏRCLƏRİ, MƏSRƏFLƏRİ** (dövlət rüsumu və işə baxılması ilə əlaqədar olan məsrəflər (xərclər)).

**СУДЕБНЫЙ ИСК**

**MƏNKƏMƏ İDDIASI**

**СУДЕБНЫЙ  
ИСПОЛНИТЕЛЬ**

**MƏNKƏMƏ İCRAÇISI** (məhkəmənin mülki işlər üzrə qəraradlarının, qətnamələrinin və qərarlarının, məhkəmənin cinayət işləri üzrə hökmlərinin, xüsusi qəraradlarının və qərarlarının, əmlakın müsadirə edilməsinə dair hissəsinin, məhkəmə tərəfindən təsdiq edilən bərişiq sazişlərinin, notariat orqanlarının icra qeydiyyatlarının, qanunla nəzərdə tutulan hallarda münsiflər məh-



<b>СУДЕБНЫЙ НАДЗОР</b>	kəməsinin qətnamələrinin məcburi icrasını həyata keçirən vəzifəli şəxs.	<b>MƏNKƏMƏ NƏZARƏTİ</b>
<b>СУДЕБНЫЙ ПОЕДИНОК</b>		<b>MƏNKƏMƏ ÇƏKİŞMƏSİ</b>
<b>СУДЕБНЫЙ ПРЕЦЕДЕНТ</b>		<b>MƏNKƏMƏ PRESEDENTİ</b>
<b>СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС</b>		<b>MƏNKƏMƏ PROSESİ</b>
<b>СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС ПО ГРАЖДАНСКОМУ ДЕЛУ</b>		<b>MÜLKİ İŞ ÜZRƏ MƏNKƏMƏ PROSESİ</b>
<b>СУДИМОСТЬ</b>	<b>MƏNKUMLUQ</b> (tərədilmiş cinayətə görə məhkum edilmənin hüquqi nəticələrindən biri).	
<b>СУДОПРОИЗ- ВОДСТВО</b>		<b>MƏNKƏMƏ İCRAATI</b>
<b>СУДОУСТРОЙСТВО</b>		<b>MƏNKƏMƏ QURULUŞU, MƏNKƏMƏ TƏŞKİLATI SİSTEMİ</b>
<b>СУДЬЯ</b>	<b>HAKİM</b> (Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həmin vəzifəyə təyin edilmiş şəxs (məhkəmənin sədri, onun müavini, kollegiyanın sədri və ya birinci, apellyasiya, yaxud kassasiya instansiyası məhkəməsinin hakimi).	

**СУПРУГИ**

**ƏR-ARVAD**

**СУЩЕСТВЕННОЕ  
ПОСЛЕДСТВИЕ**

**ƏNƏMİYYƏTLİ NƏTİCƏ**

**СУЩЕСТВЕННОСТЬ  
ДОКАЗАТЕЛЬСТВ**

**SÜBUTLARIN MƏNİYYƏTİ**

**СЧЕТ БУХГАЛ-  
ТЕРСКОГО УЧЕТА**

**MÜHASİBAT UÇOTU HESABI** (tə-  
sərrüfat əməliyyatları haqqında məlu-  
matların və mühasibat uçotunda digər  
informasiyanın qruplaşdırılması və  
saxlanması məqsədilə tətbiq edilən  
əsas vahid).

<b>ТАЙНА ПЕРЕПИСКИ</b>	<b>YAZIŞMA SİRRİ</b> (şəxsiyyətin demokratik azadlıqlarından biri; poçt-teleqraflarla göndərilən şeylərin (məktub, teleqram, bağlama, barat) toxunulmazlığı).
<b>ТАЙНА СОВЕЩАНИЙ СУДЕЙ</b>	<b>HAKİMLƏRİN MÜŞAVİRƏ SİRRİ</b> (prosessual hüquqda qanuni, əsaslı hökm və ya qətnamə çıxarılmasının mühüm şərti, hakimlərin müstəqilliyi və ancaq qanuna tabe olmalarının təminatı).
<b>ТАРИФ</b>	<b>TARİF (fr. tarif)</b> - idarələrə, müəssisələrə, təşkilatlara və vətəndaşlara müxtəlif istehsal və qeyri-istehsal xidmətlərinə görə verilən ödəmə məzənnəsi sistemi.
<b>ТАРИФНАЯ СИСТЕМА</b>	<b>TARİF SİSTEMİ</b> (əməyin ödənilməsinin təşkilində mühüm element).
<b>ТЕКУЩИЙ СЧЕТ</b>	<b>CARİ HESAB</b> (bankların və əmanət kassalarının əmanət əməliyyatları növlərindən biri).
<b>ТЕКУЩИЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ</b>	<b>CARİ MALİYYƏ NƏZARƏTİ</b> (təsərrüfat subyektlərini maliyyə planlarının icrası prosesində maliyyə-təsərrüfat əməliyyatları keçirildikdə, pul vəsaitlərinin və əmtəə-material qiymətlərin sərfinin norma və normativlərə uyğun olması yoxlanıldıqda, əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş vəsaitlərin istifadəsi, o cümlədən vəsaitlərin xərc planına uyğun buraxılması zamanı həyata keçirilən maliyyə nəzarəti).

**ТИТУЛЬНЫЕ  
СПИСКИ**

**TİTUL SİYAHISI** (əsaslı inşaat obyektlərinin rəsmi siyahısı).

**ТИТУЛЬНЫЙ ЛИСТ**

**TİTUL VƏRƏQİ**

**ТОВАРНЫЙ ЗНАК**

**ƏMTƏƏ NİŞANI** (sahibkarın əmtəələrini və ya xidmətlərini digər sahibkarın əmtəələrindən və ya xidmətlərindən fərqləndirən və qrafik təsvir edilən nişan və ya nişanların hər hansı bir uzlaşması (kombinasiyası)).

**ТОЖДЕСТВЕННОСТЬ**  
(идентичность;  
подлинность)

**EYNİLİK** (eyniyyət; oxşarlıq; əsillik həqiqilik).

**ТОЛКОВАНИЕ**

**TƏFSİR, İZAH, ŞƏRH**

**ТОЛКОВАТЬ**  
(правовую норму,  
закон)

**TƏFSİR ETMƏK, ŞƏRH ETMƏK** (hüquq normasını, qanunu)

**ТОРГОВОЕ ПРАВО**

**TİCARƏT HÜQUQU** (bir sıra ölkələrdə ticarət və sahibkarlıq sahəsində münasibətləri tənzim edən hüquq sahəsi).

**ТОРГОВЫЕ  
ОБЫЧАИ**

**TİCARƏT ADƏTLƏRİ** (beynəlxalq ticarət dövriyyəsində uzun müddət işlənmə nəticəsində yaranmış adətlər).

**ТРАНСФЕРТ**

**TRANSFERT** (*fr. transfert - köçürmə*) -

- 1) Bir ölkədən digərinə xarici valyuta köçürülməsi;
- 2) Adlı qiymətli kağızlara sahiblik hü-

<b>ТРЕБОВАТЬ ВОЗМЕЩЕНИЯ УБИТКОВ</b>	ququnun bir şəxs tərəfindən digər şəxsə verilməsi; 3) dövlətlər arasında beynəlxalq sazişə əsasən aparılan əhali mübadiləsi, vətəndaşlığın öz-özünə dəyişməsi.
<b>ТРЕБОВАНИЕ ИЗ ДОГОВОРА</b>	<b>ZƏRƏRİN ÖDƏNİLMƏSİNİ TƏLƏB ETMƏK</b>
<b>ТРЕБОВАНИЕ ПО ИСКУ</b>	<b>MÜQAVİLƏDƏN İRƏLİ GƏLƏN TƏLƏB</b>
<b>ТРЕТЕЙСКИЙ СУД</b>	<b>İDDİA ÜZRƏ TƏLƏB</b>
<b>ТРЕТЬИ ЛИЦА</b>	<b>MÜNSİFLƏR MƏHKƏMƏSİ</b> (mübahisənin bütün iştirakçılarının xüsusi sazişi ilə təşkil edilən məhkəmə).
<b>ТРУД НЕСОВЕР- ШЕННОЛЕТНИХ</b>	<b>ÜÇÜNCÜ ŞƏXSLƏR</b> (hüquqda) - mülki prosesdə iddiaçı və cavabdeh arasındakı mübahisənin nəticəsi ilə hüquqi cəhətdən maraqlı olan iştirakçılar.
<b>ТРУДОВАЯ ДИСЦИПЛИНА</b>	<b>YETKİNLİK YAŞINA ÇATMAYANLARIN ƏMƏYİ</b>
<b>ТРУДОВАЯ КНИЖКА</b>	<b>ƏMƏK İNTİZAMI</b> (hüquq normaları ilə və digər sosial normalarla tənzim edilən təşkilati münasibətlər sistemi).
	<b>ƏMƏK KİTABÇASI</b> (əmək qanunvericiliyinə görə işçilərin əmək fəaliyyətinin mərhələlərini (əmək fəaliyyəti tarixlərini) əks etdirən hüquqi sənəd).

<b>ТРУДОВОЕ ПРАВО</b>	<b>ƏMƏK HÜQUQU</b> ( işçilərin əmək münasibətlərini, habelə əmək münasibətləri ilə əlaqədar digər məsələləri tənzim edən hüquq normalarının məcmusu).
<b>ТРУДОВОЙ ДОГОВОР (контракт)</b>	<b>ƏMƏK MÜQAVİLƏSİ</b> (kontrakt) - işəgötürənlə işçi arasında fərdi qaydada bağlanan əmək münasibətlərinin əsas şərtlərini, tərəflərin hüquq və vəzifələrini əks etdirən yazılı müqavilə.
<b>ТРУДОВОЙ КОЛЛЕКТИВ</b>	<b>ƏMƏK KOLLEKTİVİ</b> (işəgötürənlə əmək münasibətlərində olan, Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsi ilə və digər normativ-hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş əmək, sosial-iqtisadi hüquqlarını birgə həyata keçirmək və qanuni mənafeələrini kollektiv halında müdafiə etmək səlahiyyətinə malik müvafiq iş yerlərində çalışan işçilərin birliyi).
<b>ТРУДОВОЙ ОТПУСК</b>	<b>ƏMƏK MƏZUNİYYƏTİ</b> (işçinin normal istirahəti, əmək qabiliyyətinin bərpası, sağlamlığının mühafizəsi və möhkəmləndirilməsi üçün işdən ayrılmaqla öz mülahizəsi ilə istifadə etdiyi müddət.)
<b>ТРУДОВОЙ СТАЖ</b>	<b>ƏMƏK STAJI</b> (işçinin əmək və sair ictimai-faydalı fəaliyyətinin vaxtı (davamıyyəti)).
<b>ТРУДОВЫЕ НОРМЫ</b>	<b>ƏMƏK NORMALARI</b> (işçilər üçün texnikanın, texnologiyanın əldə edilmiş səviyyəsinə uyğun olaraq müəyyən edilən hasilat, vaxt, xidmət və işçilərin say normaları).

<b>ТРУДОВЫЕ СПОРЫ</b>	<b>ƏMƏK MÜBAHİSƏLƏRİ</b> (işəgötürənlə işçi arasında əmək qanunvericiliyinin və əmək qanunvericiliyi sisteminə daxil olan digər normativ-hüquqi aktların tətbiqi məsələləri üzrə (iddia xarakterli mübahisələr) qanunla müəyyən edilmiş qaydada həll edilən fikir ayrılıqları).
<b>ТРУДОСПОСОБНОСТЬ</b>	<b>ƏMƏK QABİLİYYƏTİ</b> (insana müəyyən həcmdə və keyfiyyətdə işi yerinə yetirməyə imkan verən sağlamlıq vəziyyəti).
<b>ТРУДОУСТРОЙСТВО</b>	<b>İŞƏ DÜZƏLMƏ</b>

<b>УБЕДИТЕЛЬНЫЙ</b>	<b>İNANDIRICI, QANEEDİCİ, SÜBUTLU, ƏSASLI</b>
<b>УБЫТОК</b>	<b>ZƏRƏR, İTKİ, ZİYAN</b>
<b>УВЕЧЬЕ ТРУДОВОЕ</b>	<b>ƏMƏK ŞİKƏSTLİYİ, ƏLİLLİYİ</b>
<b>УВОЛЬНЕНИЕ (с работы, с должности)</b>	<b>AZAD ETMƏ (edilmə), kənar etmə (edilmə), çıxartma (çıxardılma) (işdən, vəzifədən).</b>
<b>УДЕРЖАНИЕ</b>	<b>1. SAXLAMA, SAXLANMA; 2. TUTULMUŞ MƏBLƏĞ (PUL)</b>
<b>УДЕРЖАНИЕ ИЗ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ</b>	<b>ƏMƏK HAQQINDAN TUTULMA</b>
<b>УДОВЛЕТВОРЯТЬ ИСК</b>	<b>İDDİANI TƏMİN ETMƏK</b>
<b>УДОСТОВЕРЕНИЕ</b>	<b>1. TƏSDİQ ETMƏ, TƏSDİQ EDİLMƏ; 2. VƏSİQƏ, ŞƏHADƏTNAMƏ</b>
<b>УКАЗ</b>	<b>FƏRMAN</b>
<b>УЛИКА</b>	<b>SÜBUT, DƏLİL</b>
<b>УЛУЧШЕНИЕ ЖИЛИЩНЫХ УСЛОВИЙ</b>	<b>YAŞAYIŞ ŞƏRAİTİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI</b>
<b>УМЫСЕЛ</b>	<b>QƏSD, NİYYƏT, QƏRƏZ</b>
<b>УМЫШЛЕННАЯ НЕЯВКА</b>	<b>QƏSDƏN GƏLMƏMƏ</b>



<b>УМЫШЛЕННОЕ ОТСУТСТВИЕ</b>	<b>QƏSDƏN OLMAMA</b>
<b>УМЫШЛЕННОЕ НЕСОБЛЮДЕНИЕ</b>	<b>QƏSDƏN RİAYƏT ETMƏMƏ</b>
<b>УМЫШЛЕННОЕ ПРЕНЕБРЕЖЕНИЕ</b>	<b>QƏSDƏN ETİNASIZLIQ GÖSTƏRMƏ</b>
<b>УНИЧТОЖАТЬ</b>	<b>MƏHV ETMƏK</b>
<b>УПРАВЛЕНИЕ, ВЕДЕНИЕ (ДЕЛ)</b>	<b>İDARƏ ETMƏ, APARMA (İŞİ)</b>
<b>УПРАВЛЕНИЕ ИМУЩЕСТВОМ</b>	<b>ƏMLAKI İDARƏ ETMƏ</b>
<b>УПРОЩЕННАЯ СИСТЕМА НАЛО- ГОБЛОЖЕНИЯ</b>	<b>SADƏLƏŞDİRİLMİŞ VERGİ SİSTEMİ</b> (ölkədə bu və ya digər sahələrin inki- şafını vergilər yolu ilə stimullaşdırmaq məqsədilə tətbiq edilən vergi güzəşti, yahud güzəştli vergi növü).
<b>УПЛАТИТЬ ПО ВЕКСЕЛЮ</b>	<b>VEKSEL ÜZRƏ ÖDƏMƏK</b>
<b>УПОЛНОМОЧЕННЫЙ</b>	<b>MÜVƏKKİL, VƏKİL EDİLMİŞ, SƏLANİYYƏTLİ</b>
<b>УПУЩЕННАЯ ВЫГОДА</b>	<b>BURAXILMIŞ</b> (əldən çıxmış) xeyir (gəlir).
<b>УРЕГУЛИРОВАНИЕ СПОРОВ</b>	<b>MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLL EDİLMƏSİ, YOLUNA QOYULMASI</b>
<b>УСКОРЕНИЕ (акселерация)</b>	<b>TEZLƏŞDİRMƏ (sürətləndirmə).</b>

<b>УСЛОВИЕ ОБ ОСВОБОЖДЕНИИ ОТ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ</b>	<b>ÖHDƏLİKDƏN AZAD ETMƏNİN ŞƏRTİ</b>
<b>УСЛОВИЕ С ИСПОЛНЕНИЕМ В БУДУЩЕМ</b>	<b>GƏLƏCƏKDƏ İCRA EDİLƏCƏK ŞƏRT</b>
<b>УСТАВ</b>	<b>NİZAMNAMƏ</b>
<b>УСТАВ ЮРИДИЧЕСКОГО ЛИЦА</b>	<b>HÜQUQİ ŞƏXSİN NİZAMNAMƏSİ</b>
<b>УСТАВ О ДИСЦИПЛИНЕ</b>	<b>İNTİZAM NİZAMNAMƏSİ</b>
<b>УСТАНОВЛЕННЫЙ ФАКТ</b>	<b>MÜƏYYƏN EDİLMİŞ FAKT</b>
<b>УСТНОЕ ХОДАТАЙСТВО</b>	<b>ŞİFANHİ VƏSATƏT</b>
<b>УСТРАНИМЫЙ</b>	<b>ARADAN QALDIRILA BİLƏN</b>
<b>УСТРАНЕНИЕ ИСТОЧНИКА ВРЕДА</b>	<b>ZƏRƏRİN MƏNBƏYİNİ ARADAN QALDIRMA</b>
<b>УСЫНОВЛЕНИЕ</b>	<b>OĞULLUĞA GÖTÜRMƏ</b>
<b>УТВЕРЖДАТЬ (защищать, доказывать) (права)</b>	<b>TƏSDİQ ETMƏK (müdafiə etmək, sübut etmək) (hüququ)</b>
<b>УТВЕРЖДЕНИЕ</b>	<b>TƏSDİQ, TƏSDİQ ETMƏ</b>
<b>УТРАТА ДОКУМЕНТОВ</b>	<b>SƏNƏDLƏRİN İTMƏSİ, İTİRİLMƏSİ</b>

<b>УТРАТА ОБЩЕЙ ТРУДОСПОСОБНОСТИ</b>	<b>ÜMUMİ ƏMƏK QABİLİYYƏTİNİN İTİRİLMƏSİ</b>
<b>УЧАСТНИКИ КОНФЛИКТА</b>	<b>MÜNAQIŞƏNİN İŞTİRAKÇILARI</b>
<b>УЧАСТНИКИ СПОРА</b>	<b>MÜBAHİSƏNİN İŞTİRAKÇILARI</b>
<b>УЧРЕДИТЕЛЬНОЕ СОБРАНИЕ</b>	<b>TƏSİS YIĞINCAĞI</b>
<b>УЧРЕЖДЕНИЕ</b>	<b>İDARƏ, MÜƏSSİSƏ, TƏŞKİLAT</b>
<b>УЩЕРБ (вред; невыгода / причинять ущерб)</b>	<b>ZƏRƏR (ziyan; itki / ziyan vurmaq)</b>
<b>УЩЕРБ ИМУЩЕСТВЕННЫЙ</b>	<b>ƏMLAK İTKİSİ, ZƏRƏRİ</b>



**ФАКТ**

**ФАКТ -**

- (1. həqiqi hadisə, həqiqətən olan şey; həqiqət;
2. əsas, dəlil, sübut)

**ФАКТ**  
(являющийся  
предметом тяжбы)

**(ÇƏKİŞMƏ PREDMETİ OLAN) FAKT**

**ФАКТ**  
(подлежащий  
установлению  
судом)

**MƏNKƏMƏ TƏRƏFİNDƏN  
MÜƏYYƏN EDİLMƏLİ OLAN FAKT**

**ФАКТИЧЕСКИЙ**  
(действительный,  
существующий в  
данное время)

**ФАКТİKİ** (həqiqi, hal-hazırda mövcud olan).

**ФАКТИЧЕСКИЙ  
БРАК**

**ФАКТİKİ NİKAN**

**ФАКТИЧЕСКИЙ**  
(РЕАЛЬНЫЙ)  
УЩЕРБ

**ФАКТİKİ (REAL) ZƏRƏR, ZİYAN**

**ФАКТОР**

**AMİL, SƏBƏB**

**ФАКТОР-БАНК**

**ФАКТОР-BANK** (faktoring əməliyyatı həyata keçirən bank).

**ФАКТОРИНГ**

**ФАКТОRİNQ** (*ing. factor - vasitəçi, agent*) - iqtisadi subyekt tərəfindən banka, yaxud digər kredit təşkilatlarına, eləcə də faktoring əməliyyatları aparən təşkilata onun üçüncü şəxsdən olan debitor borcunu təsdiq edən



	<p>pul sənədini təqdim etməklə borc məbləğinin 70-90 %-ni öncədən, qalan hissəsini isə borc müddəti başa çatandan sonra alması.</p>
<b>ФАКТУРА</b>	<b>FAKTURA</b> ( <i>lat. faktura - yenidən işlənmə, quruculuq</i> ) - ticarət, yaxud ümumilikdə hesablaşma münasibətləri zamanı satıcı tərəfin alıcı tərəfin adına yazdığı əmtəə sənədi.
<b>ФАКТЫ</b> (сопровождающие основные факты, сопутствующие факты)	<b>FAKTLAR</b> - (əsas faktları müşayiət edən faktlar, əlavə)
<b>ФАКТЫ</b> <b>ЮРИДИЧЕСКИЕ</b>	<b>HÜQUQİ FAKTLAR</b>
<b>ФАМИЛИЯ</b>	<b>1. FAMILİYA, SOYAD; 2. NƏSİL</b>
<b>ФИЗИЧЕСКОЕ</b> <b>ЛИЦО</b>	<b>FİZİKİ ŞƏXS</b> (hüquqi münasibətlərdə öz adından iştirak edən insan fərdi).
<b>ФИНАНСЫ</b>	<b>MALİYYƏ</b> (aktivlər üzrə fondların, o cümlədən pul vəsaiti fondlarının yaradılması və istifadəsi ilə bağlı iqtisadi münasibətlərin məcmusu, yaxud bu münasibətləri əks etdirən iqtisadi kateqoriya).
<b>ФИНАНСИРОВАНИЕ</b>	<b>PUL</b> (vəsait) buraxma (buraxılma), təxsisat ilə (pulla) təmin etmə (təmin edilmə)



**ФИНАНСОВОЕ  
ПРЕДПРИЯТИЕ**

**ФИНАНСОВАЯ  
ИНВЕСТИЦИЯ**

**ФИНАНСОВАЯ  
СИСТЕМА**

**ФИНАНСОВОЕ  
ПЛАНИРОВАНИЕ**

**ФИНАНСОВОЕ  
ПРАВО**

**ФИНАНСОВЫЙ  
АГЕНТ**

**ФИНАНСОВЫЙ  
АКТ**

**MALİYYƏ MÜƏSSİSƏSİ**

**MALİYYƏ İNVESTİSİYASI** (mənfəət əldə edilməsi məqsədilə qiymətli kağızlara, yəni səhmlərə, istiqrazlara, veksellərə, xəzinə fondlarına, köçürmə depozit sertifikatlarına, bank akseptlərinə və s.-yə yatırılan investisiya).

**MALİYYƏ SİSTEMİ** (maliyyə münasibətlərinin və onları həyata keçirən iqtisadi subyektlərin məcmusu).

**MALİYYƏ PLANLAŞDIRILMASI** (həm makro, həm də mikro səviyyədə iqtisadi proseslər zamanı maliyyə münasibətlərinin inkişaf istiqamətlərinin öncədən müəyyən olunmuş ardıcılığını, alqoritmini göstərən sənəd, yazılış və ya proses).

**MALİYYƏ HÜQUQU** ( dövlətin maliyyə fəaliyyəti prosesində əmələ gələn ictimai münasibətləri tənzim edən hüquq normalarının məcmusu ).

**MALİYYƏ AGENTİ** (müqavilə əsasında hər hansı iqtisadi subyektdən pul vəsaitinə olan tələbatını güzəştli şərtlərlə maliyyələşdirməyə rəsmi icazəsi (lisenziyası) olan bank və ya kredit təşkilatı).

**MALİYYƏ AKTI** (maliyyə fəaliyyəti prosesində tərtib olunmuş akt (hüquqi sənəd)).



**ФИНАНСОВЫЙ  
ВКСЕЛЬ**

**MALİYYƏ VEKSELİ** (bir bank, yaxud kredit təşkilatının digərinə ondan cəlb etdiyi veksəl, borc sənədi).

**ФИНАНСОВЫЙ  
ГОД**

**MALİYYƏ İLİ -**

- 1) hökumətin rəsmi şəkildə dövlət büdcəsinin uçotunun həyata keçirdiyi dövr;
- 2) maliyyə və uçot hesabatlarının təqdim edildiyi standart dövr.

**ФИНАНСОВЫЙ  
КОНТРОЛЬ**

**MALİYYƏ NƏZARƏTİ** (maliyyə əməliyyatları zamanı səmərəliliyin artırılması, o cümlədən baş verən hüquq pozuntularının aradan qaldırılması məqsədilə müvafiq qanunvericiliklə təsbit olunan xüsusi forma və üsullar vasitəsilə idarəetmə və təsərrüfat obyektlərinin maliyyə fəaliyyətinin və bununla bağlı əməliyyatların müşahidə edilməsi və yoxlanılması proseslərinin məcmusunu əhatə edən, hüquqi-maliyyə fəaliyyəti).

**ФИНАНСОВЫЙ  
ЛИЗИНГ**

**MALİYYƏ LİZİNQİ** - lizinq münasibətlərinin bir forması olub, lizinq şirkəti ilə digər iki subyektlə -saticı müəssisə və icarədar arasında elə razılaşmaya əsaslanır ki, bu müqaviləyə əsasən müəyyən olunmuş lizinq müddəti ərzində sonuncu predmetin dəyərinin böyük bir hissəsini adətən 80%-dən çoxunu ödəyərək son nəticədə əmlakın mülkiyyətçisinə çevrilir.

**ФИНАНСОВЫЙ  
МЕХАНИЗМ**

**MALİYYƏ MEХANİZMİ-**

- 1) müəssisənin maliyyə resurslarının



	<p>formalaşdırılması, istifadəsi və nəzarəti proseslərinin həyata keçirilməsi məqsədilə istifadə olunan idarəetmə forma və metodlarının məcmusu; 2) makro səviyyədə ölkənin maliyyə sisteminin idarə olunması prosesi.</p>
<b>ФИРМА</b>	<b>FİRMA</b> ( <i>ital. firma</i> ) - bu və ya digər iqtisadi fəaliyyətlə məşğul olan müəssisənin şərti adı.
<b>ФОНД</b>	<b>1. FOND</b> (pul vəsaiti); <b>2. FOND</b> (ehtiyat, vəsait).
<b>ФОНД ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ</b>	<b>ƏMƏK HAQQI FONDU</b>
<b>ФОНД ПРЕДПРИЯТИЯ</b>	<b>İDARƏNİN, MÜƏSSISƏNİN FONDU</b>
<b>ФОНД РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВА</b>	<b>İSTEHSALATIN İNKİŞAF FONDU</b>
<b>ФОРС-МАЖОР</b>	<b>FORS-MAJOR</b> ( <i>lat. vis major - qarşı-sialınmaz qüvvə</i> ) - fəvqəladə və həmin şəraitdə qarşısı alınmayan hadisə (təbii fəlakət, məsələn, zəlzələ, daşqın və i.a.) ictimai hadisələr (məs. hərbi əməliyyatlar).
<b>ФОРС-МАЖОРНОЕ ОБСТОЯТЕЛЬСТВО</b>	<b>FORS-MAJOR VƏZİYYƏT, HAL</b>



<b>ХАРАКТЕРИСТИКА</b>	<b>XARAKTERİSTİKA</b> (bir şəxsin və ya bir şeyin səciyyəvi xüsusiyyətlərinin təsviri; bu cür təsvirdən ibarət olan rəsmi kağız, xasiyyətnamə).
<b>ХОДАТАЙСТВО</b>	<b>XAHİŞ, ƏRİZƏ, VƏSATƏT</b>
<b>ХОДАТАЙСТВО О ПЕРЕСМОТРЕ ДЕЛА</b>	<b>İŞƏ YENİDƏN BAHMA HAQQINDA VƏSATƏT</b>
<b>ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ПРАВО</b>	<b>TƏSƏRRÜFAT HÜQUQU</b>
<b>ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ОРГАНИЗАЦИИ</b>	<b>TƏSƏRRÜFAT İDARƏLƏRİ</b>
<b>ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ СПОРЫ</b>	<b>TƏSƏRRÜFAT MÜBAHİSƏLƏRİ</b>
<b>ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ ДОГОВОР</b>	<b>TƏSƏRRÜFAT MÜQAVİLƏSİ</b>
<b>ХРАНЕНИЕ</b>	<b>1. SAXLAMA, SAXLANMA; 2. MÜHAFİZƏ ETMƏ, MÜHAFİZƏ EDİLMƏ; QORUMA, QORUNMA; MÜHAFİZƏ</b>



<b>ЦЕЛЬ</b>	<b>1. HƏDƏF, NIŞAN; 2. MƏQSƏD, NIYYƏT</b>
<b>ЦЕНЗ</b>	<b>SENZ</b> ( <i>lat. census. censeo - siyahıya almaq</i> ) 1. Bir şəxsin bu və ya digər hüquqlarının həyata keçirilməsini məhdudlaşdıran şərt; 2. Bir müəssisəni bu və ya başqa siyahıya daxil etmək üçün lazım olan şərt.
<b>ЦЕНЗОВИК</b>	<b>SENZ SAHIBI, ƏMLAK SENZI OLAN ADAM</b>
<b>ЦЕНЗУРА</b>	<b>SENZURA</b> 1. Mətbuatın, və s.-nin nəzarət məqsədilə gözdən keçirilməsi; 2. Bu cür nəzarəti həyata keçirən dövlət idarəsi.
<b>ЦЕНИТЬ</b>	<b>QIYMƏT QOYMAQ, QIYMƏT VERMƏK</b>
<b>ЦЕНА (в договоре)</b>	<b>QIYMƏT , DƏYƏR (MÜQAVİLƏDƏ), ƏNƏMIYYƏT</b>
<b>ЦЕНА ИСКА</b>	<b>İDDIANIN QIYMƏTİ, DƏYƏRİ</b>
<b>ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ</b>	<b>QIYMƏT QOY(UL)MA (MALA)</b>
<b>ЦЕННАЯ БУМАГА</b>	<b>QIYMƏTLİ KAĞIZ</b> (sahibinin əmlak və qeyri əmlak hüquqlarını və bu hüquqların verilməsi imkanını müvafiq qanunvericilik əsasında müəyyənleş - dirilmiş formaya və məcburi rekvizitlərə riayət etməklə təsdiq edən sənəd, aktiv).
<b>ЦЕННИК</b>	<b>QIYMƏT CƏDVƏLİ, QIYMƏT SIYAHISI</b>
<b>ЦЕННОСТНЫЙ</b>	<b>DƏYƏRCƏ, QIYMƏT CƏNƏTDƏN</b>

<b>ЧАСТНАЯ БИРЖА</b>	<b>ÖZƏL BİRJA</b> (səhmdar cəmiyyət kimi fəaliyyət göstərən (mövcud olan) birja).
<b>ЧАСТНАЯ ЖАЛОБА</b>	<b>XÜSUSİ ŞİKAYƏT</b> (prosesual hüquqda birinci instansiya məhkəməsinin qərarından, yaxud hakimin təkbaşına çıxardığı qərardan verilən şikayət).
<b>ЧАСТНОЕ ОБВИНЕНИЕ</b>	<b>XÜSUSİ İTTİHAM</b> (yalnız zərər çəkmiş şəxsin (onun qanuni nümayəndəsinin) şikayəti ilə başlanan və zərər çəkmiş şəxs təqsirləndirilən şəxslə barışıqda (həkm çıxarılanadək) xitam edilən işlər üzrə cinayət-hüquqi təqib forması).
<b>ЧАСТНОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ</b>	<b>XÜSUSİ QƏRARDAD</b>
<b>ЧАСТНОЕ ПРАВО</b>	<b>XÜSUSİ HÜQUQ</b> (toplayıcı anlayış; vətəndaşların, fərdi mülkiyyətçilərin, sahibkarların, müxtəlif növ birliklərin (korporasiyaların) maraqları sahəsində münasibətləri, həmçinin ümumi mənafeləri tənzimləyən və mühafizə edən hüquq sahəsi).
<b>ЧАСТНЫЙ</b>	<b>XÜSUSİ, ŞƏXSİ, TƏK, AYRI</b>
<b>ЧАСТНЫЙ ПРОТЕСТ</b>	<b>XÜSUSİ PROTEST</b>
<b>ЧАСТНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ</b>	<b>XÜSUSİ MÜLKİYYƏT</b> (ayrı-ayrı şəxslərin sahibliyində olan mülkiyyət).

**ЧЕК****ÇEK -**

**1)** bankda və ya digər kredit təşkilatlarında hesabı olan şəxsin həmin banka, yaxud kredit təşkilatına onun hesabında olan pul vəsaitinin bir hissəsinin və ya bütünlüklə başqa şəxsin hesabına köçürülməsi, eləcə də nağd ödəniş şəklində başqa şəxsə, yaxud özünə verilməsi barəsində tapşırığın əks olunduğu, göstərilədiyi qiymətli kağız;

**2)** alqı-satqı münasibətləri zamanı kassa mədaxilini təsdiq edən sənəd.

**ЧЛЕН СЕМЬИ**

**AİLƏ ÜZVÜ** (ailə münasibətləri əsasında hüquqlara malik olan və vəzifələr daşıyan şəxs).



**ШАНТАЖ**

**ŞANTAJ** (*fr. chantage*) - ifşaedici və rüsvayedici məlumatlar yayma hədəsi ilə nəyisə tələb etməkdən ibarət olan və bu məqsədlə şantaj edilən şəxsi hansısa hərəkətləri etməyə nail olmaqdan ibarət olan əməl.

**ШАНТАЖИСТ**

**ŞANTAJÇI, HƏDƏ-QORXU GƏLƏN, ŞANTAJLA MƏŞĞUL OLAN**

**ШТРАФ**

**CƏRİMƏ** - məhkəmə və digər səlahiyyətli orqan tərəfindən təyin edilən pul tənbehi.

**ЭКСПЕДИТОР**

**EKSPEDİTOR** (nəqliyyat komisiyası) - nəqliyyat ekspedisiyası müqaviləsinin tərəfi.

**ЭКСПЕДИЦИЯ**

**GÖNDƏRMƏ, YOLLAMA;  
GÖNDƏRİLMƏ, YOLLANMA**

**ЭКСПЕРТ**

**EKSPERT** (*lat. expertus - təcrübəli*) - elm, texnika, incənət və digər peşə sahəsində xüsusi biliklərdən istifadə etməklə rəy verməyə qadir olan, cinayət prosesində marağı olmayan, öz razılığı əsasında materialların tədqiqinin aparılması üçün cinayət prosesini həyata keçirən orqan və ya onun tələbi ilə ekspert müəssisəsinin rəhbərliyi tərəfindən təyin edilmiş şəxs.

**ЭКСПЕРТИЗА**

**EKSPERTIZA** (cinayət işləri və ya mülki işlər üzrə faktiki məlumatların və halların müəyyən edilməsi məqsədilə prosesual qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada ekspertlər tərəfindən aparılan tədqiqat).

**ЭМИССИОННАЯ  
ЦЕНА**

**EMİSSIYA QIYMƏTİ** (qiymətli kağızın ilkin bazarda yerləşdirildiyi qiyməti).

**ЭМИССИОННЫЙ  
ПРОСПЕКТ ЦЕННЫХ  
БУМАГ**

**QIYMƏTLİ KAĞIZLARIN EMİSSIYA PROSPEKTİ** (qiymətli kağızların nəzərdə tutulan emissiyası haqqında ümumi məlumatları, o cümlədən emitentin iqtisadi-maliyyə və digər göstəricilərini əks etdirən sənəd).

**ЭМИССИЯ**

**EMİSSIYA** (*lat. emissio - buraxılış*) - bütün növ pul nişanlarının və qiymətli kağızların dövriyyəyə buraxılması.

**ЮРИДИЧЕСКИ**

**HÜQUQ NÖQTƏYİ-NƏZƏRİNDƏN,  
HÜQUQİ CƏNƏTDƏN**

**ЮРИДИЧЕСКИЙ**

**HÜQUQİ**

**ЮРИДИЧЕСКИЙ  
АКТ**

**HÜQUQİ AKT** (müəyyən hüquqi nəticələrə səbəb olan, hüquq münasibətləri yaradan, onları dəyişdirən və xitam edən, ictimai münasibətləri hökmran istehsal vasitələrinin təmin edilməsi, möhkəmləndirilməsi və inkişafı üçün tənzimləyən, xalqın mənafeyinin həyata keçirilməsinə yönəldilmiş rəsmi yazılı sənəd).

**ЮРИДИЧЕСКОЕ  
ДЕЙСТВИЕ**

**HÜQUQİ HƏRƏKƏT**

**ЮРИДИЧЕСКИЙ  
ДОКУМЕНТ**

**HÜQUQİ SƏNƏD**

**ЮРИДИЧЕСКИЙ  
КОММЕНТАРИЙ**

**HÜQUQİ ŞƏRH, TƏFSİR**

**ЮРИДИЧЕСКИЙ  
ПРОБЕЛ**

**HÜQUQDA BOŞLUQ** (hüquqi tənzimləmə və ya hüquqi təsir dairəsində mövcud olan ictimai münasibətləri tam və ya qismən tənzimləyən hüquq normasının (normalarının) olmaması).

**ЮРИДИЧЕСКОЕ  
ЛИЦО**

**HÜQUQİ ŞƏXS** (mülkiyyətində ayrıca əmlakı olan, öz öhdəlikləri üçün bu əmlakla cavabdehlik daşıyan, öz adından əmlak və şəxsi qeyri-əmlak hüquqları əldə edən və həyata keçirən, vəzifələr daşıyan, məhkəmədə iddiaçı və ya cavabdeh olmaq hüququna ma-

**ЮРИДИЧЕСКОЕ  
ТОЛКОВАНИЕ**

lik olan qanunla müəyyən edilmiş qay-  
dada qeydiyyatdan keçmiş, xüsusi ya-  
radılmış qurum).

**HÜQUQİ TƏFSİR, ŞƏRH, İZAH****ЮРИДИЧЕСКИЕ  
ФАКТЫ**

**HÜQUQİ FAKTLAR** (hüquq norma-  
sında nəzərdə tutulan və hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunmasının əsasını təşkil edən həyati hallar).

**ЮРИСДИКЦИЯ****YURİSDİKSİYA -**

(1. mühakimə hüququ; 2. tabelik; 3. məhkəməyə aid olma).

**ЮРИСКОНСУЛЬТ**

**YURİSTKONSULT** (*lat. juris consultus - hüquqşünas*), hüquq konsultan-  
tı, hüquq məsləhətçisi.

**ЮРИСПРУДЕНЦИЯ****HÜQUQŞÜNASLIQ, HÜQUQ ELMİ**

(xüsusi sosial normalardan ibarət olan hüquq, bütövlükdə dövlətin və cəmiyyətin siyasi sisteminin təşkili və fəaliyyətinin hüquqi formalarını öyrənən ictimai (humanitar) elm sahəsi).

**ЮСТИЦИЯ**

**ƏDLİYYƏ** (Ədliyyə Nazirliyi)



**ЯВКА**

**GƏLMƏK, GƏLiŞ**

**ЯВКА В СУД**

**MƏNKƏMƏYƏ GƏLMƏ**

**ЯВЛЕНИЕ**

**HADİSƏ**

**ЯЗЫК ГОСУДАРСТВЕННЫЙ**

**DÖVLƏT DİLİ** (dövlətin qanunvericilikdə, rəsmi kargüzarlıqda, mühakimə icraatında, təhsildə və i.a. istifadə etdiyi əsas dil).

# ЛАТИНСКИЕ ЮРИДИЧЕСКИЕ ТЕРМИНЫ:

## А

**Ab absurdo** - от противного (метод доказательства)

**Ab hoc et ab hoc** - так и сяк, без толку, кстати и не к стати

**Ab initio** - с возникновения, от начала

**Ab intestate** - без завещания

**Ab origine** - с самого начала, с азов

**Ad exemplum** - по образцу; для примера

**Actiones juris** - юридические акты

**Actor sequitur forum rei** - истец обращается в суд по месту жительства ответчика.

**Ad hoc** - к этому, для данного случая, для этой цели

**Ad instantiam** - по ходатайству

**Ad libitum** - по желанию, по усмотрению, на выбор

**Ad notata** - примечание

**Ad rem** - по существу дела, к делу

**Alibi** - “пребывание в другом месте”, алиби - доказательство непричастности обвиняемого к преступлению, основанное на том, что в момент его совершения он находился в другом месте

**Altera pars** - другая (противная) сторона

**Animus injuriandi** - “Готовность совершить правонарушение”, преступный умысел

**Auctoritas rei judicatae** - прецедент судебного решения

**Aurea mediocritas** - золотая середина

**Aut Caesar, aut nihil** - все, или ничего; или Цезарь, или ничто

## В

**Bona fides** - добросовестность

**Bona mente** - с добрыми намерениями

**Brevi manu** - без проволочек, без формальностей (досл.: короткой рукой)

## C

**Casus** - случай

**Causa causalis** - причина причин, главная причина

**Casus improvisus** - непредвиденный случай

**Causa justa** - законное обоснование, законная причина

**Causa privata** - частное дело

**Causa publica** - общественное дело

**Conditio sine qua non** - обязательное условие

**Contra bonos mores** - против добрых нравов

**Consensu omnium** - с общего согласия

**Corpus delicti** - состав преступления.

**Culpa lata, culpa levis** - грубая небрежность, легкая небрежность

## D

**De facto** - фактически, на деле

**De jure** - юридически, по праву

**Dictum** - factum - сказано - сделано

**Dies a quo** - начальный момент срока.

**Dies incertus an, certus quando** - срок, о котором не известно, наступит ли он, но известно, когда он мог бы наступить (напр., достижение совершеннолетия).

**Dies incertus an et quando** - срок (условие), о котором неизвестно, наступит ли он и когда именно (напр., страховой случай по страхованию от огня или стихийных бедствий).

**Dum spiro, spero** - пока дышу - надеюсь

**Dura lex, sed lex** - закон суров, но это закон; закон есть закон

## E

**Elephantum ex musca facis** - делаешь из мухи слона

**Eo ipso** - вследствие этого, тем самым

**Errare humanum est** - человеку свойственно ошибаться

**Ex aequo et bono** - по справедливости, а не по формальному закону

**Ex officio** - по обязанности, по долгу службы, независимо от просьбы сторон

**Exequatur** - распоряжение суда об исполнении решения иностранного суда; согласие государства на осуществление консулом иностранного государства своих обязанностей

**Extra muros** - публично

## F

**Facta concludentia** - факты, из которых можно сделать правовой вывод ("конклюдентные факты")

**Factum notorium** - общеизвестный факт (факт, который рассматривается в суде как безусловно достоверный и поэтому не требующий доказательства)

**Festina lente** - спеши медленно (тише едешь - дальше будешь)

**Fictio juris** - юридическая фикция

**Flagrante delicto** - на месте преступления, с поличным

**Furtum manifestum** - кража, при которой вор пойман с поличным

## H

**Habent sua sidera lites** - споры судьба решает

**Homines, dum docent, discunt** - люди, уча, учатся

**Homo ornat locum, non locus hominem** - не место красит человека, а человек - место

**Homo sapiens** - человек разумный

## I

**Ibi victoria, ubi concordia** - там победа, где согласие

**Ignorantia non est argumentum** - незнание - это не доказательство

**Incognito** - тайно, скрывая свое настоящее имя

**In camera** - в кабинете (следователя), не внося в заседание

**In corpore** - в полном составе, в целом

**In deposito** - на хранение

**Index** - указатель, список

**In ipso actu** - при самом действии; в момент совершения (юридический термин)

- в действительности; натурой

**In pace** - в мире, в покое

**Ipsso facto** - в силу очевидного факта

**Ipsso jure** - в силу закона

## J

**Jura** - права - законы

**Jure** - по праву

**Jus** - право - правосудие; законодательство

**Jus civile** - гражданское право

**Jus commune** - общее право

**Jus criminale** - уголовное право

**Jus generis humani** - "Право рода человеческого", т.е. естественное право человека

**Jus gentium** - "Право народов", международное право

**Jus naturale** - естественное право

**Jus privatum** - частное право

**Jus publicum** - публичное право

**Jus romanum** - римское право

**Jus sanguinis** - право места происхождения

**Jus scriptum** - писанный закон (в отличие от неписаного закона, т.е. обычного права)

**Jus soli** - право почвы или земли; право места рождения лица

## L

**Laesio maiestatis** - "оскорбление величества" (римского народа). Так назывались в Риме важнейшие государственные преступления

**Lapsus** - ошибка, промах

**Lege** - по закону

**Legem brevem esse oportet** - закон должен быть краток

**Legitimitio ad causam** - легитимация для участия в деле; наличие права быть надлежащим истцом или надлежащим ответчиком по данному делу

**Lex fori** - закон суда, т. е. того государства, органом которого является данный суд

**Lex posterior derogat priori** - позднейшим законом отменяется более ранний

**Lex retro non agit** - закон не имеет обратной силы

**Lex specialis derogat generali** - специальный закон отменяет действие (для данного дела) общего закона.

**Lucrum cessans** - упущенная выгода

**Libellus accusatorius** - обвинительное заключение

**Libellus appellationis** - апелляционная жалоба

**Littera scripta manet** - написанное остается; что написано пером, того не вырубишь топором

## M

**Mala fides** - недобросовестность

**Mens rea** - виновное намерение

**Mutatis mutandis** - с изменениями, с оговорками

**Mutato nomine** - под другим названием

## N

**Ne bis de eadem re sit action** - нельзя два раза предъявить иск по одному и тому же делу

**Nec plus ultra** - дальше некуда, крайняя степень

**Nec sutor ultra crepidam** - не суди о том, чего не знаешь

**Nefas** - несправедливость

**Nemine contradicente** - без возражений, единогласно

**Nemo iudex in causa sua** - никто не судья в своем собственном деле

**Nemo nascitur doctus** - никто не рождается ученым

**Nulla aetas ad discendum sera** - учиться никогда не поздно

## O

**Onus probandi** - бремя доказывания

**Onus proferendi** - бремя утверждения

## P

**Pacta sunt servanda** - договоры нужно соблюдать

**Pax quaerenda est** - нужно искать мира

**Personaliter** - лично

**Persona (non) grata** - лицо (не) пользующееся доверием

**Petitio principii** - вывод из положения, которое еще нужно доказать

**Post factum** - после события

**Post hoc, ergo propter hoc** - после этого - значит вследствие этого

**Praesumptio iuris** - опровержимая презумпция

**Prior tempore potior iure** - первый по времени - сильнейший по праву

**Primum** - прежде всего

**Pro bono publico** - ради общего блага

**Pro poena** - в наказание

**Pro tribunali** - в судебном заседании

**Pro ut de lege** - законным путем

## Q

**Qui eligit ius, eligit iudicium** - кто выбирает (подлежащее применению) право, тот выбирает и место подсудности

**Qui suo iure utitur, neminem laedit** - кто пользуется своим правом, тот ничьих интересов не нарушает

**Qui tacet consentire videitur** - молчание - знак согласия

## R

**Ratio decidendi** - основание решения

**Ratio legis** - основание закона

**Repetitio est mater studiorum** - повторение - мать учения

**Restitutio in integrum** - восстановление в первоначальное положение

**Restrictive et conditionaliter** - ограничительно и условно

## S

**Salus populi suprema lex** - благо народа - высший закон

**Scientia potentia est** - знание - сила

**Stare decisis** - придерживаться того, что решено раньше (прежних решений)

**Status quo** - положение на настоящий момент

**Stricto jure** - по строгому праву

## T

**Terra incognita** - неведомая земля; неизведанная область

**Testis unus, testis nullus** - один свидетель - не свидетель

**Tres faciunt collegium** - трое составляют коллегия

**Tuto, cito, jucunde** - безопасно, быстро, приятно

## U

**Ubi ius, ibi remedium** - где есть право, там есть и его защита

**Ultima ratio** - последний довод; решительный аргумент

**Ultimus terminus** - крайний срок (обычно по договорным или долговым обязательствам)

**Ultra vires** - с превышением правомочия

**Unus dies gradus est vitae** - один день - ступенька в лестнице жизни

**Usus** - обычай обычная практика

**Usus est optimus magister** - опыт - наилучший учитель

**Ut supra** - как сказано выше



## V

**Verbatim** - слово в слово

**Versus** - против (преимущественно в названиях судебных дел, при обозначении сторон процесса)

**Veto** - запрещаю

**Vice versa** - наоборот, обратно

**Vis maior** - непреодолимая сила

**Viva voce** - устно

**Volens nolens** - волей-неволей

## **İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT:**

**Hüquq Ensiklopediyası / Aqşin İsabala oğlu Quliyev, Bakı  
- Qanun, 2007**

**Большой юридический словарь / Гл. ред.  
А. Я. Сухарев -  
Библиотека  
словарей**

**“ИНФРА-М”, 1999**

**Словарь международного права / С. Б. Бацанов,  
Г. Л. Ефинов,  
В. И. Кузнецов -**

**М.: Международные отношения, 1986**

**Словарь гражданского права / В. Н. Додонов,  
Е. В. Каминская,  
О. Г. Румянцев,**

**М.: “ИНФРА-М”, 1997**











Hüquqi İslahatlara Yardım Mərkəzi İB-in  
vəsaiti ilə nəşr edilmişdir